

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2014. december 9.*

„Verseny — Kartellek — A betonvasrudak, illetve -tekercek piaca — Az ESZAK 65. cikk megsértését az ESZAK-Szerződés lejárta után az 1/2003/EK rendelet alapján megállapító határozat — Az árak és a fizetési határidők rögzítése — A gyártás vagy az eladás korlátozása, illetve ellenőrzése — Lényeges eljárási szabályok megsértése — Jogalap — Hatáskörtúllépés és eljárással való visszaélés — Bíróságok — Az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felső határ — Megsemmisítés iránti kereset — Módosító határozat — Elfogadhatatlanság”

A T-472/09. és T-55/10. sz. ügyekben,

az **SP SpA** (székhelye: Brescia [Olaszország], képviseli: G. Belotti ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: a T-472/09. sz. ügyben kezdetben R. Sauer, V. Di Bucci és B. Gencarelli, később R. Sauer és R. Striani, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Moretto ügyvéd, és a T-55/10. sz. ügyben kezdetben R. Sauer és B. Gencarelli, később R. Sauer és R. Striani, segítőjük: M. Moretto)

alperes ellen

a T-472/09. sz. ügyben az ESZAK 65. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2009. szeptember 30-án hozott C(2009) 7492 végleges bizottsági határozat (COMP/37.956 – „betonvas”-ügy, újbóli elfogadás) nem létezőnek nyilvánítására vagy megsemmisítésére, másodlagosan az említett határozat 2. cikkének megsemmisítésére, illetve harmadlagosan a felperessel szemben kiszabott bírság összegének csökkentésére irányuló kérelem, valamint a T-55/10. sz. ügyben a C(2009) 7492 végleges határozatot módosító, az ESZAK 65. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2009. december 8-án hozott C(2009) 9912 végleges bizottsági határozat megsemmisítésére irányuló kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács),

tagjai: M. E. Martins Ribeiro (előadó), elnökként eljáró bíró, A. Popescu és G. Berardis bírák,

hivatalvezető: T. Weiler tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. január 29-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

Jogi háttér

1. Az ESZAK-Szerződés rendelkezései

1 Az ESZAK 36. cikk a következőképpen rendelkezett:

„A jelen Szerződésben előírt pénzbeli szankciók meghozatala, illetve kényszerítő bírságok rögzítése előtt a Főhatóságnak lehetővé kell tennie, hogy az érdekelt benyújthassa az észrevételeit.

A jelen Szerződés értelmében meghozott pénzügyi szankciók és kiszabott kényszerítő bírságok korlátlan felülvizsgálat tárgyát képezhetik.

A felperesek e keresetük alátámasztására hivatkozhatnak a jelen Szerződés 33. cikkének első albekezdésében meghatározott feltételek mellett azon határozatok vagy ajánlások jogellenességére, melyek megsértését nekik felróják.”

2 Az ESZAK 47. cikk értelmében:

„A Főhatóság jogosult a feladata elvégzéséhez szükséges információkat beszerezni. Elvégeztetheti továbbá az ehhez szükséges ellenőrzéseket.

A Főhatóság nem fedheti fel a szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozó információkat, különösen a vállalkozásokra, üzleti kapcsolataikra és költségelemeikre vonatkozóan. E fenntartás mellett a Főhatóságnak közzé kell tennie azok adatokat, melyek a kormányok és más érdekelték számára hasznosak lehetnek.

A Főhatóság azon vállalkozásokkal szemben, melyek a jelen cikk rendelkezései alapján hozott határozatok szerint fennálló kötelezettségeiknek nem tettek eleget, vagy amelyek tudottan hamis információkat szolgáltatottak, bírságokat szabhat ki, melyek legnagyobb összege az éves forgalom 1%-ának felelhet meg, illetve kényszerítőbírságokat szabhat ki, melyek legnagyobb összege késedelmi naponként az átlagos napi forgalom 5%-ának felelhet meg.

A szakmai titok Főhatóság általi, valamely vállalkozásnak sérelmet okozó megsértése a Bíróság előtt kártérítési kereset tárgyát képezheti a 40. cikkben meghatározott feltételek mellett.”

3 Az ESZAK 65. cikk az alábbiak szerint rendelkezett:

„Tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a közös piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

- a) az árak rögzítése vagy meghatározása;
- b) a termelés, a piacok, a műszaki fejlődés vagy a befektetések korlátozása vagy ellenőrzése;
- c) a piacok, az áruk, az ügyfelek vagy a beszerzési források felosztása.

[...]

4. A jelen cikk (1) bekezdése értelmében tiltott megállapodások és döntések semmisesek, és azokra a tagállamok bíróságai előtt nem lehet hivatkozni.

A Főhatóság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik – a Bíróság előtti keresetekre is figyelemmel – annak megállapítására, hogy a hivatkozott megállapodások vagy döntések megfelelnek-e a jelen cikk rendelkezéseinek.

5. A Főhatóság azon vállalkozásokkal szemben, amelyek semmis megállapodást kötöttek, és választottbíróóság, elállás, bojkott vagy egyéb eszközök útján alkalmazták, illetve alkalmazni próbálták a semmis megállapodást vagy döntést, vagy azt a megállapodást, amelynek engedélyezését elutasították vagy visszavonták, vagy olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek tudottan hamis vagy elferdített információk révén szereztek engedélyt, illetve olyanokkal szemben, amelyek az (1) bekezdésben foglalt rendelkezésekkel ellentétes magatartást tanúsítanak, a jelen cikk rendelkezéseivel ellentétes megállapodás, döntés vagy magatartás tárgyát képező termékekkel elért forgalom legfeljebb kétszeresével egyenlő összegű bírságot, illetve kényszerítő bírságot szabhat ki, annak sérelme nélkül, hogy – ha ennek célja a termelés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása – az így meghatározott maximális összeg bírság esetén legfeljebb a szóban forgó vállalkozások éves forgalmának 10%-ával, kényszerítő bírság esetén pedig a napi forgalom 20%-ával növelhető.”

4 Az ESZAK-Szerződés – annak 97. cikke értelmében – 2002. július 23-án lejárt.

2. Az EK-Szerződés rendelkezései

5 Az EK 305. cikk (1) bekezdése így rendelkezik:

„E szerződés rendelkezései nem módosítják az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés rendelkezéseit, különösen a tagállamok jogaira és kötelezettségeire, a Szén- és Acélközösség intézményeinek hatáskörére, valamint az említett szerződésnek a közös szén- és acélpiacon működésére vonatkozó szabályait.”

3. Az 1/2003/EK rendelet

6 Az [EK] 81. és [EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 4. cikke értelmében „[az EK] 81. és [EK] 82. cikk alkalmazása érdekében a Bizottság az e rendeletben biztosított jogkörökkel rendelkezik”.

7 Az 1/2003 rendelet „Jogsértés megállapítása és megszüntetése” című 7. cikke ekképpen rendelkezik:

„(1) „Ha panasz vagy saját kezdeményezése alapján eljáró Bizottság megállapítja az [EK] 81. vagy az [EK] 82. cikk megsértését, határozatban felszólíthatja az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a jogsértést. [...] Ha a Bizottságnak jogos érdekében áll, azt is megállapíthatja, hogy a jogsértést a múltban követték el.

[...]”

8 Az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

a) megsértik a[z EK] 81. vagy a[z EK] 82. cikket; [...]”

4. Az ESZAK-Szerződés lejtartából fakadó versenyjogi kérdések kezelésének bizonyos szempontjairól szóló bizottsági közlemény

- 9 Az Európai Közösségek Bizottsága 2002. június 18-án elfogadta az ESZAK-Szerződés lejtartából fakadó versenyjogi kérdések kezelésének bizonyos szempontjairól szóló bizottsági közleményt (HL C 152., 5. o., a továbbiakban: 2002. június 18-i közlemény).
- 10 A 2002. június 18-i közlemény 2. pontja kimondja, hogy e közlemény célja:

„[...]

- az EK-Szerződés rendszerére történő áttérésből adódó legfontosabb anyagi és eljárásjogi módosítások összefoglalása azon piaci szereplők és a tagállamok részére, amelyeket az ESZAK-Szerződés és annak származékos joga érint [...],
 - annak magyarázata, hogy a Bizottság hogyan szándékozik az ESZAK-rendszerről az EK-rendszerre való áttérésből adódó sajátos problémákat megoldani a megállapodások, az erőfölénnyel való visszaélés [...], az összefonódások ellenőrzése [...], valamint az állami támogatások ellenőrzése terén”.
- 11 A 2002. június 18-i közlemény 31. pontja – amely az ESZAK-Szerződés rendszeréről az EK-Szerződés rendszerére való áttérésből adódó sajátos problémákkal foglalkozó alfejezetben található – a következőképpen hangzik:

„Amennyiben a megállapodásokra alkalmazandó közösségi versenyszabályok alkalmazása során a Bizottság az ESZAK-Szerződés hatálya alá tartozó jogsértést állapít meg, az alkalmazandó anyagi jog – az alkalmazás időpontjától függetlenül – a jogsértést létrehozó tényállás megvalósulásakor hatályos jog lesz. Mindenesetre eljárásjogi szempontból az ESZAK-Szerződés lejtartát követően alkalmazandó jog az EK-jog lesz [...]”

A jogviták tárgya

- 12 A jelen ügyek tárgya egyfelől az ESZAK 65. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2009. szeptember 30-án hozott C(2009) 7492 végleges bizottsági határozat (COMP/37.956 – „betonvas”-ügy, újbóli elfogadás) (a továbbiakban: első határozat) nem létezőnek nyilvánítására vagy megsemmisítésére, másodlagosan az említett határozat 2. cikkének megsemmisítésére, illetve harmadlagosan a felperessel, a SP SpA-val szemben kiszabott bírság összegének csökkentésére irányuló kérelem (T-472/09. sz. ügy), másfelől pedig az első határozatot módosító, 2009. december 8-án hozott C(2009) 9912 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: módosító határozat) megsemmisítésére irányuló kérelem.
- 13 Az első határozatban a Bizottság úgy találta, hogy az alábbi vállalkozások megsértették az ESZAK 65. cikket:
- Alfa Acciai SpA (a továbbiakban: Alfa);
 - Feralpi Holding SpA (a továbbiakban: Feralpi);
 - Ferriere Nord SpA;
 - IRO Industrie Riunite Odolesi SpA (a továbbiakban: IRO);
 - Leali SpA és az Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA – felszámolás alatt (a továbbiakban: AFLL) (e két vállalkozás a továbbiakban együttesen: Leali-AFLL);

- Lucchini SpA és a felperes (e két vállalkozás a továbbiakban együttesen: Lucchini-SP);
- Riva Fire SpA (a továbbiakban: Riva);
- Valsabbia Investimenti SpA és Ferriera Valsabbia SpA (e két vállalkozás a továbbiakban együttesen: Valsabbia).

A felperes bemutatása

- 14 A felperes egy felszámolási eljárás alatt álló – a bresciai (Olaszország) cégjegyzékben inaktívként szereplő – társaság, melynek 83,333%-ban a Lucchini családhoz tartozó jogi vagy természetes személyek a tulajdonosai, míg a fennmaradó 16,667%-ban maga a Lucchini (az első határozat (99) preambulumbekzdése).
- 15 A Siderpotenza SpA (a továbbiakban: az első Siderpotenza) 1989 és 1991 között a Lucchini Siderurgica SpA és a korábbi Acciaierie e Ferriere Leali Luigi közös irányítása alatti álló vállalkozás volt. 1991. március 5-én az első Siderpotenza beolvadt a Lucchini Siderurgicába. A Lucchini Siderurgica 1998. október 10-én – 1998. december 1-jei hatállyal – beolvadt a Lucchinibe (az első határozat (96) és (97) preambulumbekzdése).
- 16 1997. október 31-én a Lucchini Siderurgica „betonvas” ágazatát átruházták a Siderpotenzara, melyet 1997 júliusában hoztak létre (a továbbiakban: az új Siderpotenza). 2002. május 30-án az új Siderpotenza a Ferriere Nordra ruházta a betonvas termelési egységeit (az első határozat (99) és (538) preambulumbekzdése).
- 17 2002. szeptember 12-én az új Siderpotenza SP-re módosította a kereskedelmi nevét (az első határozat (99) preambulumbekzdése). Az SP-t 2009. május 28-án felszámolási eljárás alá helyezték.

A jogvita előzményei

- 18 2000 októberétől decemberéig a Bizottság az ESZAK 47. cikknek megfelelően vizsgálatokat folytatott egyes olasz betonvasrúd-gyártóknál, valamint egy olasz vas- és acélgyártó vállalkozásokat tömörítő társulásnál. Emellett tájékoztatáskérést is intézett hozzájuk az ESZAK 47. cikk értelmében (az első határozat (114) preambulumbekzdése).
- 19 2002. március 26-án, a Bizottság megindította a közigazgatási eljárást, és az ESZAK 36. cikk értelmében megállapította kifogásait (a továbbiakban: kifogásközlés) (az első határozat (114) preambulumbekzdése). A felperes a kifogásközléssel kapcsolatban írásbeli észrevételeket terjesztett elő. 2002. június 13-án meghallgatásra került sor (az első határozat (118) preambulumbekzdése).
- 20 2002. augusztus 12-én, a Bizottság kiegészítő kifogásokat intézett (a továbbiakban: kiegészítő kifogásközlés) az eredeti kifogásközlés címzettjeihez. A kiegészítő kifogásközlésben a Szerződés [81.] és [82.] cikkének végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. (első) rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 19. cikkének (1) bekezdése alapján a Bizottság kifejtette az ESZAK-Szerződés lejártát követő eljárás lefolytatására vonatkozó álláspontját. Az érdekelt vállalkozások számára határidőt tűztek észrevételeik előterjesztésére, és a tagállamok képviselőinek jelenlétében 2002. szeptember 30-án sor került a második meghallgatásra (az első határozat (119) preambulumbekzdése).
- 21 Az eljárás eredményeként a Bizottság 2002. december 17-én az ESZAK-Szerződés 65. cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/37.956 – „betonvas”-ügy) meghozta a C(2002) 5087 végleges bizottsági határozatot (a továbbiakban: a 2002. évi határozat), amelyben megállapította, hogy

a határozat címzett vállalkozásai egységes, összetett és folyamatos együttműködést folytattak az olasz betonvasrudak, illetve –tekercek piacán, amely kartell célja vagy hatása az árrögzítés volt, és amelynek nyomán sor került a termelés vagy eladás összehangolt korlátozására vagy ellenőrzésére is, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésével ellentétesen (az első határozat (121) preambulumbekendése). A Bizottság ebben a határozatban 16,14 millió EUR összegű bírság megfizetésére kötelezte egyetemlegesen a Lucchinit és a felperest.

- 22 2003. január 30-án a felperes fellebbezést nyújtott be a Törvényszékhez a 2002. évi határozat ellen. A T-27/03., T-46/03., T-58/03. és T-79/03. és T-80/03., T-97/03. és T-98/03. sz., SP és társai kontra Bizottság ügyben 2007. október 25-én hozott ítéletben (EBHT 2007., II-4331. o.) a Törvényszék megsemmisítette a 2002. évi határozatot. A Törvényszék rámutatott, hogy tekintettel különösen arra, hogy a 2002. évi határozat nem tartalmaz utalást a 17. rendelet 3. cikkére és 15. cikkének (2) bekezdésére, e határozat kizárólag az ESZAK 65. cikk (4) és (5) bekezdésén alapul (a fent hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 101. pontja). Minthogy ezek a rendelkezések 2002. július 23-án hatályukat veszítették, a Bizottság nem alapozhatta hatáskörét a fent hivatkozott, a 2002. évi határozat meghozatalakor már nem hatályos rendelkezésekre, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértés megállapítása és a hivatkozott jogsértést elkövető vállalkozásokkal szembeni bírságkiszabás érdekében (a fent hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 120. pontja).
- 23 2008. június 30-i levelében a Bizottság tájékoztatta a felperest és más érintett vállalkozásokat arról a szándékáról, hogy ismételten határozatot kíván elfogadni, módosítva a jogalapját a 2002. évi határozat vonatkozásában választott jogalaphoz képest. Kifejtette továbbá, hogy tekintettel a fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet korlátozott hatályára az ismételten elfogadott határozat alapját a kifogásközlésben és a kiegészítő kifogásközlésben bemutatott bizonyítékok képezik. Az érintett vállalkozások számára határidőt tűztek ki észrevételeik előterjesztésére (az első határozat (6) és (123) preambulumbekendése).
- 24 2008. szeptember 11-i telefaxában a Bizottság tájékoztatást kért a felperestől a részvényesi struktúrában 2002 augusztusát követően bekövetkezett változásokról, valamint a 2007-ben megvalósított világméretű forgalomról, és továbbította a fent hivatkozott 2008. június 30-i levél egy példányát a felperes számára, amely levelet korábban egy már nem használt címre küldték meg. A felperes a 2008. szeptember 17-i levélben válaszolt e tájékoztatáskérésre.

Az első határozat

- 25 2009. szeptember 30-án, a Bizottság elfogadta az első határozatot, amelyet 2009. október 1-jén levélben közölt a felperessel.
- 26 Első határozatában a Bizottság megállapította, hogy a határozatban említett versenykorlátozások az olasz betonvasgyártók közötti, valamint e gyártók és társulásuk közötti kartellből erednek, amelyre 1989 és 2000 között került sor, és amelynek célja vagy hatása az árrögzítés vagy az árak meghatározása és a termelés vagy eladások korlátozása vagy ellenőrzése volt az olasz betonvaspiacra vonatkozó jelentős mennyiségű információ cseréje révén (az első határozat (7) és (399) preambulumbekendése).
- 27 Először is a jelen ügyben érintett magatartások jogi értékelését illetően a Bizottság az első határozat (353)–(369) preambulumbekendésben kiemelte, hogy az 1/2003 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi, hogy a Bizottság 2002. július 23. után megállapítsa és szankcionálja az ESZAK-Szerződés tárgyi és időbeli hatálya alá tartozó ágazatokban létrehozott kartelleket. Az első határozat (370) preambulumbekendésben a Bizottság felhívta a figyelmet, hogy e határozatot az EK-Szerződés és az 1/2003 rendelet eljárási szabályainak megfelelően fogadta el. Az első határozat (371)–(376) preambulumbekendésében a Bizottság egyébiránt emlékeztetett arra, hogy a folytatólagos

alkalmazásra vonatkozó elvek olyan anyagi jogi rendelkezések alkalmazásához vezethetnek, amelyek már nem hatályosak akkor, amikor az uniós intézmény meghozza az adott jogi aktust, a *lex mitior* általános elvére is figyelemmel, amelynek értelmében nem lehet szankciót kiszabni adott személlyel szemben olyan cselekményért, amely nem minősül bűncselekménynek a később hatályba lépett jogszabály értelmében. A Bizottság megállapította, hogy a jelen ügyben az EK-Szerződés ténylegesen nem kedvezőbb az ESZAK-Szerződésénél, és hogy ebből következően a *lex mitior* elvére nem lehet érvényesen hivatkozni az ESZAK-Szerződésnek a jelen ügyben érintett magatartásokra történő alkalmazásának vitatása érdekében.

- 28 Másodsorban, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésének alkalmazását illetően a Bizottság először is megállapította, hogy a kartell célja az árak rögzítése volt, amelynek függvényében a résztvevők a termelés vagy az eladások korlátozásáról, illetve ellenőrzéséről állapodtak meg. A Bizottság szerint az árrögzítés vonatkozásában a kartell az 1992. április 15. és 2000. július 4. közötti időszakban az alapárakat érintő megállapodásokban és összehangolt magatartásokban nyilvánult meg (és 1995-ig a fizetési határidőkre vonatkozó megállapodásokban és összehangolt magatartásokban), illetve az 1989. december 6. és 2000. június 1-je közötti időszakban az „felárakra” vonatkozó megállapodásokban és összehangolt magatartásokban. (az első határozat (399) és (400) preambulumbekzdése).
- 29 Másodsorban, a szóban forgó versenykorlátozó magatartások piacra gyakorolt hatásait illetően a Bizottság megjegyezte, hogy mivel olyan kartellról van szó, amelynek célja a verseny szokásos feltételeinek akadályozása, korlátozása vagy módosítása, nem szükséges vizsgálni, hogy az járt-e hatásokkal a piacon (az első határozat (512) preambulumbekzdése). Mindazonáltal úgy vélte, hogy a kartellnek konkrét hatásai jelentkeztek a piacon (az első határozat (513)–(518) preambulumbekzdése). A Bizottság többek között megállapította, hogy a kartell befolyásolta a betonvasgyártók olaszországi eladási árait, még akkor is, ha a kartell keretében hozott intézkedések nem mindig azonnal hozták meg a kartellben részt vevő vállalkozások által remélt eredményt. Ezenfelül a Bizottság szerint késleltetett hatások is előállhattak. Egyébiránt a szóban forgó vállalkozások 1989-ben az olasz betonvaspiac körülbelül 21%-át képviselték, 1995-ben 60%-át, 2000-ben megközelítőleg 83%-át, ami az összehangolt áremelések egyre növekvő piaci hatását jelzi. A Bizottság végül kiemelte, hogy az a tény, miszerint az e tárgyban tett kezdeményezéseket 1989-től valamennyi betonvasgyártóval közölték, fokozta e hatások jelentőségét a kartell első éveiben is (az első határozat (519) preambulumbekzdése).
- 30 Harmadsorban, a Bizottság meghatározta az első határozat címzettjeit. A felperest illetően a Bizottság az első határozat (538)–(544) preambulumbekzdésében kifejtette, hogy a jogsértésért felelőssé teszi a Lucchinit és a felperest, minthogy ezek olyan vállalkozást alkotnak, amelynek nem csak saját cselekményei tudhatók be, hanem a Lucchini Siderurgica és az első Siderpotenza cselekményei is.
- 31 A Lucchini és a felperes közötti gazdasági egység meglétét illetően, a Bizottság azt a tényt vette alapul, hogy mind a Lucchini, mind a felperes a jogsértés teljes tartama alatt a Lucchini család közvetett vagy közvetlen irányítása alatt állt. Emellett a felperes irányítását a termelési politika és a betonvaságazatra vonatkozó kereskedelmi politika tényleges igazgatásában a Lucchini gyakorolta, amint az a Bizottság szerint kitűnt a pontos, részletes és dokumentált bizonyítékokból és a Lucchini és a felperes szervezeti struktúrájával kapcsolatos egyezésekből egyaránt, különös tekintettel arra, hogy egyes személyek – néha egyidejűleg – fontos kereskedelmi igazgatási funkciót láttak el e társaságokon belül (az első határozat (540) preambulumbekzdése).
- 32 Ami a – jogi értelemben már nem létező – első Siderpotenza és Lucchini Siderurgica esetleges versenyellenes magatartásai Lucchininek és a felperesnek tulajdoníthatóságát illeti, a Bizottság először is rámutatott arra, hogy a Lucchini Siderurgica az első Siderpotenza jogutódja volt egy 1991. március 5-i beolvadással létrejövő egyesülés következtében, és ugyanígy, a Lucchini lett a Lucchini Siderurgica jogutódja egy 1998. december 1-jei beolvadás után. Másodsorban, az első Siderpotenzához tartozó anyagi és humántőke egészét a Lucchini Siderurgica hasznosította az első Siderpotenza Lucchini Siderurgicába történő 1991. március 5-i beolvadását követően. Harmadsorban, a potenciális gyárhoz (Olaszország) kötődő, és a Lucchini Siderurgica által irányított anyagi és humántőkét a csoporton belül átruházták a

felperesre. Negyedszer, a Lucchini Siderurgica, majd a Lucchini meghatározó befolyást gyakorolt a felperes tevékenységére egészen 2002. június 1-jeig, amikor a betonvasat gyártó részleget átruházták a Ferriere Nordra (az első határozat (540) és (541) preambulumbekzdése).

- 33 A Bizottság következképpen megállapította, hogy a) jogfolytonosság állt fenn az első Siderpotenza és a Lucchini Siderurgica között, b) gazdasági folytonosság volt e két társaság és az új Siderpotenza (napjainkban a felperes) között az olaszországi potenzai gyár tekintetében, c) a Lucchini Siderurgica és a Lucchini felelős az új Siderpotenza tevékenységért az általuk gyakorolt meghatározó befolyásból eredően, és d) jogfolytonosság áll fenn a Lucchini Siderurgica és a Lucchini között. A Bizottság úgy vélte, hogy mindezekből az következik, ezek a jogalanyok egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülnek, amely megegyezik a Lucchini és a felperes által alkotott vállalkozással (az első határozat (541) preambulumbekzdése).
- 34 Negyedsorban, a Bizottság úgy vélte, hogy az ESZAK 65. cikk (2) bekezdés és az EK 81. cikk (3) bekezdés nem alkalmazható a jelen ügyben (az első határozat (567)–(570) preambulumbekzdése). Azt is kiemelte, hogy az 1/2003 rendelet 25. cikkében foglalt elévülési szabályok nem akadályozták az első határozat elfogadását (az első határozat (571)–(574) preambulumbekzdése).
- 35 Ötödsorban, a jelen ügyben kiszabott bírságok összegének kiszámítását illetően a Bizottság kifejtette, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azon vállalkozásokkal szemben, amelyek megsértik a versenyszabályokat. Mivel a bírságokra az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében megállapított felső határ eltért az ESZAK 65. cikk (5) bekezdésében meghatározottól, a Bizottság jelezte, hogy a legalacsonyabb értéket alkalmazta a *lex mitior* elve alapján (az első határozat (576) preambulumbekzdése). Rámutatott arra is, hogy – amint erről az érintett vállalkozásokat a 2008. június 30-i levélben tájékoztatta, – úgy döntött, a jelen ügyben a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló bizottsági iránymutatást (HL 1998. C 9., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 171. o., a továbbiakban: 1998. évi bizottsági iránymutatás) alkalmazza. Hozzátette, hogy a jelen ügyben mindazonáltal figyelembe veszi azt a tényt, hogy a 2002. évi határozat elfogadásakor már döntött a szóban forgó vállalkozásokra kiszabandó bírság összegéről (az első határozat (579) és (580) preambulumbekzdése).
- 36 A Bizottság először is úgy vélte, hogy a különböző módokon, különösen a termelés vagy az értékesítés korlátozásával vagy ellenőrzésével végrehajtott, árrögzítő célú kartell az uniós versenyjog különösen súlyos megsértésének minősül (az első határozat (591) preambulumbekzdése). A Bizottság elutasította a szóban forgó vállalkozások azon érveit, amelyek szerint a jogsértés súlyosságát mérsékelte az a tény, hogy csekély konkrét hatás jelentkezett a piacon, valamint az a gazdasági környezet, amelyben ezek a hatások kialakulhattak (az első határozat (583)–(596) preambulumbekzdése). A Bizottság szerint a jogsértés különösen súlyos jellegétől eltekintve a bírság alapösszegének meghatározásakor figyelembe vette ezen eset specifikus jellegzetességeit, vagyis azt, hogy az olyan országos piacra vonatkozik, amely az ESZAK Szerződés sajátos előírásának volt alávetve a történetek idején, és amelyen az első határozat címzettjei a jogsértés első szakaszában korlátozott részesedéssel rendelkeztek (az első határozat (599) preambulumbekzdése).
- 37 Másodsor, a Bizottság mérlegelte az egyes vállalkozások egyedi súlyát, és a vállalkozásokat az érintett piacon fennálló viszonylagos jelentőségük alapján kategóriákba sorolta. Minthogy az első határozat címzettjei által a jogsértés utolsó teljes évében (1999-ben) elért viszonylagos piaci részesedéseket a Bizottság nem tekintette reprezentatívnak e vállalkozásoknak az érintett piacon a referencia-időszakban tapasztalható tényleges jelenléte szempontjából, a Bizottság az 1990–1999 közötti időszak átlagos piaci részesedései alapján három vállalkozáscsoportot különböztetett meg, nevezetesen először is a Feralpit és a Valsabbíát, amelyek esetében a bírság kiindulási összegét 5 millió euróban állapította meg, továbbá a Lucchini SP-t, az Alfát, a Rivát és a Leali AFLL-t, amelyek esetében

a bíróság kiindulási összegét 3,5 millió euróban állapította meg, végül az IRO-t és a Ferriere Nordot, amelyek esetében a bíróság kiindulási összegét 1,75 millió euróban állapította meg (az első határozat (599)–(602) preambulumbekzdése).

38 A bíróság kellően elrettentő hatásának biztosítása érdekében a Bizottság a kiindulási összeget a Lucchini SP esetében 200%-kal, a Riva esetében 375%-kal növelte (az első határozat (604) és (605) preambulumbekzdése).

39 Harmadszor, a Bizottság úgy vélte, hogy a kartell 1989. december 6-tól 2000. július 4-ig tartott. A felperes jogsértésben való részvételét illetően a Bizottság megállapította, hogy az az 1989. december 6. és 2000. június 27. közötti időszakra esett. Kiemelte mindazonáltal, hogy 1998. június 9. és 1998. november 30. között a Lucchini SP nem vett részt a kartell termelés vagy eladások korlátozására vagy ellenőrzésére irányuló részében (az első határozat (606) preambulumbekzdése).

40 Minthogy a jogsértés a Ferriere Nord kivételével valamennyi vállalkozás esetében több mint tíz év hat hónapig tartott, a bíróság kiindulási összegét valamennyi vállalkozás esetében 105%-kal növelték, a Ferriere Nord kivételével, amelynek esetében a kiindulási összeg 70%-kal emelkedett. Következésképpen a bíróságok alapösszegét a Bizottság a következők szerint határozta meg:

- Feralpi: 10,25 millió euró;
- Valsabbia: 10,25 millió euró;
- Lucchini-SP: 14,35 millió euró;
- Alfa: 7,175 millió euró;
- Riva: 26,9 millió euró;
- Leali-AFLL: 7,175 millió euró;
- IRO: 3,58 millió euró;
- Ferriere Nord: 2,97 millió euró (az első határozat (607) és (608) preambulumbekzdése).

41 Negyedszer, a súlyosbító körülményeket illetően, a Bizottság megállapította, hogy a Ferriere Nord már az 1989. augusztus 2-i bizottsági határozatnak is címzettje volt, mivel részt vett a hegesztett drótháló ágazatban létrejött árrögzítési és az értékesítést korlátozó megállapodásban, ezért a bíróságának alapösszegét 50%-kal megnövelte. Enyhítő körülményt a Bizottság nem állapított meg (az első határozat (609)–(623) preambulumbekzdése).

42 Ötödször, a bíróság maximális összegének az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban történő megállapítását illetően, a Bizottság úgy vélte, hogy a szóban forgó vállalkozásokkal szemben kiszabott bírság összege nem haladta meg az ESZAK-Szerződés hatálya alá tartozó termékek tekintetében az Unió területén 2007-ben megvalósított forgalom 10%-át. Különösen a felperest illetően, a Bizottság hangsúlyozta, hogy az a tény, miszerint a felperes ténylegesen inaktív volt, nem gátolja meg, hogy vele szemben bírságot szabjanak ki, amennyiben a Lucchinivel egyetemleges felelőssége állapítható meg, minthogy egyetlen vállalkozást alkottak (az első határozat (630)–(632) preambulumbekzdése).

43 Hatodszor, a kartellügyek esetében a bíróságok alóli mentességről és a bíróságok csökkentéséről szóló közlemény (HL 1996. C 207., 4. o., a továbbiakban: az 1996. évi engedékenységi közlemény) alkalmazását illetően a Bizottság kifejtette, hogy a Ferriere Nord hasznos információkat szolgáltatott a számára, amelyek a kifogásközlés megküldése előtt lehetővé tették a Bizottság számára a kartell

működésének jobb megértését, ily módon a Ferriere Norddal szemben kiszabott bírságot 20%-kal csökkentette. A Bizottság úgy vélte, a többi érintett vállalkozás nem felelt meg az említett közlemény feltételeinek (az első határozat (633)–(641) preambulumbekkezdése).

44 Az első határozat rendelkező részének szövege a következő:

„1. cikk

A következő vállalkozások megsértették az [ESZAK] 65. cikkének (1) bekezdését azzal, hogy a megjelölt időszakban folytatólagos jellegű megállapodásban és/vagy összehangolt magatartásokban vettek részt betonvasrudak, illetve –tekercek gyártása tekintetében, amely megállapodás és összehangolt magatartások célja és/vagy hatása a közös piacon az árak rögzítése volt, és amelyek továbbá a termelés vagy az eladások korlátozásához, illetve ellenőrzéséhez vezettek a közös piacon:

- [Leali-AFLL], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [Alfa], 1989. december 6-tól 2000. július 4-ig;
- [Ferriera Valsabbia és Valsabbia Investimenti], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [Feralpi], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [IRO], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [Lucchini-SP], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [Riva], 1989. december 6-tól 2000. június 27-ig;
- [Ferriere Nord], 1993. április 1-től 2000. július 4-ig;

2. cikk

Az 1. cikkben meghatározott jogsértések miatt kiszabott bírságok a következők:

- [Alfa]: 7,175 millió EUR;
- [Feralpi]: 10,25 millió EUR;
- [Ferriere Nord]: 3,57 millió EUR;
- [IRO]: 3,58 millió EUR;
- [Leali et AFLL], egyetemlegesen: 6,093 millió EUR;
- [Leali]: 1,082 millió euró;
- [Lucchini és SP], egyetemlegesen: 14,35 millió EUR;
- [Riva]: 26,9 millió EUR;
- [Valsabbia Investimenti és Ferriera Valsabbia], egyetemlegesen: 10,25 millió EUR

[...]”

Az első határozat közlését követő fejlemények

- 45 2009. november 20-án és 23-án kelt levelükben az első határozat 11 címzett vállalkozása közül nyolc, azaz a Riva, a Feralpi, a Ferriere Nord, a Lucchini, az Alfa, a Ferriera Valsabbia, a Valsabbia Investimenti és az IRO jelezte a Bizottság felé, hogy az első határozat melléklete a címzettekkel közölt formában nem tartalmazza az árváltozásokat bemutató táblázatokat.
- 46 2009. november 24 én a Bizottság szolgálatai tájékoztatták az első határozat valamennyi címzettjét, hogy megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az említett táblázatokat tartalmazó határozatot közöljék velük. Pontosították azt is, hogy a bírság megfizetésére, illetve egy esetleges jogorvoslatra szabott határidő a „teljes határozat” közlésének napján kezdődik.

A módosító határozat

- 47 2009. december 8-án a Bizottság elfogadta a módosító határozatot, amelynek mellékletébe belefoglalta a hiányzó táblázatokat, és nyolc lábjegyzetben kiigazította az említett táblázatokra történő számszerű hivatkozásokat. A módosító határozatot a felperessel 2009. december 9-én közölték.
- 48 A módosító határozat rendelkező része az első határozat 102., 127., 198., 264., 312., 362., 405. és 448. lábjegyzetét helyesbítette. A módosító határozat mellékletében szereplő táblázatokat az első határozat mellékleteiként illesztették be a szövegbe.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 49 A felperes a Törvényszék Hivatalához 2009. november 30-án benyújtott keresetlevelével megindította a keresetet a T-472/09. sz. ügyben.
- 50 A T-472/09. sz. ügyben a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- mindenekelőtt nyilvánítsa nem létezőnek vagy semmisnek, de mindenestre semmisítse meg az első határozatot az annak hiányosságából adódó jogellenesség és alapvető hiba miatt;
 - elsődlegesen és érdemben, nyilvánítsa nem létezőnek vagy semmisnek, de mindenestre semmisítse meg az első határozatot a szankciót illetően jogellenesség, hatáskör hiánya és hatáskörrel való visszaélés miatt;
 - másodlagosan és érdemben, semmisítse meg az első határozatot az indokolás hiánya, tények elferdítése, téves jogalkalmazás, a kifogások megalapozatlan és alá nem támasztott mivolta, a közigazgatási eljárás során történt pártatlanság elvének megsértése, illetve a védelemhez való jog megsértése miatt;
 - harmadlagosan és érdemben, csökkentse a vele szemben kiszabott bírságot, egyrészt a 200%-os elrettentő növelés és a 105%-os időtartam miatt növelés eltörlésével, másrészt az alapösszegnek az elévülésre, a jogsértés enyhe mivoltára, a felperes kartellben való marginális részvételére és arra tekintettel való arányos csökkentésével, hogy vele szemben nem fogalmazott meg a Bizottság kifejezetten kifogásokat;
 - pervezető intézkedések vagy bizonyításvétel címén a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. és 65. cikke értelmében kötelezze a Bizottságot a Ferriere Nord együttműködésével kapcsolatos, a felperest érintő dokumentumok benyújtására, és e társaság jogi képviselőjének meghallgatására a kereset 176. pontjában említett tények tekintetében;

- a Bizottságot kötelezze az összes költség viselésére.
- 51 A Bizottság a T-472/09. sz. ügyben azt kéri, hogy a Törvényszék:
- teljes egészében utasítsa el a fellebbezést;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 52 2010. január 8-i levelében a Bizottság kérte, hogy a törvényszék rendelje el pervezető intézkedésként, hogy a felperes vizsgálja meg a kérelmeinek kiegészítésének és módosításának lehetőségét a módosító határozat fényében a T-, melyről T-472/09. sz. ügy keresetlevelének benyújtását követően értesítették. A felperes vitatta ezt a kérelmet. A Törvényszék nem adott helyt a Bizottság kérelmének.
- 53 A Törvényszék Hivatalához 2010. február 10-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a keresetet a T-55/10. sz. ügyben.
- 54 A T-55/10. sz. ügyben a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- elsődlegesen és érdemben semmisítse meg a módosító határozatot, először megfelelő jogalap hiánya miatt, másodsorban mivel a Bizottság nem jogosult egy korábbi határozat utólagos orvoslására, amennyiben annak a szövege és tartalma hiányos, azaz amennyiben a határozat súlyosan és nyilvánvalóan hibás, harmadszor pedig a megfelelő ügyintézés elve megsértése miatt;
 - amennyiben a Bizottság vitatná a keresetlevél I. pontjában hivatkozott tényeket, a Törvényszék kérje fel a 2009. szeptember 30-i és december 8-i ülésekről készült jegyzőkönyvek és mellékleteik benyújtására;
 - a Bizottságot kötelezze az összes költség viselésére.
- 55 A Bizottság a T-55/10. sz. ügyben azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a fellebbezést teljes egészében;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 56 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (nyolcadik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásától határozott a jelen ügyekben, és az eljárási szabályzatának 64. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében a T-472/09. sz. ügy felperesét felkérte egy dokumentum benyújtására. A felperes ennek a kitűzött határidőn belül eleget tett.
- 57 2012. december 14-én hozott végzésében a nyolcadik tanács elnöke a felek észrevételeinek meghallgatását követően a tárgyalás lefolytatása céljából az eljárási szabályzat 50. cikkének alkalmazásával elrendelte T-472/09. és T-55/10. sz. ügyek egyesítését.
- 58 A Törvényszék a 2013. január 29-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszaikat.

A jogkérdés

- 59 Mivel a felek a tárgyalás során jelezték, hogy nincs kifogásuk a jelen ügyek ítélethozatal céljából történő egyesítése ellen, a Törvényszék az eljárási szabályzat 50. cikkének alkalmazásával az ítélethozatal céljából egyesítette e két ügyet.

1. A T-472/09. sz. ügy

- 60 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a T-472/09. sz. ügyben benyújtott kereset három kereseti kérelmet tartalmaz: elsődlegesen az első határozat nem létezőnek nyilvánítására vagy megsemmisítésére, másodlagosan az első határozatnak a felperessel szemben kiszabott bírságot illető megsemmisítésére, illetve harmadlagosan a felperessel szemben kiszabott bírság összegének csökkentésére irányuló kérelmet.
- 61 A T-472/09. sz. ügyben benyújtott keresete alátámasztására a felperes tíz jogalapra hivatkozik. Az első jogalap a lényeges eljárási szabályok megsértésén alapul. A második jogalap a Bizottság hatáskörének hiányán, illetve a jogsértés és a szankció jogalapjával kapcsolatos téves jogalkalmazáson alapul. A harmadik jogalap az indokolás hiányán, az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésének megsértésén, valamint az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapul. A negyedik jogalap hatáskörrel való visszaélésen és eljárással való visszaélésen alapul. Az ötödik jogalap az ESZAK 65. cikk megsértésén, az indokolási kötelezettség megsértésén, és a tények elferdítésén alapul. A hatodik jogalap a gondos ügyintézés elvének megsértésén, valamint az indokolási kötelezettség megsértésén alapul. A hetedik jogalap a tények téves jogi minősítésén alapul. A nyolcadik jogalap a felperes védelemhez való jogának megsértésén alapul. A kilencedik jogalap téves jogalkalmazásokon, a bírság összegének növelésével kapcsolatos hatáskörrel való visszaélésen, illetve az arányosság elvének megsértésén alapul. Végül a tizedik jogalap a jogsértés elévülésén alapul.
- 62 Miután a Törvényszék a tárgyaláson felhívta arra, hogy adja elő észrevételeit az érvelése pontos terjedelmét illetően, a felperes kifejtette, hogy keresetének harmadik és kilencedik jogalapját kizárólag a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmeinek – azaz az első határozat bírságot illetően történő megsemmisítése iránti, illetve a bírság összegének csökkentése iránti kérelmeinek – alátámasztására hozta fel.

Az első határozat nem létezőnek nyilvánítása vagy megsemmisítése iránti kereseti kérelmekről

Az első, a lényeges eljárási szabályok megsértésén alapuló jogalapról

- 63 A jelen jogalappal a felperes számos lényeges eljárási szabály megsértésére hivatkozik, az első határozat hiányos mivolta miatt, mivel az nem tartalmazta azon táblázatokat, melyeknek a mellékletében szerepelniük kellett volna.
- 64 A Bizottság az ellenkérelmében először is úgy érvel, hogy a felperes keresetlevelében nem terjesztett elő semmilyen érvet az első határozat nem létezőnek nyilvánítására irányuló kérelmének alátámasztására. Viszonzásában a Bizottság hozzáfűzi, hogy a válaszban felhozott, az első határozat nemlétezésén alapuló „jogalapot” a felperes nem említette a keresetlevelében, így azt elfogadhatatlannak kell minősíteni az eljárási szabályzat 48. cikkének (2) bekezdése értelmében.
- 65 Meg kell jegyezni, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának értelmében a keresetlevelnek tartalmaznia kell a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ennek kellően világosnak és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye az alperes részére védekezésének előkészítését, és hogy a Törvényszék adott esetben további erre vonatkozó információ nélkül gyakorolhassa bírósági felülvizsgálati jogkörét. Ennélfogva a keresetlevelben egyértelműen ki kell fejteni azt a jogalapot, amelyre a keresetet alapították, így nem felel meg az eljárási szabályzatban támasztott követelményeknek, ha csak elvontan utalnak rá. Hasonló követelmények érvényesülnek a jogalap alátámasztására felhozott kifogás tekintetében is (a Törvényszék T-352/94. sz., Mo Och Domsjö kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1989. o.] 333. pontja). A Törvényszéknek elfogadhatatlanként el kell utasítania az előterjesztett kereseti kérelmet, amennyiben a kereseti kérelem alapjául szolgáló alapvető ténybeli és jogi elemek magából a keresetlevél szövegezéséből nem következnek egységes és érthető módon (a Bíróság C-214/05. P. sz., Rossi kontra

OHIM ügyben 2006. július 18-án hozott ítéletének [EBHT 2006., I-7057. o.] 37. pontja, valamint a C-485/08. sz., Gualtieri kontra Bizottság ügyben 2010. április 15-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-3009. o.] 104. pontja).

- 66 Egyébiránt a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának és 48. cikke 2. §-ának összefüggő rendelkezéseiből kitűnik, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, valamint hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Az eljárást indító keresetlevélben korábban közvetetten vagy hallgatólagosan megfogalmazott jogalap kiegészítéséből álló, ahhoz szorosan kapcsolódó jogalapot azonban elfogadhatónak kell tekinteni (lásd a Törvényszék T-109/05. és T-444/05. sz., NLG kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. május 24-én hozott ítélete [EBHT 2011., II-2479. o.] 149. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). [lásd továbbá a Törvényszék T-183/07. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 23-án hozott, fellebbezés tárgyát képező ítéletének [EBHT 2009., II-3395. o.] 72. pontját]
- 67 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a keresetlevélben szereplő kereseti kérelmeiben a felperes azt kérte, hogy a Törvényszék nyilvánítsa nem létezőnek az első határozatot, de mindenestre semmisítse azt meg hiányosságából adódó jogellenesség és alapvető hiba miatt (lásd a fenti 50. pontot). E beadvány szövegében a felperes ugyanakkor nem hozott fel kifejezetten jogalapot az első határozat nem létezőnek nyilvánítására irányuló kérelmének alátámasztására.
- 68 A keresetlevél 15–18. pontjában a felperes az „[Az első határozat] hiányos mivolta. Lényeges eljárási szabályok megsértése” című jogalap keretében előadja, hogy az első határozat nem tartalmazta a mellékleteit, noha azokat a Bizottság az első határozat különböző preambulumbekzdéseiben megemlíti az azokban szereplő kifogások alátámasztása érdekében. A felperes kifejti továbbá, hogy először is az első határozat nem tette számára érthetővé azon kifogások pontos szóhasználatát, melyek alapján a Bizottság szankciót szabott ki vele szemben, és e határozat nem támasztja kellőképpen alá a Bizottság kifogásait. Ezt követően a felperes előadja, hogy ésszerűen feltételezhető, hogy a Bizottság biztosainak testületének egy hiányos határozattervezetről kellett határoznia. Végül a felperes úgy véli, hogy e „hallatlan súlyosságú, minden más jogi megfontolást felülmúló” jogsértések igazolják az első határozat lényeges eljárási szabályok miatti megsemmisítését. Válaszában a felperes kiemeli „[az első határozat] nemlétezésével, illetve másodlagosan annak jogellenességével kapcsolatos jogalap[jainak] megalapozottságát”.
- 69 A tárgyalás során a felperes kifejtette lényegében, hogy mivel az első határozatot neki a mellékletek nélkül küldték meg, nem volt tudomása a T-472/09. sz. ügyben előterjesztett kereset benyújtásának időpontjában azon tényről, hogy a Bizottság valójában egy mellékletek nélküli határozatot fogadott el, amiről csupán a módosító határozat kézhezvétele időpontjában szerzett tudomást.
- 70 Anélkül, hogy döntenie kellene a felperes első határozat nem létezésére alapított érvelésének elfogadhatóságáról, meg kell állapítani, hogy ezen érvelés megalapozatlan.
- 71 A fenti 67. pontban összefoglalt érvelésen kívül a felperes úgy érvel, hogy a Bizottság nem orvosolhatja az első határozat hibáit egyfelől a módosító határozatra, és másfelől kifogásközlésre hivatkozással, mely utóbbit nyolc évvel korábban lett megküldve a felperesnek, tekintettel arra, hogy a határozat jogszerűségét nem lehet egy korábbi vagy későbbi intézkedésre figyelemmel értékelni.
- 72 A felperes arra irányuló kérelmét illetően, hogy a Törvényszék nyilvánítsa az első határozatot nem létezőnek, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az uniós intézmények jogi aktusait főszabály szerint megilleti a jogszerűség vélelme, még ha hordoznak is szabálytalanságokat, és ennél fogva mindaddig joghatásokat váltanak ki, amíg vissza nem vonják vagy meg nem semmisítik őket (a Bíróság C-137/92. sz. Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-2555. o.] 48. pontja; a C-227/92. sz., Hoechst kontra Bizottság

ügyben 1999. július 8-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4443. o.] 69. pontja és a C-475/01. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2004. október 5-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-8923. o.] 18. pontja).

- 73 Ugyanakkor kivételt képez ezen elv alól, hogy azok a jogi aktusok, amelyek olyannyira nyilvánvalóan súlyos hibát hordoznak magukban, hogy azt az uniós jogrend nem tűri el, olyannak tekintendők, amelyek semmilyen, még átmeneti joghatást sem váltottak ki, azaz azokat jogilag nem létezőnek kell tekinteni. Ez a kivétel olyan két alapvető, bár néha egymással szembenálló követelmény közötti egyensúly fenntartását célozza, amelyeknek a jogrendszernek meg kell felelnie, nevezetesen a jogviszonyok stabilitásának és a jogszerűség tiszteletben tartásának (a fenti 72. pontban hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 49. pontja és a fenti 72. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 70. pontja).
- 74 Az Unió intézményei által hozott jogi aktusok nem létező jellegének megállapításához fűződő következmények súlyossága a jogbiztonság igényéből fakadóan megköveteli, hogy erre kizárólag szélsőséges körülmények között kerülhessen sor (a fenti 72. pontban hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 50. pontja és a fenti 72. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 76. pontja).
- 75 Meg kell először is állapítani a jelen ügyben, hogy a felperes által hivatkozott szabálytalanságok nem tűnnek olyan nyilvánvalóan súlyosnak, hogy az első határozatot jogilag nem létezőnek kellene tekinteni.
- 76 Először is a felperes előadja, hogy az első határozat nem tette számára érthetővé azon kifogások pontos szóhasználatát, melyek alapján a Bizottság szankciót szabott ki vele szemben, és e határozat nem támasztja kellőképpen alá a Bizottság kifogásait, e tekintetben kifejezetten az első határozat (496), (515) és (516) preambulumbekzdésére, valamint a 102. lábjegyzetére hivatkozva.
- 77 A tárgyalás során erre vonatkozóan feltett kérdésre válaszolva a felperes kifejtette, hogy a jelen kifogás csupán az indokolási kötelezettség Bizottság általi megszegését kifogásolja.
- 78 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az indokolásnak a kérdéses aktus jellegéhez kell igazodnia, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie az aktust kibocsátó intézmény megfontolásainak, oly módon, hogy az érdekelt megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, illetve hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Az indokolási kötelezettséget az eset összes körülményére, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy azt a kérdést, hogy a jogi aktus indokolása megfelel-e az ESZAK 15. cikk követelményeinek, nemcsak szövegére, hanem körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-57/91. sz., NALOO kontra Bizottság ügyben 1996. szeptember 24-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1019. o.] 298. pontját, valamint a T-45/98. és T-47/98. sz., Krupp Thyssen Stainless és Acciai speciali Terni kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3757. o.] 129. pontját; lásd továbbá analógia útján a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontját, valamint a C-280/08. sz., Deutsche Telekom kontra Bizottság ügyben 2010. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-9555. o.], 131. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 79 Egyébiránt az egyedi határozatokat illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az ilyen jellegű határozatok indokolására vonatkozó kötelezettség célja – a bírósági felülvizsgálat lehetővé tételén felül – az érintett részére elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a

határozat adott esetben szenved-e valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibában (lásd a Bíróság C-521/09. sz., Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 2011., I-8947. o.] 148. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 80 Az indokolást tehát főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érintettel, mint a neki sérelmet okozó határozatot (a fenti 79. pontban hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet 149. pontja).
- 81 Meg kell állapítani, hogy az első határozatban nem tartalmazta e mellékleteket, melyekben pedig szerepeltek olyan táblázatok, amelyek közül többre is hivatkoznak az első határozat (451) (13. táblázat), (513) (1. és 3. táblázat), (515) (1–3. táblázat), (516) (9., 11–14. és 16. táblázat) és (518) (11., 12. és 14. táblázat) preambulumbekzdésében, valamint a 102. (15–17. táblázat), 127. (18–21. táblázat), 198. (22. és 23. táblázat), 264. (24. és 25. táblázat), 312. (26. táblázat), 362. (27. táblázat), 405. (28. táblázat), 448. (29. és 30. táblázat) és 563. (a határozathoz mellékelt valamennyi táblázat) lábjegyzetében. A Bizottság e tekintetben megerősítette, hogy olyan táblázatokról volt szó, amelyek rendeltetésük szerint megkönnyítették és gyorsították az első határozatban említett árváltozások tanulmányozását, így azok pusztán sematikus formában megismételték az aktában szereplő információkat és adatokat.
- 82 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a fenti 81. pontban említett táblázatok hiányától függetlenül az e határozat vonatkozó preambulumbekzdései, amelyek alátámasztásául az említett táblázatokat készítették, világosan és egyértelműen jelenítették-e meg a Bizottság érvelését, és lehetővé tették-e a felperes számára a meghozott intézkedés indokolásának megismerését.
- 83 Előzetesen, a Bizottsághoz hasonlóan, rá kell mutatni arra, hogy a hiányzó táblázatok mindegyikét csatolták a kifogásközléshez, és hogy a felperes ismerte azok tartalmát, mivel keresetleveléhez mellékletben csatolta azokat, illetve a keresetlevél 83., 98., 100., 101. és 125. pontjában hivatkozott is rájuk.
- 84 Ezenfelül hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság a módosító határozatban nem helyesbítette az első határozatból hiányzó táblázatokra történő valamennyi hivatkozást, hanem kizárólag az első határozat 102., 127., 198., 264., 312., 362., 405. és 448. lábjegyzetében szereplő hivatkozásokat.
- 85 Először is, a 15–17. táblázatot illetően (amelyeket az első határozat 102. lábjegyzete említ) meg kell állapítani, hogy e táblázatok a lábjegyzet szerint „a »méretfelárak« összegének változásával kapcsolatos adatokat”, ismertetik „amely árváltozások 1989 decembere és 2000 júniusa között jellemezték az olasz betonvaspiacot”. E táblázatokat a Bizottság az első határozat (126) preambulumbekzdése első mondatának alátámasztására illesztette be, amely mondat a következőképpen szól:

„Az első megbeszélés során, amelyről a Bizottság tudomást szerzett (azaz az 1989. december 6-i, [a bresciai ipari szövetség] tartott ülésen), a résztvevők egyhangúlag megállapodtak abban, hogy 1989. december 11. hétfőtől növelik az átmérőhöz kapcsolódó méretfelarat az olaszországi piacra szánt betonvasrudak és –tekercek tekintetében (+10 ITL/kg a 14–30 mm-es méretfelár, +15 ITL/kg a 8–12 mm-es méretfelár és +20 ITL/kg a 6 mm-es méretfelár esetén; a tekerceket érintően általánosan 5 ITL/kg emelkedés).”

- 86 Meg kell állapítani, hogy a Bizottság az említett preambulumbekzdésben kifejezetten feltüntette a betonvasrudak átmérőjéhez kapcsolódó méretfelárak 1989. december 6-i ülés résztvevői által eldöntött növelését, valamint e növelések hatálybalépésének időpontját. Egyébiránt a későbbi növeléseket illetően, amelyek az első határozat 102. lábjegyzete szerint szintén szerepelnek e táblázatokban (mivel azok lefedik az 1989 és 2000 közötti időszakot), meg kell jegyezni, hogy ezek nem képezik az első határozat 4.1. pontjának tárgyát, amelyre a (126) preambulumbekzdés vonatkozik, amely a vállalkozások 1989 és 1992 közötti magatartásával foglalkozik. E növeléseket mindazonáltal megemlíti különösen az első határozat (126)–(128) és (133) preambulumbekzdése (az 1989–1992 közötti évek tekintetében), (93) és (94) preambulumbekzdése (1993 és 1994 tekintetében), (149)–(151), (162) és

(163) preambulumbekzdése (1995 tekintetében), (184) és (185) preambulumbekzdése (1996 tekintetében), (199), (200) és (213) preambulumbekzdése (1997 tekintetében), (269) preambulumbekzdése (1999 tekintetében) és (296)–(304) preambulumbekzdése (2000 tekintetében), valamint a (439) és (515) preambulumbekzdése.

- 87 Másodszor, az első határozat 127. lábjegyzetében említett 18–21. táblázatot illetően, meg kell állapítani, hogy e táblázatok a lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat” tartalmazzák „az 1989 vége és 1992 vége közötti időszak vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatok a Bizottság az első határozat (131) preambulumbekzdésének alátámasztására adja meg, amely a következőképpen szól:

„A betonvas fent említett megállapodás alkalmazásának időszakában érvényes alapárait illetően, meg kell jegyezni, hogy az IRO és a (korábbi) Ferriera Valsabbia SpA 1992. április 16-tól 210 ITL/kg és 1992. május 1-től/6-tól 225 ITL/kg árat alkalmazott. 1992. június 1-jétől/8-tól az IRO, a (korábbi) Ferriera Valsabbia SpA, az Acciaieria di Darfo SpA és az Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA 235 ITL/kg árat alkalmazott.”

- 88 Meg kell tehát állapítani, hogy a Bizottság az igazgatási aktának az első határozat 126. lábjegyzetében említett öt oldalára támaszkodva az említett preambulumbekzdésben kifejezetten feltüntette az ott megjelölt vállalkozások által rögzített alapárakat, valamint azok érvényességének kezdetét. Emellett rá kell mutatni, hogy a Bizottság az első határozat (419) preambulumbekzdésében úgy találta, az alapár rögzítésére irányuló első magatartásra legkésőbb 1992. április 16-án sor került. Az adott esetben az első határozat 18–21. táblázatában szereplő adatok, amelyek az első határozat 127. lábjegyzete szerint az „1989 vége” és 1992. április 16-a közötti időszak alapárait vonatkoznak következőképpen nem relevánsak az első határozat (131) preambulumbekzdésben szereplő bizottsági kifogások megértése szempontjából.

- 89 Harmadszor, az első határozat 198. lábjegyzetében említett 22. és 23. táblázatot illetően meg kell állapítani, hogy azok e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat” tartalmazzák „1993 és 1994 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatok a Bizottság az első határozat (145) preambulumbekzdésének alátámasztására adja meg, amely a következőképpen szól:

„Amint az a Federacciai 1994. november 25-i telefaxában szerepel, 1994. december 1-jén újabb megbeszélésre került sor Bresciában, amelyen meghozták a Federacciai egy másik, a vállalkozások által 1994. december 5-én kézhez vett telefaxában szereplő döntéseket. E döntések a következőkre vonatkoztak:

- a betonvas árai (320 ITL/kg, bresciai üzemi alapár, azonnali hatállyal);
- a kifizetések (1995. január 1-jétől, a maximális határidő a hónap végétől számított 60/90 nap; 1995. március 1-jétől a határidő 60 napra korlátozódik) és az engedmények;
- a termelés (mindegyik vállalkozás köteles közölni a Federacciai 1994. december 7. előtt az 1994. szeptemberében, októberében és novemberében gyártott betonvas tonnában meghatározott tömegét).

Az Alfa Acciai Srl 1994. december 7-én fogadta el az új alapárát. 1994. december 21-én az Acciaieria di Darfo SpA szintén elfogadta, és az Alfa Acciai Srl ismételt megerősítette ugyanezt az árat. A [Lucchini-SP] 1995. januárjára vonatkozó alapára szintén 320 ITL/kg volt.”

- 90 E tekintetben ki kell emelni, hogy az első határozat 198. lábjegyzetében említett táblázatok a Bizottság azon állításának alátámasztásul mutatta be, amely szerint az „Alfa Acciai Srl 1994. december 7-én fogadta el az új alapárát”, és „1994. december 21-én az Acciaieria di Darfo SpA szintén elfogadta, és az

Alfa Acciai Srl ismételten megerősítette ugyanezt az árat”. Márpedig „az új alapár és az „ugyanez az ár”, amelyre hivatkoztak, a kilónkénti 320 olasz líra volt (ITL/kg), amelyet a szóban forgó preambulumbekzdés első francia bekezdése említ. Az adott esetben az első határozat 22. és 23. táblázatában szereplő adatok, amelyek az 1993 és 1994. december 7. közötti időszak alapárára vonatkoznak következésképpen nem relevánsak az első határozat (145) preambulumbekzdésében szereplő bizottsági kifogások megértése szempontjából.

- 91 Negyedszer, az első határozat 264. lábjegyzetében említett 24. és 25. táblázatot illetően meg kell állapítani, hogy azok e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat (illetve a Lucchini Siderurgica tekintetében a havi helyzettel kapcsolatos adatokat)” tartalmazzák „1995 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatot a Bizottság az első határozat (174) preambulumbekzdésének alátámasztására adja meg, amely a következőképpen szól:

„Ezt követően egy 1995. október első napjaiban keletkezett, a Federacciai birtokában lévő (a megbízott vezérigazgató titkárának kézírásával írt) dokumentum megerősíti:

- az ügyfélkör újra vita tárgyává tette a kifizetéseket (ezért szükség van olyan kommunikációra, amely megerősíti a fizetéssel kapcsolatos szigorúságot);
- az előző héttől a betonvas árai további 5/10 ITL/kg összeggel csökkentek, így Brescia környékén most 260/270 ITL/kg árat, míg ezen az övezeten kívül 250 ITL/kg-tól elmaradó árakat jegyeznek;
- a meglehetősen bizonytalan piaci helyzet következtében nem volt könnyű pontos számadatokat megadni az árak vonatkozásában; és
- a vállalkozásoktól meg kellett kérni a 39. (1995. szeptember 25–29.) és a 40. (1995. október 2–6.) hétre vonatkozó adatokat.”

- 92 Rá kell mutatni, hogy az első határozat (174) preambulumbekzdésében a Bizottság a megbízott vezérigazgató titkára által kézzel írt, 1995 októberében készült dokumentum tartalmának figyelembevételére szorítkozott. E tekintetben a Bizottság a 24. és a 25. táblázatra csak az e dokumentumban szereplő azon állítás alátámasztása érdekében hivatkozott, amely szerint „a meglehetősen bizonytalan piaci helyzet következtében nem volt könnyű pontos számadatokat megadni az árak vonatkozásában”. A 24. és a 25. táblázat tehát nem releváns az első határozat (174) preambulumbekzdésében szereplő bizottsági kifogások megértése szempontjából.

- 93 Ötödször, az első határozat 312. lábjegyzetében említett 26. táblázatot illetően meg kell állapítani, hogy az e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat (illetve a Lucchini Siderurgica tekintetében a havi helyzettel kapcsolatos adatokat is)” tartalmazza „1996 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatot a Bizottság az első határozat (200) preambulumbekzdésében szereplő állítás alátámasztására adja meg, amely szerint „az 1996. október 22. és 1997. július 17. közötti időszakban legalább tizenkét megbeszélésre került sor a vállalkozások kereskedelemért felelős tisztségviselői között, melyekre [... többek között] 1996. október 22-én, kedden került sor, amely megbeszélésen megerősítették az 1996. november hónapra érvényes 230 ITL/kg bresciai üzemi alaparat és a 210 ITL/kg árjegyzés fenntartását kizárólag az októberi szállítmányokra vonatkozóan”.

- 94 Meg kell tehát állapítani, annak ellenére, hogy az első határozatból hiányzik a 26. táblázat, a Bizottság e határozat (200) preambulumbekzdésében kifejezetten megemlítette a szóban forgó időszak alapárait, valamint azok hatálybalépése napját.

95 Hatodszor, az első határozat 362. lábjegyzetében említett 27. táblázatot illetően az e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat (illetve a Lucchini Siderurgica tekintetében a havi helyzettel kapcsolatos adatokat is)” tartalmazza „1997 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatot a Bizottság az első határozat (216) preambulumbekzdésében szereplő állítás alátámasztására említi, amely a következőképpen szól:

„Akárhogy is, a [Lucchini SP ...], az Acciaieria di Darfo SpA, az Alfa Acciai Srl, a Feralpi Siderurgica Srl, az IRO, a Riva Prodotti Siderurgici SpA és a (korábbi) Ferriera Valsabbia SpA az hét vállalkozás, amelyekhez Pierluigi Leali közleményt intézett (1997. november 24-én), amelynek tárgya a »szállítási árak egyeztetése« volt. [...] »A 270 ITL/kg árat csak kevés vállalkozás alkalmazta, de hiába – folytatódik a közlemény –, a valóságban az árjegyzés 260 ITL/kg körül stabilizálódott, néhány ettől elmaradó csúcsérték mellett, amint azt sokan meg is erősítették a kereskedelemért felelős tisztségviselők legutóbbi megbeszélésén. Mérsékelt elégedettséggel jegyezzük meg mindazonáltal, hogy az áresés a mindannyiunk által betartott szállítási kvóták hatására megállt, amely kvóták alkalmazását a megállapodásokkal összhangban e célra kinevezett külső ellenőrök kísérik figyelemmel«. »E hónap végén – folytatódik tovább a közlemény –, amely hónap már tétlenséggel telik el, elengedhetetlen közbelépni a 260 ITL/kg összegű árjegyzés azonnali megszigorításával (ami bizonyára nem befolyásolja az ezen időszak csekély beszerzését). Az egyeztetett decemberi szállítások tervezésével (-20% novemberhez képest) minden bizonnyal fenn tudjuk tartani a megállapodás szerinti árszintet; mindazonáltal elengedhetetlen – zárja le Pierluigi Leali –, hogy senki ne térjen el a megállapított minimálártól (260 ITL/kg)«.”

96 Az említett preambulumbekzdés szövegezéséből ekképpen kitűnik, hogy a Bizottság az ott említett, 1997. november 24-i közlemény szövegének megismétlésére szorítkozott. A 27. táblázat tehát nem releváns az első határozat (216) preambulumbekzdésében szereplő bizottsági kifogás megértése szempontjából.

97 Hetedszer, az első határozat 405. lábjegyzetében említett 28. táblázatot illetően meg kell állapítani, hogy az e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat (illetve a Lucchini Siderurgica tekintetében a havi helyzettel kapcsolatos adatokat is)” tartalmazza „1998 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatot a Bizottság az első határozat (241) preambulumbekzdésében szereplő állítás alátámasztására adja meg, amely a következőképpen szól:

„1998. szeptember 11-én Pierluigi Leali közleményt adott ki, [...] amelyben – hivatkozva (egy 1998. szeptember 9-i megbeszélésen kinyilvánított) azon szándékra, hogy fenntartsák a »170 ITL üzemi minimális alaparat«???, megjegyezte, hogy »abnormális magatartások tapasztalhatók, azaz a megállapított szinttől átlagosan 5 ITL/kg összeggel elmaradó árjegyzések, amely eltérések a déli régiókban még jelentősebbek voltak«. »Ami minket illet – írja Pierluigi Leali – a megállapodás szerinti minimumszintet fenn tudtuk tartani a megrendelések folyamatosságából eredő csökkentésnek köszönhetően«. »Reméljük – zárul a közlemény –, hogy a kereskedelemért felelős tisztségviselők e hónap 15-i, keddi értekezletén az árak megfelelő alakulását tapasztalhatjuk, hogy az árakat esetlegesen újra meg tudjuk emelni.«”

98 Magának az említett preambulumbekzdésnek a szövegezéséből kitűnik tehát, hogy a Bizottság az ott említett, 1998. szeptember 11-i közlemény szövegének megismétlésére szorítkozott. A 28. táblázat tehát nem tűnik relevánsnak az első határozat (241) preambulumbekzdésében szereplő bizottsági kifogás megértése szempontjából.

99 Nyolcadszor, az első határozat 448. lábjegyzetében említett 29. és 30. táblázatot illetően meg kell állapítani, hogy azok e lábjegyzet szerint „az árlisták alapáraival kapcsolatos vagy az ügynökökkel közölt adatokat (illetve a Lucchini Siderurgica tekintetében a havi helyzettel kapcsolatos adatokat is)”

tartalmazzák „1999 vonatkozásában, amely adatok a Bizottság birtokában voltak”. E táblázatokat a Bizottság az első határozat (276) preambulumbekzdésében szereplő állítás alátámasztására adja meg, amely a következőképpen szól:

„Az olaszországi betonvaspiacot ezen időszakban jellemző helyzetre vonatkozó kiegészítő információk egy, a Leali által 1999. november 10-én összeállított dokumentumban található, és különösen az »1999. évi kereskedelmi megállapodás előnyei és korlátai« című részben, amelyben a következők olvashatók: »A nemzeti gyártók között létrejött alapmegállapodás lehetővé tette az 1999. évben a két megelőző üzleti évben (1997 és 1998) tapasztalható alacsony árak tendenciájának megfordítását és több mint 50 ITL/kg-nak megfelelő bruttó haszonkulcs visszanyerését. 1998-ban az átlagos bruttó haszonkulcs (eladási ár – nyersanyagköltség) 70 ITL/kg volt, és öt hónapon át e küszöb alá csökkent«. »Az elért megállapodás lehetővé tette az eladási ár stabilizálását az év során, és a gyártók a nyersanyagköltségek helyzetéből eredő előnyöket kihasználva több mint 50 ITL/kg-mal növelték a bruttó haszonkulcsot, nettó 122 ITL/kg-ra.«”

- 100 Az első határozat (276) preambulumbekzdésének szövegezéséből tehát kitűnik, hogy a Bizottság az ott említett, 1999. november 10-i közlemény szövegének megismétlésére szorítkozott. A 29. és 30. táblázat hiánya tehát nincs kihatással az első határozat (276) preambulumbekzdésében szereplő bizottsági kifogás megértésére.
- 101 Kilencedszer, az első határozat (451) preambulumbekzdésében említett 13. táblázatra a Bizottság azon állítás alátámasztása érdekében hivatkozik, amely szerint „az 1997. évet illetően meg kell jegyezni, hogy annak első félévét a versenyellenes megállapodásban rögzített alapárak állandó növekedése jellemezte, a következőképpen: a január 30-i megbeszélésen rögzített 190 ITL/kg ár; a február 14-i megbeszélésen megállapított 210 ITL/kg ár; a július 10-i megbeszélésen meghatározott 250 ITL/kg, ár ((200) preambulumbekzdés)”, és amely szerint „ugyanezen időszakban az átlagos piaci alapár maga is tartósan növekedett, a januári 170 ITL/kg-ról 240 ITL/kg-ra júliusban (a mellékletben szereplő 13. táblázat); ugyanezen év szeptemberében az átlagos piaci alapár ismét emelkedett, és elérte a 290 ITL/kg-t (a mellékletben szereplő 13. táblázat)”. Meg kell tehát állapítani, hogy a Bizottság az említett preambulumbekzdésben kifejezetten feltűntette az 1997. évre vonatkozó alapár-emelkedéseket, ily módon e táblázat nem tűnik elengedhetetlennek a bizottsági érvelés megértése szempontjából.
- 102 Tizedszer, meg kell említeni, hogy az első határozat (496) preambulumbekzdésében (az első határozat 563. lábjegyzetében) a Bizottság általánosságban hivatkozott az „e határozathoz mellékelt táblázatokra” azon állításának alátámasztása végett, amely szerint „az információ[i] [...] arra utalnak, hogy az ezen eljárásba bevont valamennyi vállalkozás közzétett árlistákat a vizsgált időszakban”. Ki kell emelni mindazonáltal, hogy az első határozat (496) preambulumbekzdése szintén hivatkozik az említett határozat (419)–(433) preambulumbekzdésére, amelyek „felsorolják mindazokat az igazolt alkalmakat, amelyek során az alapár a vállalkozások (ideértve azok társulását is) közötti megbeszélés tárgyát képezte”. E tekintetben a Bizottság kifejtette, hogy „ezen alkalmak közül egyeseket már megemléstettek akkor, amikor az akarategyezséget mutatták be ((473)–(475) preambulumbekzdés)”, „más, 1993 és 2000 közötti alkalmakat illetően az összehangolás fogalmát kellett alkalmazni”, és hogy „ezen összehangolás célja a gyártók piaci magatartásának befolyásolása, valamint az alapár meghatározásával kapcsolatban az egyes gyártók által konkrétan elfogadni tervezett magatartás nyilvánosságra hozatala volt”. Az első határozathoz mellékelt táblázatok összessége tehát nem tűnik elengedhetetlennek a bizottsági kifogás megértése szempontjából.
- 103 Tizenegyszer, az első határozat (513), (515), (516) és (518) preambulumbekzdésében az 1–3., 9., 11–14. és 16. táblázatra történő hivatkozásokat illetően ki kell említeni, hogy e preambulumbekzdések az első határozat versenykorlátozó gyakorlatok piaci hatásaira vonatkozó szakaszában találhatóak, és tartalmuk elemzéséből nyilvánvaló, hogy az ott említett táblázatok vagy pusztán megismétlik az ott szereplő számadatokat, vagy nem elengedhetetlenek a kartell hatásaival kapcsolatos bizottsági érvelés megértése szempontjából.

- 104 Tekintettel a fenti megfontolásokra, nem lehet úgy tekinteni, hogy a fenti 81. pontban említett, az első határozathoz mellékelt táblázatok hiánya meggátolta volna a felperest abban, hogy megértse az első határozatban szereplő kifogásokat.
- 105 Másodsorban a felperes arra hivatkozik a fent hivatkozott táblázatok hiányát illetően, hogy úgy tekinthető, hogy a Bizottság biztosainak testülete anélkül hozott határozatot, hogy teljes mértékben tisztában lett volna azon elemekkel, melyeken az intézkedés alapult, és ennek következtében az első határozatot meg kell semmisíteni.
- 106 Meg kell állapítani, hogy azon tény, miszerint a fenti 81. pontban említett táblázatok nem szerepelnek az első határozat mellékletében, csak akkor eredményezi e határozat jogellenességét, ha e hiány nem tette lehetővé a Bizottság biztosai testülete számára, hogy az első határozat 1. cikkében meghatározott magatartást teljes körűen megismerve – vagyis valamely meghatározó jelentőségű kérdést illető pontatlanságok vagy kihagyások általi megtevesztés nélkül – szankcionálja azt (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Törvényszék T-69/89. sz., RTE kontra Bizottság ügyben 1991. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-485. o.] 23–25. pontját; a T-290/94. sz., Kaysersberg kontra Bizottság ügyben 1997. november 27-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-2137. o.] 88. pontját; a T-25/95., T-26/95., T-30/95-T-32/95., T-34/95-T-39/95., T-42/95-T-46/95., T-48/95., T-50/95-T-65/95., T-68/95-T-71/95., T-87/95., T-88/95., T-103/95. és T-104/95. sz., Cimenteries CBR és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. március 15-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-491. o.] 742. pontját, valamint a T-122/09. sz., Zhejiang Xinshiji Foods Co. Ltd, Hubei Xinshiji Foods Co. Ltd kontra az Európai Unió Tanácsa ügyben 2011. február 17-én hozott ítélete [az EBHT-ban nem tették közzé] 104. és 105. pontját).
- 107 Ennélfogva, függetlenül a fent hivatkozott táblázatok hiányától, azon tényezők, melyeken az első határozat alapul, jogilag megkövetelt módon kerültek kifejtésre magának a határozatnak a szövegében (lásd a fenti 76–104. pontot), nem állítható, hogy a Bizottság biztosainak testülete ne lett volna az első határozat meghozatala idején teljes mértékben tisztában azon elemekkel, melyeken az intézkedés alapult. E hiány ennélfogva nem alkalmas arra, hogy érvénytelenné tegye az első határozat elfogadását, és ekképpen megkérdőjelezze annak jogszerűségét.
- 108 Az első jogalapot tehát el kell utasítani.
- A második és negyedik, a Bizottság hatáskörének hiányán, a jogsértés és a szankció jogalapjával kapcsolatos téves jogalkalmazáson, hatáskörrel való visszaélésen, illetve eljárással való visszaélésen alapuló jogalapról
- 109 Célszerű együtt vizsgálni a megsemmisítés iránti második és negyedik jogalapot, melyek a Bizottság hatáskörének hiányán, a jogsértés és a szankció jogalapjával kapcsolatos téves jogalkalmazáson, hatáskörrel való visszaélésen, illetve eljárással való visszaélésen alapulnak, és melyek lényegében a Bizottságnak az első határozat elfogadása tekintetében fennálló hatáskörét kérdőjelezzik meg.
- 110 A felperes második jogalapjában úgy érvel, hogy az első határozatot meg kell semmisíteni, mivel a Bizottság abban jogalap nélkül szabott ki szankciót, ami ellentétes mind a bűncselekmények és büntetések jogszerűségének elvével (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), mind az intézményi struktúrával, melyen a Szerződések támaszkodnak, és melynek értelmében a Bizottság csak a számára biztosított területek pontos keretén belül rendelkezik önálló hatáskörrel. Az ESZAK-Szerződés 2002. július 23-án lejárt, és a Bizottság ezzel nem csupán az ESZAK 65. cikk alapján történő szankciókiszabás tekintetében veszttette el hatáskörét, hanem az e cikk megsértésének megállapítása tekintetében is, lévén, hogy e cikk már nem hatályos.

- 111 Először is a bűncselekmények jogszerűségének elvével összhangban senki sem büntethető olyan cselekményért, mely a határozathozatal időpontjában nem jogellenes. Ezen elvből ekképpen az következik, hogy csak annyiban lehetséges büntetés, amennyiben a szóban forgó cselekmény nem csupán az elkövetése időpontjában, hanem a formális szankciója időpontjában is jogellenes volt. A Bizottság ennél fogva nem szabhatott volna ki szankciót a felperessel szemben az ESZAK 65. cikk alapján.
- 112 Ezenfelül a büntetések jogszerűségének elve és az EK 5. cikk első bekezdésében említett, ráruházott hatáskörök elve értelmében a Bizottság nem alapíthatja szankciók kiszabását az 1/2003 rendelet 23. cikkének és az ESZAK 65. cikknek „asszimmetrikus” alkalmazására, mivel ez utóbbi rendelkezést nem említi e rendelet.
- 113 Végül az uniós jogi aktusok jogszerűségét a nemzetközi jogra tekintettel kell értékelni, és különösen a szerződések jogáról szóló, 1969. május 23-i bécsi egyezmény 70. cikkére, melynek értelmében egy államok közötti egyezmény, mely hatályát veszítette, nem keletkeztethet kötelezettségeket azon felek számára, akik részesei voltak, vagy hatálya alá tartoztak, és nem alapozhatja meg szerveinek hatáskörét. Következésképpen a Bizottság csak az ESZAK-Szerződés versenyszabályaira vonatkozó átmeneti rendelkezés esetén alkalmazhatta volna visszamenőlegesen az ESZAK 65. cikket, azonban a jelen esetben nem volt ilyen rendelkezés. A Bizottság állításával ellentétben az EK és az ESZAK szerződések különálló jogrendszereket alkotnak.
- 114 Egyébiránt a Bizottság nem támaszkodhat a „*lex generalis*-nak a *lex specialis*-szal szembeni elsőbbségének általános jogelvére”, sem a 2002. június 18-i közleményre.
- 115 Negyedik jogalapjában a felperes úgy érvel, hogy az első határozat elfogadásához vezető eljárást a 17. rendelet alapján, majd az 1/2003 rendelet alapján folytatták le. Ugyanakkor e rendeletek sem foglalják magukba egy ESZAK-Szerződésen alapuló eljárás EK-Szerződésen alapuló eljárás keretében történő folytatásának lehetőségét, és nem teszik lehetővé az ESZAK-Szerződés olyan megsértésén alapuló határozat elfogadását, amelyet e rendeletek nem érintenek. Erre vonatkozó jogszabályok hiányában az eljárás folytatása, ugyanúgy mint az EK-Szerződésen alapuló eljárás keretében az ESZAK-Szerződés rendelkezései alapján beszerzett dokumentumok felhasználása hatáskörrel való visszaélést és eljárással való visszaélést képez.

– Az első határozat jogalapjának megválasztásáról

- 116 Emlékeztetni kell, hogy a közösségi szerződések olyan új jogrendet hoztak létre, amelynek javára az államok egyre több területen korlátozták szuverén jogait, és amelynek nemcsak a tagállamok, de azok állampolgárai is alanyai (lásd ebben az értelemben a Bíróság a 26/62. sz. Van Gend en Loos ügyben 1963. február 5-én hozott ítéletét [EBHT 1963., 1. o.], a 6/64. sz. Costa ügyben 1964. július 15-én hozott ítéletét [EBHT 1964., 1141. o.; 1159. o.]; a Bíróság 1991. december 14-én elfogadott, 1/91. sz. véleményének [EBHT 1991., I-6079. o.] 21. pontját; a Törvényszék fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ítéletének 70. pontját, valamint a T-24/07. sz., ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság, ügyben 2009. július 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2009., II-2309. o.] 63. pontját).
- 117 E jogrenden belül az intézmények csupán származékos hatáskörrel rendelkeznek. Ezért a közösségi jogi aktusok bevezető részében feltüntetik azt a jogalapot, amely az érintett intézményt felhatalmazza arra, hogy a szóban forgó területen eljárjon. A megfelelő jogalap kiválasztásának ugyanis alkotmányos jellegű jelentősége van (lásd a fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ítélet 71. pontját, valamint a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 64. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 118 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy az első határozat preambuluma tartalmaz hivatkozásokat az ESZAK-Szerződés rendelkezéseire, többek között az ESZAK 36. cikke, az ESZAK 47. cikke, valamint az ESZAK 65. cikke, ugyanakkor megemlíti az EK-Szerződést is, a 17. rendeletet is, különösen annak 11. cikkét, az 1/2003 rendeletet, és különösen a 7. cikkének (1) bekezdését, 18. cikkét, valamint 23. cikkének (2) bekezdését, illetve az [EK 81]. és [EK 82.] cikk alapján kezdeményezett eljárásokban a felek meghallgatásáról szóló, 1998. december 22-i 2842/98/EK bizottsági rendeletet (HL L 354, 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 4. kötet, 204. o.).
- 119 Ezenkívül meg kell említeni, hogy az első határozat indokolásában a Bizottság az (1) preambulumbekkezdésben kifejtette, hogy „[a] jelen határozat megállapítja az [ESZAK] 65. cikk (1) bekezdésének megsértését, és [e határozatot] az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján fogadták el”. Az első határozat (3) preambulumbekkezdésében a Bizottság hozzáfűzi, hogy „[a] jelen határozattal a címzett vállalkozásokkal szemben az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján bírságot szab ki”.
- 120 Az első határozat (350) preambulumbekkezdésében a Bizottság így megállapította, hogy úgy találta, hogy „az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése megfelelő jogalapot jelentenek, melyek feljogosítják a [Bizottságot] a jelen határozat elfogadására”, valamint hogy „[a] 7. cikk (1) bekezdése alapján megállapította [az ESZAK] 65. cikk (1) bekezdésének megsértését, és a jelen határozat címzettjeit arra kötelezte, hogy annak vessenek véget, míg a 23. cikk (2) bekezdésének értelmében bírságokat szabott ki velük szemben” (lásd továbbá az első határozat (361) preambulumbekkezdését).
- 121 Ilyen körülmények között azt kell megállapítani, hogy az első határozatnak, amellyel a Bizottság megállapította az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésének megsértését, és bírságot szabott ki a felperessel szemben, a jogsértés megállapítása tekintetében az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése, a bírság kiszabása tekintetében pedig az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése képezi a jogalapját.
- A Bizottság arra vonatkozó hatásköréről, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdése megsértését az ESZAK-Szerződés lejártá után a 1/2003 rendelet alapján megállapítsa és szankcionálja
- 122 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a valamely jogi aktus jogalapját képező és az adott intézményt az adott jogi aktus meghozatalára jogosító rendelkezésnek a határozat elfogadásakor hatályosnak kell lennie (a Bíróság C-269/97. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2000. április 4-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-2257. o.] 45. pontja; a C-201/09. P. és C-216/09. P. sz., ArcelorMittal Luxemburg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxemburg és társai egyesített ügyekben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2239. o.] 75. pontja; a C-352/09. P. sz., ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ügyben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2359. o.] 88. pontja; a fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ítélet 118. pontja; valamint a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 74. pontja), ami vitathatatlanul fennáll az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és 23. cikkének (2) bekezdése vonatkozásában, amelyek az első határozat jogalapját képezik.
- 123 Másodsorban ki kell említeni, hogy – ellentétben a felperes állításaival – a közösségi szerződések egyedi jogrendet hoztak létre, amelynek keretében – amint ezt az EK 305. cikk (1) bekezdése is tükrözi – az ESZAK-Szerződés egy különleges, az EK-Szerződés által meghatározott általános szabályoktól eltérő rendszert képez (lásd a Törvényszék T-405/06. sz. ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ügyben 2009. március 31-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-771. o.] 57. pontját, valamint a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 124 A felperes állításával ellentétben az EK 305. cikk (1) bekezdése értelmében az ESZAK-Szerződés a *lex generalist* képező EK-Szerződéstől eltérő *lex specialist* képezett (a Bíróság 239/84. sz. Gerlach ügyben 1985. október 24-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 3507. o.] 9–11. pontja; a Bíróság 1994. november 15-én elfogadott, 1/94. sz. véleményének [EBHT 1994., I-5267. o.] 25–27. pontja; a fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ítélet 111. pontja, valamint a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 76. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 70. és 73. pontja).
- 125 Ebből következően a közös piac működését illetően az ESZAK-Szerződés szabályai, valamint az alkalmazása érdekében hozott rendelkezések az EK-Szerződés hatálybalépésétől függetlenül hatályban maradtak (a Bíróság fenti 124. pontban hivatkozott Gerlach-ügyben hozott ítéletének 9. pontja, valamint C-74/00. P. és C-75/00. sz., Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 24-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-7869. o.] 100. pontja; a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 77. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 70. és 73. pontja).
- 126 Mindemellett amennyiben bizonyos kérdések nem képezték az ESZAK-Szerződés rendelkezéseinek, illetve az e szerződés alapján elfogadott jogszabályoknak tárgyát, az EK-Szerződés és az alkalmazása érdekében elfogadott egyéb rendelkezések már az ESZAK-Szerződés lejártát megelőzően is alkalmazhatók voltak az ESZAK-Szerződés hatálya alá tartozó termékekre (a Bíróság 328/85. sz., Deutsche Babcock ügyben 1987. december 15-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 5119. o.] 10. pontja, valamint a 125. pontban hivatkozott, Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ítélet 100. pontja; a Törvényszék T-94/03. sz., Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben 2007. október 25-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 83. pontja, valamint a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 78. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 70. és 73. pontja).
- 127 Az ESZAK-Szerződés 97. cikke értelmében az említett Szerződés 2002. július 23-án lejárt. Ennélfogva 2002. július 24-én az EK-Szerződésben meghatározott általános rendszer hatálya kiterjedt azokra az ágazatokra is, amelyeket eredetileg az ESZAK-Szerződés szabályozott (a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 58. pontja, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 79. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 59. és 63. pontja és a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 70. és 73. pontja).
- 128 Amennyiben azon tény, hogy az ESZAK-Szerződés jogi keretét felváltotta az EK-Szerződés jogi kerete, azzal járt, hogy 2002. július 24-től megváltoztak az alkalmazandó jogalapok, eljárások, valamint anyagi jogi szabályok, úgy ez a közösségi jogrend és célkitűzései egységességének és folytonosságának keretébe illeszkedik (a Törvényszék T-25/04. sz., González y Díez kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-3121. o.] 55. pontja; a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 59. pontja, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 80. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 60. és 63. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 71. és 73. pontja).
- 129 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a szabad verseny rendszerének megteremtése és fenntartása – amely rendszer keretében biztosítottak a szabályos versenyfeltételek, és amely többek között az állami támogatásokra és a vállalkozások közötti kartellekre vonatkozó szabályok alapja – mind az EK-Szerződésnek, mind az ESZAK-Szerződésnek egyik alapvető célkitűzése (lásd a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 60. pontját, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 81. pontját és az ott

hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 60. és 63. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 71. és 73. pontja).

- 130 Ebben az összefüggésben, jóllehet az ESZAK- és az EK-Szerződésnek a kartellre vonatkozó szabályai eltérnek valamelyest, ki kell emelni, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó megállapodás és összehangolt magatartás fogalma megfelel a megállapodás és összehangolt magatartás EK 81. cikk szerinti fogalmának, és az uniós bíróság ezt a két rendelkezést egyformán értelmezi. Így a torzításmentes verseny célkitűzésének az eredetileg a közös szén- és acélpiac alá tartozó ágazatokban történő megvalósítását nem szakítja meg az ESZAK-Szerződés lejáratának ténye, mivel e célkitűzés az EK-Szerződés keretében is megvalósul, és ugyanaz az intézmény, a Bizottság valósítja meg, amely a versenypolitika Európai Közösség általános érdekében történő végrehajtásáért és fejlesztéséért felelős közigazgatási szerv (lásd a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 61. pontját, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 82. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 60. és 63. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 71. és 73. pontja).
- 131 A közösségi jogrendszer és a működésére vonatkozó célkitűzések folytonossága megköveteli, hogy az Európai Közösség – amennyiben az Európai Szén- és Acélközösség helyébe lép, és a saját eljárási keretében – biztosítsa az ESZAK-Szerződés hatálya alatt létrejött helyzetek tekintetében az ESZAK-Szerződés és végrehajtási szabályai alapján a tagállamok, illetve a magánszemélyek tekintetében eo tempore keletkezett jogok és kötelezettségek tiszteletben tartását. E követelményt még jelentősebbé teszi, hogy a versenynek a kartellre vonatkozó szabályok be nem tartásából eredő torzulása az ESZAK-Szerződés lejártát követő, az EK-Szerződés hatálya alá tartozó időszakra is kiterjedhet (lásd a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 63. pontját, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 83. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 62. és 63. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 72. és 73. pontja).
- 132 A Bíróság arra is emlékeztetett ekképpen, hogy az ESZAK-Szerződés, az EK-Szerződés és az EUMSZ egymással való felváltása a szabad verseny garantálása céljából biztosította, hogy a Bizottság szankcionálhatott és továbbra is szankcionálhat bármely, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésében foglalt tényállásnak megfelelő, 2002. július 23. előtt vagy után elkövetett magatartást (fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 65–67. és 77. pontja, és a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 55–57. és 65. pontja).
- 133 Egyébiránt az ítélkezési gyakorlatból kitűnik egyrészt, hogy a tagállamok jogrendszereinek egyik közös elve szerint, amely jogrendszerek eredete a római jogig vezethető vissza, jogszabályváltozás esetén – a jogalkotó kifejezett ellentétes szándéka hiányában – biztosítani kell a jogrendszerek folytonosságát, másrészt pedig az, hogy ezen elv az Unió elsődleges jogának módosításaira is alkalmazandó (a Bíróság 23/68. sz. Klomp-ügyben 1969. február 25-én hozott ítéletének [EBHT 1969., 43. o.] 13. pontja; a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 63. pontja).

- 134 Márpedig, semmilyen ténykörülmeny nem utal arra, hogy az uniós jogalkotó azt kívánta volna, hogy az ESZAK-Szerződés hatálya alatt tiltott, összejátszást eredményező magatartások e Szerződés lejárta követően kikerülhessenek bármilyen szankció alkalmazása alól (a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 64. pontja).
- 135 Egyrésztől ugyanis, a Bíróság már kimondta, hogy a Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői közölték, készek elfogadni valamennyi, az említett Szerződés lejárta követelményeivel való szembenézéshez szükséges intézkedést. Másrésztől a Bíróság kiemelte: a Bizottság kifejtette, hogy csak akkor kellett átmeneti rendelkezésekre vonatkozó javaslatokat benyújtania, ha ezen eljárást szükségesnek ítélte, és hogy az alkalmazandó általános jogelvek fényében úgy vélte, hogy a kartelljog területén erre nincs szükség (a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 75. pontja).
- 136 Következésképpen a felperes semmilyen helytálló érvet nem alapíthat arra, hogy e területen nincsenek átmeneti rendelkezések (lásd ebben az értelemben a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 76. pontja).
- 137 E körülmények között ellentétes lenne a Szerződések céljával, valamint koherenciájával, és összeegyeztethetetlen az uniós jogrend folytonosságával, ha a Bizottságnak nem lenne joga az ESZAK-Szerződéshez kapcsolódó olyan jogszabályok egységes alkalmazását biztosítani, amelyek e Szerződés lejárta követően is joghatást fejtenek ki (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-119/05. sz. Lucchini-ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-6199. o.] 41. pontját).
- 138 A fentiekből következik, hogy – a felperes állításaival ellentétben – az 1/2003 rendeletet és különösen annak 7. cikke (1) bekezdését, valamint 23. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapján a Bizottságnak jogában áll 2002. július 23-át követően az ESZAK-Szerződés tárgyi és időbeli hatálya alá tartozó ágazatokban létrehozott kartelleket megállapítani és szankcionálni, még akkor is, ha a rendelet hivatkozott rendelkezései nem említik kifejezetten az ESZAK 65. cikket (lásd a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 64. pontját, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 84. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 74. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 72., 73. és 87. pontja).
- 139 E tekintetben meg kell állapítani, hogy nem releváns a felperesnek a 2002. június 18-i közleménnyel kapcsolatos azon érvelése, mely szerint az nem alapozná meg a Bizottság ESZAK 65. cikk (1) bekezdésének alkalmazására vonatkozó hatáskörét, amennyiben a Bizottság hatásköre a jelen ügyben nem az említett közleményen alapul, hanem az 1/2003 rendelet fent hivatkozott cikkein (lásd ebben az értelemben a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 71. pontját). Egyébiránt enélfogva el kell utasítani a felperes által annak alátámasztására kifejtett érveket is, hogy „egy ESZAK eljárás automatikus és informális folytatása [...] egy EK eljárás keretein belül” hatáskörrel való visszaélést és eljárással való visszaélést jelentene.
- 140 Meg kell állapítani továbbá, hogy a közösségi jogrend keretében az EK-Szerződés szabályainak egy eredetileg az ESZAK-Szerződés által szabályozott területen való érvényesülésére az időbeli hatályra irányadó elvek tiszteletben tartásával kell, hogy sor kerüljön. E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy míg az eljárási szabályokat általában a hatálybalépésükkor folyamatban lévő valamennyi jogvitára alkalmazni kell, az anyagi jogi szabályoknál nem ez a helyzet. Ugyanis ez utóbbiakat a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett helyzetekre csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából vagy rendszertani elhelyezkedéséből egyértelműen kitűnik, hogy ilyen joghatást kell nekik tulajdonítani (a Bíróság 212/80-217/80. sz., Meridionale

Industria Salumi és társai egyesített ügyekben 1981. november 12-én hozott ítéletének [EBHT 1981., 2735. o.] 9. pontja; a 21/81. sz., Bout-ügyben 1982. február 10-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 381. o.] 13. pontja, a Törvényszék T-42/96. sz., Eyckeler & Malt kontra Bizottság ügyben 1998. február 19-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-401. o.] 55. pontja; a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 65. pontja, és a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 85. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 79. pontja).

- 141 Ezzel összefüggésben az egyértelműen az ESZAK-Szerződés lejártát megelőzően keletkezett végleges jogi helyzetekre alkalmazandó anyagi jogi rendelkezések kérdését illetően az uniós jogrend folytonossága és a jogbiztonság, illetve a bizalomvédelem elvéhez kapcsolódó követelmények az ESZAK-Szerződés alapján elfogadott anyagi jogi rendelkezések alkalmazását írják elő a tárgyi és időbeli hatályuk alá tartozó tényállások tekintetében. Azon körülmény, hogy az ESZAK-Szerződés lejártá miatt a szóban forgó jogi keret már nincs hatályban a tényállás értékelésének pillanatában, nem módosítja e megállapítást, mivel ezen értékelés egyértelműen olyan időszakban keletkezett jogi helyzetre vonatkozik, amikor az ESZAK-Szerződés alapján elfogadott anyagi jogi rendelkezések voltak alkalmazandók (a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 66. pontja, és a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 86. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 79. pontja; lásd még ilyen értelemben a fenti 126. pontban hivatkozott Ferriere Nord kontra Bizottság ítélet 96. pontját).
- 142 A jelen ügyben az anyagi jogi szabályokat illetően meg kell állapítani, hogy az első határozat egyértelműen az ESZAK-Szerződés 2002. július 23-i lejártát megelőzően keletkezett jogi helyzetre vonatkozik, tekintettel arra, hogy a jogsértés időtartama 1989. december 6-tól 2000. július 4-ig tartott (lásd a fenti 39. pontot). Minthogy a 2002. július 24. óta alkalmazandó anyagi jogi versenyszabályoknak nincsen visszaható hatályuk, meg kell állapítani, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdése minősül alkalmazandó és a Bizottság által az első határozatban ténylegesen alkalmazott anyagi jogi szabálynak, emlékeztetve arra, hogy éppen abból következően, hogy az EK-Szerződés – az EK 305. cikk szerint – általános szabályt képez az ESZAK-Szerződéshez képest, a *lex specialis derogat legi generali* elv alapján kizárólag az ESZAK-Szerződésből és a végrehajtására hozott szabályokból származó különleges rendszer alkalmazandó a 2002. július 24-e előtt keletkezett helyzetekre (lásd ebben az értelemben a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 68. pontja, és a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 89. pontja, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 77. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 79. pontja).
- 143 Ekképpen a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a bűncselekmények és büntetések jogszerűségének elvével összhangban csak annyiban lehetséges büntetés, amennyiben a szóban forgó cselekmény nem csupán az elkövetése időpontjában, hanem a formális szankciója időpontjában is jogellenes volt. Arra sem hivatkozhat továbbá, hogy a Bizottság szankcionálhatta volna adott esetben a szóban forgó vállalkozásokat az EK 81. cikk értelmében, miután bizonyította, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltételei ténylegesen és jogilag is fennálltak.
- 144 Egyébiránt a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a bűncselekmények és büntetések jogszerűségének elve, ahogyan azt többek között az Európai Unió Alapjogi Chartája 49. cikkének (1) bekezdése rögzíti, megköveteli, hogy az uniós szabályozás egyértelműen meghatározza a jogsértéseket és a szankciókat (lásd a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 80. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

145 Mivel a Szerződések már a tényállás időpontja előtt egyértelműen meghatározták a jogsértéseket, valamint az e címen kiszabható szankciók jellegét és mértékét, az említett elvek nem irányulnak annak biztosítására, hogy a jogalapok és eljárási rendelkezések későbbi módosításai révén a vállalkozások elkerülhessenek bármilyen, múltbeli jogsértő magatartásaikra vonatkozó szankciót (a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 70. pontja, a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 83. pontja).

146 Meg kell jegyezni, hogy valamely, a felperes helyzetében lévő gondos vállalkozásnak mindig tudatában kellett lennie magatartása következményeinek, és nem számíthatott arra, hogy az ESZAK-Szerződés jogi keretének az EK-Szerződés jogi keretével való felváltása következtében elkerülhet bármilyen, az ESZAK 65. cikk múltban elkövetett megsértése miatti szankciót (a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 73. pontja, és a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 86. pontja).

147 Egyébiránt az első határozatot a Bizottság az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és 23. cikkének (2) bekezdése alapján, a 17. rendeletnek és az 1/2003 rendeletnek megfelelően lefolytatott eljárást követően hozta meg. A jogalappal és az első határozat elfogadásához vezető eljárással kapcsolatos rendelkezések az eljárási szabályok közé tartoznak a fenti 140. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében. Mivel a Bizottság az első határozatot az ESZAK-Szerződés lejárta után fogadta el, helyesen az 1/2003 rendeletben foglalt szabályokat alkalmazta (lásd a fenti 123. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet 67. pontja, a fenti 116. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Stainless kontra Bizottság ítélet 87. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, melyet fellebbezés keretében helybenhagyott a fenti 122. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai ítélet 74. és 77. pontja, valamint a fenti 122. pontban hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ítélet 90. pontja; lásd még ilyen értelemben a fenti 116. pontban hivatkozott Ferriere Nord kontra Bizottság ítélet 96. pontját).

148 Tehát a jelen jogalapokat el kell utasítani.

Az ötödik, az ESZAK 65. cikk megsértésén, az indokolási kötelezettség megsértésén, és a tények elferdítésén alapuló jogalapról

149 A felperes úgy érvel, hogy az első határozat sérti az ESZAK 65. cikket, az indokolási kötelezettséget és elferdíti a tényeket.

150 Először is a felperes arra hivatkozik, hogy az ESZAK 65. cikk és az EK 81. cikk közötti hasonlóságok ellenére e rendelkezések nem felcserélhetőek. Míg egy versenyellenes megállapodás ellen az EK 81. cikk értelmében eljárás indítható, amennyiben történt legalább kísérlet a megegyezésre, az olyan megállapodás, mely nem gyakorolt hatást a piacra, még egy egyszerű tendencia formájában sem, nem tekinthető az ESZAK 65. cikk hatálya alá tartozónak. Márpedig az első határozatban a Bizottság nem szolgáltattott bizonyítékokat a betonvas piacon bekövetkezett objektív hatásokat illetően.

151 Ezt az érvelést el kell utasítani. Az ítélkezési gyakorlatból ugyanis az következik, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdés tiltja azokat a megállapodásokat, amelyek „célja” a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. Ebből következik, hogy e rendelkezés értelmében tilos a versenykorlátozó célú megállapodás, akkor is, ha versenyellenes hatás nem állapítható meg. Mivel a Bizottság az első határozat (399) preambulumbekkezdésében megállapította, hogy a kartell célja az árak rögzítése volt, amelynek függvényében a termelés vagy az eladások korlátozásáról, illetve ellenőrzéséről is megállapodtak meg, a Bizottságnak nem kellett bizonyítania a versenyre gyakorolt káros hatás megtörténtét ahhoz, hogy megállapítsa az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésének megsértését (a Bíróság

C-198/99. sz., Ensidesa kontra Bizottság ügyben 2003. október 2-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-11111. o.] 59. és 60. pontja, valamint a Törvényszék T-141/94. sz., Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben 1999. március 11-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-347. o.] 277. pontja) (lásd továbbá az első határozat (463) preambulumbekzdését). Mindenesetre a felperes állításaival ellentétben, a Bizottság a teljesség kedvéért megvizsgálta a kartell hatásait, és úgy találta az első határozat (513)–(524) preambulumbekzdésében kifejtett elemek összessége alapján, hogy a kartell konkrét hatást gyakorolt a piacra. E megállapítás vitatására a felperes a T-472/09. sz. ügyben arra szorítkozik, hogy a jelen jogalap keretében előadja, hogy a betonvas vásárlói, különösen a fémmegmunkálással foglalkozó vállalkozások nemzeti társulása (a továbbiakban: Ansfér), soha nem állapították meg, és nem is gyanították egy ilyen kartell fennállását. Azon tény, hogy a betonvas vásárlóinak nem volt tudomásuk a kartellról azonban nem bizonyítja a kartell által a piacra gyakorolt hatás felperes által hivatkozott hiányát.

- 152 Másodsorban a felperes először is úgy érvel, hogy az első határozatban a Bizottság nem foglalt állást a megállapodások és az összehangolt magatartások közötti megkülönböztetést illetően. E megkülönböztetés kulcsfontosságú, mivel ha felesleges is egy azonosított versenyellenes megállapodás konkrét hatásainak figyelembevétele, más lenne a helyzet, egy összehangolt magatartás esetében, amely feltételezi, hogy az összehangolás olyan elemekben jelenik meg, melyek a piaci kartellben való részvétellel gyanúsított vállalkozásokhoz kapcsolhatóak.
- 153 Ezen felül az első határozatban hivatkozott állítólagos megállapodások semmi esetre sem tekinthetőek a kartell résztvevőinek, beleértve a felperest, arra vonatkozó közös és valós szándékát tükröző megállapodásoknak, hogy meghatározott, magában a megállapodásban megfogalmazott magatartást kövessenek. Ekképpen a Bizottság irataiban semmi sem teszi lehetővé a felek közötti – akár aláírt vagy nem aláírt – olyan megállapodás létezésének megállapítását, mely – akárcsak közvetve is – érintené a felperest is.
- 154 Végül az összehangolt magatartásokat illetően a jogsértés megvalósításához szükséges egy objektív elem jelenléte, azaz a közös piacon létrehozott kartellben résztvevő vállalkozások összehangolt magatartása. Különbséget kell tenni az összehangolt magatartást alkotó két elem között, tudniillik a piacon tanúsított magatartás, viselkedés vagy gyakorlat és az előzetes összehangolás között. E tekintetben, a jogsértés csak akkor valósul meg, ha a megállapodás korlátozó hatásai kihatnak a versenyre, aminek hiányában csupán összehangolt magatartásra tett kísérlet lenne, ami sem az EK 81. cikk sem az ESZAK 65. cikk alá nem tartozik.
- 155 Az első határozatban a Bizottság nem foglalkozott a vállalkozások tényleges piaci magatartásával, mintha hivatalos megállapodásról lenne szó, és nem egy állítólagos informális összehangolásról. A jelen ügyben azonban nincs sem írott megállapodás, sem a kartell létezésének bármiféle közvetlen bizonyítéka.
- 156 Először is a felperes azon érvét illetően, mely szerint a Bizottság nem foglalt állást a megállapodás és összehangolt magatartás közötti – a felperes szerint „alapvető jelentőségű” – különbségről, meg kell jegyezni, hogy az első határozatban a Bizottság kifejtette, hogy a kartell lényegében az 1992. április 15. és 2000. július 4. közötti időszakban az alapárakat érintő megállapodásokban és összehangolt magatartásokban nyilvánult meg (és 1995-ig a fizetési határidőkre vonatkozó megállapodásokban és összehangolt magatartásokban), illetve az 1989. december 6. és 2000. június 1-je közötti időszakban az „felárakra” vonatkozó megállapodásokban és összehangolt magatartásokban.
- 157 Az első határozat (403) és (405) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette a „megállapodás” és az „összehangolt magatartás” ESZAK 65. cikk (1) bekezdése szerinti fogalmát, hozzátéve a határozat (407) preambulumbekzdésében, hogy nem szükséges, különösen hosszan tartó és összetett jogsértések esetén, hogy a Bizottság a magatartást kizárólag egyik vagy másik jogellenes magatartásnak minősítse. Az ítélezési gyakorlatra támaszkodva a Bizottság az első határozat (409) és

- (410) preambulumbekzdésében arra a következtetésre jutott, hogy egy kartell tehát lehet egyszerre megállapodás és összehangolt magatartások sora, valamint hogy az ESZAK 65. cikk nem állapít meg különleges kategóriát a jelen ügyben meghatározotthoz hasonlóan összetett jogsértések esetére.
- 158 A Bizottság emlékeztetett továbbá annak lehetőségére, hogy az ugyanazon versenyellenes célt követő magatartások, melyek mindegyike külön-külön a „megállapodás”, „összehangolt magatartás” vagy „vállalkozások társulásai által hozott döntés” fogalma alá tartozik, egységes jogsértést alkotónak minősíthetők (az első határozat (437) preambulumbekzdése).
- 159 Mindenesetre, amint az ítélkezési gyakorlatból is kitűnik, jóllehet a megállapodás és az összehangolt magatartás fogalmi részben eltérő elemekből tevődnek össze, azok nem összeegyeztethetetlenek egymással. Ennélfogva a Bizottság nem volt köteles megállapodásnak vagy összehangolt magatartásnak minősíteni valamennyi megállapított magatartást, hanem helyesen minősíthette e magatartások némelyikét elsődlegesen „megállapodásnak”, másokat pedig másodlagosan „összehangolt magatartásoknak” (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-49/92. sz., Bizottság kontra Anic Partecipazioni, ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4125. o.] 132. pontját).
- 160 A fenti megfontolásokból következik, hogy az első határozat indokolása jogilag megfelelő a „megállapodás” és az „összehangolt magatartás” fogalma közötti különbségtételt illetően.
- 161 Másodszor a felperes úgy érvel, hogy a Bizottság aktájának egyetlen eleme alapján sem lehet olyan aláírt, vagy aláíratlan megállapodás létrehozható, mely akár közvetetten is érintené a felperest. Az összehangolt magatartások fennállását illetően a Bizottság nem foglalkozott a vállalkozások tényleges piaci magatartásával sem.
- 162 Emlékeztetni kell arra, hogy a megállapodásnak az ESZAK 65. cikk (1) bekezdése szerinti fogalma abból következik, hogy a részt vevő vállalkozások kifejezésre juttatták arra vonatkozó közös szándékukat, hogy a piacon egy bizonyos meghatározott magatartást tanúsítsanak (lásd az EK 81. cikk (1) bekezdését illetően a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet 130. pontját; lásd az ESZAK 65. cikk (1) bekezdését illetően a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ítélet 262. pontját) (lásd továbbá az első határozat (403) preambulumbekzdését).
- 163 Egyébiránt, amint a Bizottság az első határozat (491) és (492) preambulumbekzdésében megállapította, az összehangolt magatartás ugyanezen rendelkezés szerinti fogalma egyfajta egyeztetést jelent a vállalkozások között, amelyek nem kötnek kifejezetten megállapodást, ám a kockázatokkal teli versenyt tudatosan helyettesítik az egymás közötti gyakorlati együttműködéssel (a Bíróság 40/73-48/73., 50/73., 54/73-56/73., 111/73., 113/73. és 114/73. sz., Suiker Unie és társai kontra Bizottság ügyben 1975. december 16-án hozott ítéletének [EBHT 1975., 1663. o.] 26. pontja; a C-89/85., C-104/85., C-114/85., C-116/85., C-117/85. és C-125/85-C-129/85. sz., Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1993. március 31-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-1307. o.] 63. pontja; a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítéletének 115. pontja, valamint a C-199/92. P. sz., Hüls kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4287. o.] 158. pontja, és a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 266. pontja).
- 164 A Bíróság hozzáfűzte, hogy az egyeztetés és az együttműködés összehangolt magatartásnak minősülő kritériumait a Szerződés versenyjogi rendelkezéseinek azon alapvető kiindulópontjára tekintettel kell értelmezni, amely szerint minden gazdasági szereplőnek önállóan kell meghatároznia a közös piacon folytatni kívánt politikáját (a fenti 163. pontban hivatkozott Suiker Unie és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 173. pontja; a fenti 163. pontban hivatkozott Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 63. pontja; a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 116. pontja, valamint a C-199/99. P. sz., Corus UK kontra Bizottság ügyben 2003. október 2-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-11177. o.] 106. pontja).

- 165 Ezen ítélkezési gyakorlat értelmében ez az önállósági követelmény, bár nem zárja ki azt, hogy a piaci szereplők racionálisan alkalmazkodjanak a versenytársaik megfigyelt vagy várható magatartásához, azt szigorúan tiltja, hogy ezek a szereplők közvetlenül vagy közvetve felvegyék egymással a kapcsolatot annak érdekében, hogy egy tényleges vagy lehetséges versenytárs piaci magatartását befolyásolják, vagy hogy az ilyen versenytársnak felfedjék az általuk elhatározott vagy tanúsítani kívánt piaci magatartást, amennyiben e kapcsolat célja vagy hatása olyan versenyfeltételek teremtése, amelyek – figyelembe véve a felkínált termékek vagy szolgáltatások jellegét, a vállalkozások jelentőségét és számát, továbbá az érintett piac volumenét – nem felelnek meg a szóban forgó piacon szokásos feltételeknek (a fenti 163. pontban hivatkozott Suiker Unie és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 174. pontja, a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 117. pontja; a fenti 163. pontban hivatkozott Hüls kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 160. pontja, és a fenti 164. pontban hivatkozott Corus UK kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 107. pontja).
- 166 Az érdekelt gazdasági szereplők által előterjesztendő ellenkező bizonyíték hiányában vélelmezni kell, hogy az összehangolásban részt vevő és a piacon továbbra is tevékeny vállalkozások figyelembe veszik a versenytársaikkal cserélt információkat piaci magatartásuk meghatározása érdekében. Fokozottan érvényes ez arra az esetre, ha az összehangolás rendszeres alapon és hosszú távon valósult meg (a fenti 159. pontban hivatkozott HFB és társai kontra Bizottság ítélet 121. pontja). (a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 121. pontja; lásd még ilyen értelemben a fenti 163. pontban hivatkozott Hüls kontra Bizottság ítélet 162. pontját).
- 167 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a „megállapodás” és az „összehangolt magatartás” fogalmi szubjektív szempontból az összejátszás azonos jellegű formáit jelenítik meg, és csak intenzitásuk, valamint megjelenési formájuk vonatkozásában különböztethetők meg egymástól (a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 131. pontja).
- 168 A jelen ügyben a megállapodások létét illetően a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a Bizottság aktájának egyetlen eleme alapján sem lehet a felek közötti bármiféle olyan megállapodás létrehozható, mely akár közvetetten is érintené a felperest.
- 169 Amint azt a Bizottság helyesen megállapította, az első határozat (473) preambulumbekzdésében – mely azon találkozókra hivatkozik, melyeken a résztvevők közötti megállapodás eredményeképpen dokumentumok keletkeztek, és az első határozat releváns preambulumbekzdéseire hivatkozik – már kiemelte a résztvevők által a találkozó során kifejezetten megállapodások létét, melyeket dokumentumok támasztanak alá 27, 1989. december 6. és 2000. július 4. között tartott találkozókat illetően. A felperes e jogalapban semmi olyan tényezőre nem hivatkozik, mely a Bizottság által az említett preambulumbekzdésekben elfogadott bizonyítékokat megkérdőjelezné (lásd különösen az első határozat (126), (142), (146) és (147), (154), (158), (160), (165), (168), (183), (200), (212)–(214), (216)–(287), (290)–(293), (295) és (296), (299), (300) és (305) preambulumbekzdését).
- 170 Ugyanezt a következtetést lehet levonni az első határozat (474) preambulumbekzdésében említett találkozókat illetően, melyek tekintetében a megállapodás fennállása arra vezethető vissza, hogy a Federacciai szerint egy meghatározott ár „jelent meg” (lásd különösen az első határozat (137), (141), (201), (210) és (282) preambulumbekzdését), valamint azon eseteket illetően, amikor az ár „meg volt jelölve” (lásd különösen az első határozat (138), (200), (210) és (289) preambulumbekzdését).
- 171 Egyébiránt az első határozat (475) preambulumbekzdésében a Bizottság továbbá kilenc megállapodást említett, melyekkel kapcsolatban megállapodások tervezetei vagy javaslatai állnak rendelkezésére, melyeket illetően konkrét tényezők támasztják alá, hogy e megállapodások hatályba léptek vagy a vállalkozások azokat tárgyalást követően jóváhagyták.

- 172 Példálózó jelleggel, amint az aktából is kitűnik, a felperes érintettsége ez utóbbi megállapodásokat illetően először is az 1992. április-májusi megállapodás-tervezetből következik, melynek elsődleges célja a minimum értékesítési ár tiszteletben tartása (az első határozat (129)–(132) preambulumbekzdése), mely megállapodás-tervezet kifejezetten említi a Lucchinit, aki az első határozat szerint egyetlen vállalkozást alkot a felperessel. Amint a Bizottság helyesen mutatott rá az első határozat (130) preambulumbekzdésében, azon tény, miszerint nyolc vállalkozás, melyek nem csatlakoztak korábban e megállapodáshoz, 1992. június 1-jétől csatlakozni kívántak „a fennálló megállapodás szelleméhez és feltételeihez”, bizonyítja, hogy a megállapodás-tervezet ténylegesen hatályba lépett (lásd továbbá az első határozat (314) preambulumbekzdését).
- 173 Továbbá a 1996. szeptember 27–30-i megállapodását illetően, melynek célja az olasz betonvas piacának felosztása 1996. október, november és december hónapjára (és adott esetben 1997. január, február és március napjára) (az első határozat (196) preambulumbekzdése), a felperes érintettsége magából a megállapodás-tervezetből is következik, mivel utóbbi kifejezetten megemlíti a Lucchinit, valamint a megállapodáshoz való csatlakozásának napját és óráját. Amint ugyanezen preambulumbekzdés is megállapítja, az érintett vállalkozások megállapodásához való tényleges csatlakozást megerősíti a korábbi Acciaierie e Ferriere Leali Luigi birtokában lévő két táblázat, melyek az az említett vállalkozásokat érintik, és tartalmazzák az 1996. októberi és novemberi piaci részesedésekkel kapcsolatban rájuk vonatkozó adatokat (melyek megegyeznek a megállapodásban meghatározott piaci részesedésekkel), a megrendelések portfólióját, az 1996. szeptember végi és október végi készleteket, valamint az egyes vállalkozások által 1996. október és november minden egyes hetében kapott megrendeléseket. Az első határozat (560) preambulumbekzdésében a Bizottság kiemelte továbbá, hogy a Lucchini-SP kartellban való 1996. évi részvételének másik megerősítése azon tényre is támaszkodik, hogy a Lucchini-SP egyike volt azon vállalkozásoknak, melyeknek az 1997. január 7-i találkozó meghívójában a Leali megköszönte „az 1996. év során a rendezett piaci helyzet fenntartása érdekében tanúsított együttműködést és rendelkezésre állást” (lásd továbbá az első határozat (202) preambulumbekzdését).
- 174 Végül az 1998. szeptember-novemberi, az olasz piac értékesítési kvótáinak betartására vonatkozó megállapodást illetően (az első határozat (245)–(254) preambulumbekzdése), a felperes részvétele számos dokumentumból kitűnik, köztük magából a megállapodás-tervezetből, mely kifejezetten megemlíti a Siderpotenzát és a Lucchinit. A megállapodás végrehajtása pedig először is a Valsabbia által a Lealinak küldött, 1998. november 12-i telefaxból tűnik ki, melyben a Valsabbia a megállapodásban rögzítettnél nagyobb piaci részesedés juttatását kérte, másodsor pedig a Ferriere Nordnál talált táblázatokról, melyek az 1999 februárjára vonatkozó előrejelzésekkel, és az 1998. év utolsó negyedév során bekövetkezett változásokkal kapcsolatosak, illetve a Lealinál talált táblázatokról, melyek az egyes vállalkozások vonatkozásában megjelölték a beszállítási kvóták kiosztott százalékát, valamint a „visszatérüléseket”, ami a megállapodásban meghatározott kompenzációs rendszernek felel meg (lásd továbbá az első határozat (251) preambulumbekzdését), valamint harmadszor az 1999. február 22-i és 1999. június 14-i telefaxokból (lásd továbbá az első határozat (248) preambulumbekzdését).
- 175 A felperes arra sem hivatkozhat érvényesen, hogy azon magatartások közül, melyekben részt vett, egy sem minősíthető összehangolt magatartásnak.
- 176 Egyfelől a felárak növekedését illetően, amint az az első határozat (493) preambulumbekzdéséből kitűnik, a Bizottság rendelkezésére álló információk alátámasztják, hogy a szóban forgó időszak során legalább 19 felár-emelésre került sor, és ezek közül 9 esetben közvetlen bizonyítékok állnak a rendelkezésre az ezen emelésekkel kapcsolatos megállapodásokat vagy összehangolt magatartásokat illetően (lásd az első határozat (439) preambulumbekzdése). Az említett preambulumbekzdés szerint a betonvasak felárainak rögzítésére vonatkozó összehangolt magatartás fennállását a további tíz áremelés esetében is megfigyelték, mivel létezett egy közös meggyőződés, mely szerint amennyiben egy gyártó megemeli a méretfelárak összegét, akkor az összes többi gyártó is automatikusan ugyanazt fogja tenni (lásd az első határozat (440) és (489) preambulumbekzdését).

- 177 Másfelől az alapárakat illetően az első határozat (494) és (495) preambulumbekendéséből kitűnik, hogy a vállalkozások az érintett időszakban közzétették az alapárak listáit. A Bizottság kiemelte továbbá az első határozat (496) preambulumbekendésében, hogy az e határozat (419)–(433) preambulumbekendése felsorolja azon bizonyított alkalmakat, amelyekben az alapár a vállalkozások közötti megbeszélések tárgyát képezte (lásd továbbá a fenti 102. pontot). Megállapította továbbá, hogy az 1993 és 2000 közötti egyéb alkalmak esetében az összehangolás fogalmát kell alkalmazni, melynek célja a gyártók piaci magatartásának befolyásolása, és e gyártók által az alapár meghatározását illetően konkrétan követni szándékozott magatartás közzététele.
- 178 Továbbá a felperes azon érvét illetően, mely szerint az „összehangolt magatartásnak” az ESZAK 65. cikk (1) bekezdése szerinti fogalma feltételezi, hogy a vállalkozások az összehangolás tárgyát képező magatartást követik, és e magatartás hatást gyakorol a versenyre, az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy összehangolt magatartás fennállásának megállapításához nem szükséges, hogy az összehangolás – a felperes által hivatkozott értelemben – hatást gyakoroljon a versenytársak piaci magatartására. Elegendő annak megállapítása adott esetben, hogy az egyes vállalkozásoknak szükségszerűen figyelembe kellett venniük – közvetlenül vagy közvetetten – a versenytársaikkal való kapcsolatfelvétel során szerzett információkat. E tekintetben nem szükséges, hogy a Bizottság bizonyítsa, hogy a szóban forgó információcsere meghatározott eredményhez, vagy az érintett piacon való végrehajtáshoz vezetett (a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 269–271. pontja).
- 179 Következésképpen a Bizottság helyesen vélte úgy, hogy a szóban forgó vállalkozások a Szerződésben előírt rendes verseny kockázatait egymás közötti gyakorlati együttműködéssel helyettesítették, és helyesen minősítette a szóban forgó magatartást „összehangolt magatartásnak”.
- 180 Harmadszor, a felperes azt állítja, hogy azon tény, miszerint az árlisták valamennyi versenytárs vállalkozás esetében különbözőek voltak (ami a 2002. évi határozathoz csatolt táblázatokból is kitűnik), valamint hogy az általa bemutatott számlák igazolják, hogy ugyanazon napon ugyanazon mennyiségű betonvas esetében is eltérő árakat alkalmaztak a különböző vevők esetében, különböző feltételek mellett, azt bizonyítja, hogy nem létezett semmiféle kartell.
- 181 Mindamellett a fenti 166. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlatra tekintettel, ezen érvnek nem lehet helyt adni. A bemutatott számlák ugyanis nem szolgálhat azon tény bizonyítékául, hogy a felperes nem vette figyelembe a többi gazdasági szereplőtől kapott információkat, minthogy – amint azt a Bizottság az első határozat (494) preambulumbekendésében megállapította – minták alapján nem lehet ellenőrizni, hogy az alkalmazott átlagos ár megfelel-e a árlistának, vagy eltér attól, mivel nem lehet például megállapítani, hogy mely számlák vonatkoznak a rendes vevőkre és melyek a kiemelt vevőkre. Ekképpen csupán azt lehet megállapítani, hogy a dokumentumokkal alátámasztott tranzakciók esetében az árak eltérőek voltak, ez azonban egyáltalán nem bizonyítja, hogy az emeléseket követő napokban vagy időszakokban létrejött tranzakciók összessége során alkalmazott árak eltértek volna az árlistáktól. Továbbá, amint a Törvényszék azt a fenti 151. pontban kiemelte, az EK 81. cikk és az ESZAK 65. cikk értelmében hatásától függetlenül tilos minden megállapodás és összehangolt magatartás, amennyiben versenyellenes célja van (lásd ebben az értelemben a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 122. és 123. pontját).
- 182 Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a jelen jogalapot el kell utasítani.

A hatodik, a gondos ügyintézés elvének, valamint az indokolási kötelezettségnek a megsértésén alapuló jogalapról

- 183 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette a gondos ügyintézés elvét, és elfogultságról tett tanúbizonyságot. Kifogásolja, hogy a Bizottság nem vett figyelembe bizonyos körülményeket, melyek alapvető fontosságúnak bizonyultak volna a kartellben részt vevő vállalkozásokkal szemben megfogalmazott kifogások megalapozottságának vizsgálatakor. A felperes ezenfelül az első határozat indokolásának hiányára hivatkozik.
- 184 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 1/2003 rendelet (37) preambulumbekkezdése pontosítja, hogy a „rendelet tiszteletben tartja és figyelembe veszi a különösen az Európai Unió alapjogi chartájában elismert alapelveket”, és hogy „ezt a rendeletet az említett jogok és alapelvek tiszteletben tartásával kell értelmezni és alkalmazni”.
- 185 A Charta „A megfelelő ügyintézéshez való jog” című 41. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék”.
- 186 A gondos ügyintézés elvére vonatkozó uniós bírósági ítélkezési gyakorlat szerint abban az esetben, ha az Unió intézményei mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, az uniós jogrend által a közigazgatási eljárás vonatkozásában előírt biztosítékok tiszteletben tartásának annál nagyobb jelentősége van. E biztosítékok között szerepel többek között a hatáskörrel rendelkező intézmény azon kötelessége, hogy alaposan és pártatlanul vizsgálja meg az ügy valamennyi releváns körülményét (a Bíróság C-269/90. sz. Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5469. o.] 14. pontja; a Törvényszék T-44/90. sz., La Cinq kontra Bizottság ügyben 1992. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-1. o.] 86. pontja; a T-141/08. sz., E.ON Energie kontra Bizottság ügyben 2010. december 15-én hozott ítéletének [EBHT 2010., II-5761. o.] 65. pontja, és a T-458/09. és T-171/10. sz., Slovak Telekom kontra Bizottság egyesített ügyekben 2012. március 22-én hozott ítéletének 68. pontja).
- 187 Egyébiránt, amint arra a Bizottság az első határozat (468) preambulumbekkezdésében helyesen rámutat, a bizonyítékokat összességükben kell értékelni, figyelemmel valamennyi releváns ténybeli körülményre (lásd a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 175. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 188 Először is a felperes úgy érvel, hogy a Bizottság nem vett figyelembe három objektív és bizonyított körülményt, melyek alapvető fontosságúnak bizonyultak az állítólagos kartellben részt vevő vállalkozásokkal szemben megfogalmazott kifogások megalapozottságának vizsgálatakor, ami a bizottsági vizsgálatot jellemző elfogultságot mutatja. Először is az Anfernek, ami az olaszországi betonvas vásárlók közel 65%-át képviselte, sosem volt tudomása arról, hogy az előkészítéssel foglalkozó vállalkozások versenyellenes magatartásokat tapasztaltak volna (az első határozat (63) preambulumbekkezdése). Ezenfelül a felperes önként szolgáltatott számos értékesítési számlát, annak érdekében, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a különböző gyártók árai közötti hasonlóság hiányát, valamint energiaszolgáltatók számláit, a gyártás különböző időszakokban összehangolt leállításaira alapított kifogás vitatása céljából, mely időszakok egyébként az augusztusi és a karácsonyi szünettel estek egybe. Végül a Bizottság nem vette figyelembe a Lear (Laboratorio di Economia, Antitrust, Regolamentazione) az „Olaszországi betonvasrúd-ipar 1989–2000 között” című tanulmányát, melyet az Alfa, a Feralpi, az IRO, a SP és a Valsabbia vállalkozás rendelt meg (a továbbiakban: Lear-tanulmány), és mely bizonyítja az állítólagos kartell piacra gyakorolt hatásának hiányát. Az első határozatban a Bizottság egyáltalán nem vette figyelembe e tényezőket, és nem nyújtott e tekintetben semmiféle indokolást, ami a vizsgálatának elfogultságát támasztja csak alá. A gondos ügyintézés elve értelmében a Bizottságnak az állítólagos kartellben részt vevő többi vállalkozástól is az ugyanezen mennyiségekre és ugyanezen időszakokra vonatkozó számláik benyújtását kellett volna kérnie.

- 189 Először is, a felperes állításaival ellentétben a Bizottság kellőképp figyelembe vette az Ansfer álláspontját az első határozat (55), (63)–(66) és (524) preambulumbekzdésében. Kiemelte ekképpen az első határozat (524) preambulumbekzdésében, hogy az Ansfer nyilatkozata nem ellensúlyozhat egy vitathatatlan adatot, azaz a jogsértést bizonyító dokumentumok létét.
- 190 Másodszor a Bizottság ténylegesen figyelembe vette az első határozat (481)–(487) és (494)–(496) preambulumbekzdésében a felperes által a megállapított árakhoz való igazodás hiányának bizonyítása érdekében benyújtott értékesítési számlákat, valamint a bizonyos időszakokban történt, összehangolt gyártás-leállításra alapított kifogás vitatása érdekében előterjesztett energiaszolgáltató-számlákat.
- 191 A szóban forgó megállapodásokat illetően a Bizottság az első határozat (481) preambulumbekzdésében többek között emlékeztetett a Törvényszék ítélkezési gyakorlatára, mely szerint az a tény, hogy egy vállalkozás nem követi a nyilvánvalóan versenyellenes célú találkozók eredményeit, még nem mentesítheti a megállapodásban való részvételéből fakadó teljes felelőssége alól, amennyiben nyilvánosan nem határolódott el a találkozók tartalmától. A Bizottság hozzáfűzte, hogy nem releváns azon tény, miszerint nem bizonyította, hogy valamennyi érintett vállalkozás alkalmazta-e a megállapodást, illetve hogy valamennyien azonos módon alkalmazták-e. Az első határozat (486) preambulumbekzdésében a Bizottság kiemelte továbbá, hogy megállapodás esetében a közös akarattal kifejezett, adott piaci magatartás követésétől eltérő, nem azonos és nem egyidejű magatartás kérdése nem tűnik relevánsnak, azonban az összehangolt magatartás fennállása értékelésének keretében meg lehet e kérdést adott esetben vizsgálni. Egyébiránt az első határozat (487) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy csakis előzetes összehangolás hiányában lenne releváns azon tény, miszerint a gyártás leállítására valamennyi gyártó szempontjából ünnepi időszakokban került sor, és ez szokásos gyakorlatnak volt tekinthető, valamint hogy a fizetési határidők az általánosan alkalmazottak voltak.
- 192 Az első határozatban említett összehangolt magatartásokat illetően a Bizottság az első határozat (494)–(496) preambulumbekzdésében úgy találta az alaparat illetően, hogy az ítélkezési gyakorlat megköveteli, hogy a magatartást ténylegesen megvalósítsák. Az árlisták közlése az ítélkezési gyakorlat értelmében ilyen magatartásnak minősül. A Bizottság hozzáfűzte, hogy az összehangolás célja a gyártók piaci magatartásának befolyásolása volt, és az egyes vállalkozások által az alapár meghatározása terén konkrétan követni szándékozott magatartás közzététele. E tekintetben az árlisták és a piacon ténylegesen alkalmazott árak közötti – a kartell tagjai által hangsúlyozott – különbség nem tűnt meghatározónak, mivel a kartellben résztvevők által benyújtott, azon időszakokkal kapcsolatos számlaminták, melyekben az ára emeléséről határoztak, nem tették lehetővé annak vizsgálatát, hogy az alkalmazott átlagos ár megfelelt-e az árlistának, vagy eltért-e attól. Egyébiránt még azon esetekben is, ahol az átlagos árat közölték is, nem zárható ki, hogy az eltérés a piaci helyzethez kapcsolódott vagy a kartell saját előnyére való kihasználásához.
- 193 E tekintetben a fenti 166. pontban a Törvényszék már emlékeztetett arra, hogy az érintett gazdasági szereplőknek kell megdönteniük azon vélelmet, mely szerint az összehangolásban részt vevő és a piacon továbbra is tevékeny vállalkozások figyelembe veszik a versenytársaikkal cserélt információkat piaci magatartásuk meghatározásakor. Következésképpen a felperes nem hivatkozhat arra sem érvényesen, hogy a Bizottság feladata lett volna a gondos ügyintézés elvének értelmében megkérni az állítólagos kartellben részt vevő többi vállalkozástól az ugyanazon mennyiségekre és ugyanazon időszakra vonatkozó értékesítési számlákat.
- 194 Harmadszor, a Bizottság kellően figyelembe vette a Lear-tanulmányt az első határozat. (42), (50)–(56), (62), (513), (521) és (585) preambulumbekzdésében. Különösen a Lear-tanulmánynak a kartell hatásaira vonatkozó megállapításait illetően a Bizottság többek között az első határozat (513) preambulumbekzdésében kifejtette, hogy „mivel a viszonyítási alap az 1989. decemberi-1990 januári és 2000. május-júniusi átlagos felárak [...a Bizottság] reálértéken a felárak legalább 40%-os emelkedését állapította meg”. A Bizottság szerint „ez azt jelenti, hogy még ha jelentősnek is találánk

az alapár reálérték vett csökkentéseit, az adatok nem tűnnek alátámasztani a Lear-tanulmány azon téziséit, mely szerint a teljes ár reálértéken 32%-kal csökkent”, és „a Lear-tanulmány mindenestre (az első időszakkal kapcsolatos), már nem rendelkezésre álló adatok egy részének rekonstrukciójához szükséges feltevéseken alapult”. Egyébiránt az első határozat (521) preambulumbekzdésében a Bizottság emlékeztetett a Törvényszék ítélkezési gyakorlatára, mely szerint a gazdasági elemzés nem szünteti meg az okirati bizonyítás megkerülhetetlen valóságát (a fenti 106. pontban hivatkozott Cimenteries CBR és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 1088. pontja).

- 195 A fenti 189–194. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel, a felperes nem állíthatja érvényesen, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta volna a fenti 188. pontban említett tényezőket, sem azt, hogy a Bizottság ne nyújtott volna e tekintetben magyarázatot.
- 196 Másodsorban a felperes úgy érvel, hogy a Bizottság még azokat az első határozatból hiányzó bizonyítékokat sem vette megfelelően figyelembe, amelyek a 2002. évi határozatban és mellékleteiben az árlistákra vonatkozóan szerepelnek. A betonvasak alapanyagának (commodity) minősülnek, melyek esetében a verseny egyetlen lehetősége az árakban rejlik. A különböző gyártók által bejelentett árak, azon felül, hogy szinte mindig „célként” lettek megjelölve, gyakran 10–15 ITL/kg, sőt 10–20 ITL/kg eltérést mutattak, ami jelentős különbségnek bizonyult. E tekintetben az olaszországi betonvasgyártók által közzétett, eltérő árlisták a Bizottság számára annak nyilvánvaló bizonyítékát kellett volna jelentsék, hogy egy állítólagos kartell fennállásának feltételezése esetén attól valamennyi gazdasági szereplő lényegesen elhatárolódott. A felperes e tekintetben példaként az 1994. február 7-i, az 1994. augusztus 30-i, illetve az 1995. február 21-i alapárra vonatkozó kartell végrehajtásának hiányára hivatkozik.
- 197 Ezen érvelést azonban el kell utasítani, mivel a Törvényszéknek az első határozat (481) preambulumbekzdésében hivatkozott ítélkezési gyakorlata értelmében (lásd a fenti 191. pontot) azon tény, miszerint egy vállalkozás nem tesz eleget valamely nyilvánvalóan versenyellenes célú találkozó megállapodásainak, még nem mentesítheti a megállapodásban való részvételéből fakadó teljes felelőssége alól, amennyiben nyilvánosan nem határolódott el a találkozó tartalmától. Még ha a felperes és a többi, eltérő árcélt bejelentő gyártó piaci magatartása nem is felelt meg az egyeztetett magatartásnak, ez semmiben sem érinti a felelősségüket (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-334/94. sz., Sarrió kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1439. o.] 118. pontját, amelyet fellebbezés keretében helybenhagyott a Bíróság C-291/98. sz., Sarrió kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-9991. o.] 43. és 49. pontja), mivel lehet egyszerűen csak a saját előnyükre próbálták felhasználni a kartellt (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-71/03., T-74/03., T-87/03. és T-91/03. sz., Tokai Carbon és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. június 15-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 74. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 198 Harmadsorban a felperes úgy érvel, hogy az első határozat tényállással foglalkozó preambulumbekzdései (az első határozat (124)–(341) preambulumbekzdése) közül számos szubjektív értékelés, mely nem tekinthető olyan ténynek, mely alapján az ügy értékelését el lehetne végezni.
- 199 Egyfelől az első határozat (130) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy „nem hagyott kétséget, hogy a fenti (129) preambulumbekzdésben leírt megállapodás ténylegesen hatályba lépett”. A Bizottság szerint ugyanis „nyolc vállalkozás, melyek nem csatlakoztak korábban e megállapodáshoz, [...] 1992. június 1-jétől csatlakozni kívántak »a fennálló megállapodás szelleméhez és feltételeihez«, ami a Bizottság értékelésének minősül, nem pedig ténynek.
- 200 Ki kell emelni, hogy a Bizottság az első határozat (129) preambulumbekzdésében hivatkozik az 1992. április-májusi megállapodásra, melynek a betonvasak minimális értékesítési árának rögzítésére irányult. E megállapodást alátámasztja az a dokumentum, melyet a Bizottság a Federacciai helyiségeiben talált. Az első határozat (130) preambulumbekzdésében a Bizottság úgy találta, azon tény alapján, mely szerint nyolc vállalkozás 1992. június 1-jétől csatlakozni kívánt a megállapodáshoz, hogy e

megállapodás tehát „bizonyára hatályba lépett 1992. május 31-én (az azon időpontot közvetlenül megelőző időpont, mikor a már említett nyolc további vállalkozás csatlakozni kívánt)”. Ezen tényszerű, az aktában szereplő dokumentumokon alapuló következtetés nem tekinthető a Bizottság szubjektív értékelésének. Meg kell egyébiránt jegyezni, hogy az említett megállapodás jogi értékelése nem az első határozat „Ténybeli háttér” címe alatt szerepelnek, hanem annak „Jogi értékelés” címe alatt, többek között az említett határozat (419), (478) és (479) preambulumbekzdésében.

201 Másfelől a Bizottság egyetlen, kifejezetten egy vállalkozást sem említő dokumentum alapján tekintette bizonyított ténynek, hogy bizonyos vállalkozások csatlakozni kívántak az árakra vonatkozó, 1992. április és július közötti, várható gyártás leállításokkal járó megállapodáshoz. E dokumentum eredete ismeretlen, és amennyiben egy ilyen dokumentum egy másik dokumentum kidolgozása céljából készített projektet képezhet, az nem tartalmazott sem aláírást, sem kézjegyet. Mindamellett meg kell állapítani, hogy a Bizottság által az első határozat (132) preambulumbekzdésében hivatkozott, a Federacciai helyiségeiben talált dokumentum többek között megemlíti 19 érintett vállalkozást, és bizonyos, a keletkezésének időpontját igazoló időpontokat, 1992. április 13. és 1992 júliusa között, valamint a gyártás július és augusztus hónapban háromhetes-egyhónapos, és 1992 szeptembere és 1993 februárja között havi egy hetes leállítását. Különös tekintettel az első határozat (124)–(134) preambulumbekzdésében leírt összefüggésre, nem releváns a felperes azon érve, mely szerint az említett projekt nem tartalmazott sem aláírást, sem kézjegyet. Ugyanis a versenyellenes magatartásokban és megállapodásokban való részvétel tilalmának, valamint a jogsértőket fenyegető szankcióknak a közismertsége miatt gyakori, hogy az erre vonatkozó dokumentáció a legminimálisabbra szorítkozik (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-204/00. P., C-205/00. P., C-211/00. P., C-213/00. P., C-217/00. P. és C-219/00. P. sz., Aalborg Portland és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. január 7-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-123. o.] 55. pontját).

202 A felperes érvei tehát nem állnak helyt.

203 Negyedsorban válaszában a felperes kiemelte, hogy egyrészt a Bizottság egyáltalán nem vette figyelembe azon tényt, hogy annak ellenére, hogy a kartell több mint tíz évig fennállt, az eredetileg résztvevő vállalkozások száma négyötödére csökkent, számos létesítmény bezárásával és leszerelésével, másrészt pedig a betonvasrudak ára reálértéken 30%-kal csökkent ezen időszak során.

204 Mivel a fenti 203. pontban hivatkozott kifogásokat a felperes csupán a válasz szakaszában hozta fel, és azok nem képezik a keresetlevélben már kifejtett jogalap vagy kifogás kiegészítését, azokat elfogadhatatlannak kell nyilvánítani a fenti 65. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében.

205 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy a felperes állításával ellentétben, a Bizottság egyfelől ténylegesen figyelembe vette az (551), (552) és (585) preambulumbekzdésben a piacon aktív vállalkozások számának csökkenését, másfelől az első határozat (513) preambulumbekzdésében elutasította a reálárak állítólagos csökkenésére alapított érvet. A felperes érvének tehát nem lehet helyt adni.

206 Ebből következik, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

A hetedik, a tények téves jogi minősítésén, a felperessel szemben megfogalmazott kifogások megalapozatlanságán és a tények elferdítésén alapuló jogalapról

207 A tények téves minősítésére vonatkozó első rész tekintetében a felperes emlékeztet arra, hogy a Bizottság az első határozat (442) preambulumbekzdésben egységes, folyamatos és összetett jogsértésnek minősítette a jogsértést. A jogsértés folyamatos jellegét illetően a felperes azt állítja, hogy a gyártók közötti találkozókat, amennyiben azokra egyáltalán sor került, nem eredményeztek semmilyen konkrét hatást a piacon. Így nem a kartell volt folyamatos, hanem az a meddő kísérlet, amely a piac harmonizálásának elérésére irányult. Ezenfelül a Bizottságnak a kartell tartamára vonatkozó megállapításai nem megalapozottak a felperest illetően. Még azt elismerve is, hogy a felárakra

vonatkozó kartell több mint tíz évig tartott, az alapárakat érintő kartell nyolc évig, a termelés ellenőrzéséről szóló pedig öt évig, e kartellek egyszeriek és olyan mértékben időlegesek voltak, hogy mindig új találkozót kellett tartani a gyártók között. Mindenesetre a bírság összegének az időtartam – azaz egy tíz és fél évig tartó kartell – címén történő 105%-os növelése csak a kartellnek a felárakkal kapcsolatos ágára kiszabott bírság alapösszegét érintené, a kartell másik két ágára nem vonatkozhat.

- 208 Először is meg kell jegyezni, hogy a felperes azon érve, amely szerint a gyártók közötti találkozók nem eredményeztek konkrét hatásokat a piacon, hatástalan a jogsértés folyamatos jellegének megkérdőjelezése szempontjából.
- 209 Egyrészt, amennyiben a felperes érve arra próbál utalni, hogy a felperes nem tanúsította a gyártók közötti találkozók elhatározott magatartásokat, azt el kell utasítani a fenti 197. pontban kifejtett indokok alapján.
- 210 Másrészt, amint arra a fenti 151. pont is emlékeztet, az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdés tiltja azokat a megállapodásokat, amelyek „célja” a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. Ebből következik, hogy e rendelkezés értelmében tilos a versenykorlátozó célú megállapodás, akkor is, ha versenyellenes hatás nem állapítható meg. A Bizottság tehát nem volt köteles a verseny szempontjából hátrányos hatás meglétét igazolni ahhoz, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdés megsértését megállapítsa (a fenti 151. pontban hivatkozott Ensidesa kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. és 60. pontja; és a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 277. pontja).
- 211 Továbbá, amint a Bizottság helyesen rámutatott az első határozat (414) és (415) preambulumbekkezdésében, az EK 81. cikk (és analógia útján az ESZAK 65. cikk) megsértése nem csak elszigetelt magatartás eredménye lehet, hanem magatartássorozat vagy folytatólagos magatartás eredménye is. Ez az értelmezés nem vitatható azon az alapon, hogy e magatartássorozat vagy e folytatólagos magatartás egy vagy több eleme önmagában is az említett rendelkezés megsértésének minősülhet (lásd analógia útján a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 81. pontját).
- 212 A jelen ügyben az első határozatból az következik, hogy az alapár és a fizetési határidők rögzítésével összefüggő magatartások a megállapodás szerinti minimálár rögzítésére irányuló egy és ugyanazon cél gyakorlati megvalósításának lépéseit jelentették, mivel e magatartások (az eredeti 1992. áprilisi megállapodás kivételével) egyenként olyan, időben többé-kevésbé hasonló módozatok formájában nyilvánultak meg, amelyekkel a megállapodás szerinti minimálárát rögzítették (az első határozat (437) preambulumbekkezdése). Ami másfelől a méretfelárakat illeti, az első határozat (442) preambulumbekkezdése szerint a jogsértés folytatólagos jellege a jogsértést alkotó magatartások tárgyának jellegéből következik, amely magatartások időben ismétlődtek, és amelyek az említett felárak tekintetében egységes árak rögzítésében álltak, ami megerősíti, hogy a bemutatott magatartások ugyanazon cél megvalósítását szolgálták.
- 213 A felperes e tekintetben annak állítására szorítkozik, hogy az egyeztetések egyszeriek és olyan mértékben időlegesek voltak, hogy mindig új találkozót kellett tartani a gyártók között. Ezen érvelés nem lehet eredményes. Amint a Bizottság az első határozat (510) preambulumbekkezdésében kiemelte, ugyanazon magatartásokat fogadták el az alapárak, a felárak, a fizetési határidők és a termelés vagy értékesítés ellenőrzése vagy korlátozása terén, mindezt hosszú éveken keresztül. Bizonyítékok utalnak az összehangolt magatartásokat ellenőrző találkozókra is, ami azt mutatja, hogy a piaci helyzetet állandóan felügyelték, és hogy új kezdeményezéseket fogadtak el, amikor az érintett vállalkozások azt szükségesnek ítélték, ily módon fel sem merülhet a szóban forgó magatartások időleges jellege.
- 214 Végül azáltal, hogy vitatja a bírság összegének az időtartam címén történő növelését, a felperes kétségbe vonja a Bizottság által megállapított jogsértés egységes jellegét, mindazonáltal a legcsekélyebb érvelést sem terjeszti elő a Bizottság azon megállapításainak vitatása érdekében, amelyek szerint a kartell alapár

rögzítésére irányuló ága, a felárak rögzítésére irányuló ága és a termelés és értékesítés korlátozására vagy ellenőrzésére irányuló ága olyan jogsértést képeznek, amelynek egy és ugyanazon célja a betonvas árainak emelése az olasz piacon. (az első határozat (444), (458) és (507) preambulumbekzdése). A felperes kifogását ennél fogva el kell utasítani.

215 A második rész keretében a felperes vitatja a vele szemben megfogalmazott kifogások megalapozottságát és a tények elferdítésére hivatkozik.

– A bresciai üzemi alapár rögzítése

216 Az alapár rögzítését illetően a felperes azt állítja, hogy az ő részvétele „a bresciai üzemi alapár” rögzítésére irányuló kartellben teljes mértékben haszontalan lett volna, minthogy termelése kizárólag a potenciái telephelyre korlátozódott, amely 1000 km-re található Bresciától. Így a bresciai üzemi eladási ár semmit nem jelentett a felperes számára, így nem is tekinthető hivatkozási alapnak.

217 Ugyanígy nehéz lenne azonosítani a betonvas alapárának a felperes és más gyártók között történt egyeztetését, mivel ez utóbbiak más régiókban működnek. A Bizottság másfelől megerősítette az első határozat (587) preambulumbekzdésében, hogy a dél-olaszországi értékesítések csak igen ritkán szerepetek a találkozó napirendjén. E sajátosság alapján a Bizottságnak eltérő bánásmódban kellett volna részesíteni a felperest, nagyobb figyelmet fordítva a felperesnek a felrótt tényekben betöltött tényleges szerepére. E tekintetben a Bizottságnak semmiképpen nem állt módjában megállapítani, hogy a vállalkozások több megállapodást hajtottak végre, sem pedig azt, hogy a felperes részt vett ezekben.

218 Először is helyénvaló a felperes azon érvét elutasítani, amely szerint a „bresciai üzemi alapár” rögzítésére irányuló kartellben való részvétele teljesen haszontalan lett volna. Meg kell jegyezni, hogy az alapár referenciaárnak tekinthető (az első határozat (153), (289), (425), (445) és (516) preambulumbekzdése), amelyhez nem feltétlenül adódik hozzá rendszeresen a Brescia és a rendeltetési hely közötti szállítás költsége. E tekintetben ha igaz is, hogy az első határozat (129) preambulumbekzdésében, amely az 1992. április–májusi megállapodással foglalkozik, a Bizottság az értékesítési módokat illetően „bresciai üzemi árra” hivatkozott, „amely kiegészül a Bresciából kiinduló szállítás ügyfélre kiszámlázott költségével a gyártó által biztosított szállítóeszköz esetén”, úgy kell tekinteni, hogy a bresciai üzemi alapárra történő hivatkozás azzal magyarázható, hogy a megállapodásokban részt vevő vállalkozások nagy többsége ebben a városban rendelkezik székhellyel (az első határozat (79), (85), (89), (91) és (105) preambulumbekzdése). Egyébiránt a felperes nem vitatja, hogy a Federacciai az alapárakkal kapcsolatos közleményeit az olasz betonvasgyártók mindegyikéhez intézte, így a felpereshez is, miközben bresciai üzemi alapárra hivatkozott (az első határozat (135) és (140) preambulumbekzdése). A felperes ennél fogva nem állíthatja, hogy a bresciai üzemi alapár rögzítése haszontalan volt a számára, vagy hogy – tekintettel arra a tényre, hogy a kiindulási ár a „bresciai üzemi” ár volt – nehéz a betonvas alapárainak az igen különböző régiókban található gyártók közötti egyeztetését megállapítani. Másfelől a felperes nem veheti alapul az első határozat (587) preambulumbekzdését – amelyben a Bizottság úgy vélte, hogy a „dél-olaszországi értékesítéseket a találkozók nem, vagy csak igen ritkán érintették” – annak igazolására, hogy a Bizottságnak eltérő bánásmódot kellett volna biztosítania a számára, minthogy nem a Bizottság megállapításáról van szó, hanem a kartellben részt vevő egyes vállalkozások által előterjesztett évről (az első határozat 654. lábjegyzete).

219 Másodszor el kell utasítani a felperes azon érvelését, amely szerint a Bizottság nem bizonyította, hogy az érintett vállalkozások végrehajtották az 1994. február 7-i (az első határozat (138) preambulumbekzdése), augusztus 30-i (az első határozat (140) preambulumbekzdése), szeptember 13-i (az első határozat (142) preambulumbekzdése) és november 25-i (az első határozat (143) preambulumbekzdése), az 1995. június 13-i (az első határozat (153) preambulumbekzdése), július 4-i (az első határozat (160) preambulumbekzdése) és augusztus 29-i (az első határozat (168) preambulumbekzdése), az 1996. február 23-i (az első határozat (186) preambulumbekzdése),

április 2-i (az első határozat (191) preambulumbekzdése), július 25-i (az első határozat (192) preambulumbekzdése) és október 22-i, az 1997. január 30-i, február 14-i és július 10-i (az első határozat (200) preambulumbekzdése), valamint az 1998. február 18-i (az első határozat (220) preambulumbekzdése) és június 9-i (az első határozat (233) preambulumbekzdése) feltételezett megállapodásokat.

220 Így, amint arra a fenti 151. pont emlékeztet, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdés tiltja azokat a megállapodásokat, amelyek „célja” a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. Ebből következik, hogy e rendelkezés értelmében tilos a versenykorlátozó célú megállapodás. Következésképpen olyan megállapodások esetében, amelyeket versenytárs vállalkozások közötti találkozók során kötnek, e rendelkezést megsértik, ha e találkozókknak ilyen célja van, és a találkozók így a piac működésének mesterséges szervezésére irányulnak. Ilyen esetben az adott vállalkozás jogsértés miatti felelősségét akkor állapítják meg érvényesen, ha részt vett e találkozókkn, azok tárgyának ismeretében, még akkor is, ha ezt követően nem hajtotta végre az ott elfogadott intézkedések valamelyikét. A vállalkozásnak a találkozókkn való többé-kevésbé rendszeres részvétele, valamint az elfogadott intézkedések többé-kevésbé teljes végrehajtása nem magára a felelősségre van hatással, hanem a felelősség terjedelmére, és így a szankció szintjére (lásd analógia útján, a Bíróság a C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P–C-252/99. P., valamint C-254/99. P. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2002. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-8375. o.] 508–510. pontját, és a Bíróság C-189/02. P., C-202/02. P., C-205/02. P.–C-208/02. P. és C-213/02. P., Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság egyesített ügyben 2005. június 28-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-5425. o.] 145. pontját). Éppen ezért nem bír jelentőséggel a versenyellenes célú – a fenti 219. pontban említett – megállapodások végrehajtásának állítólagos hiánya.

221 Azonos okokból el kell utasítani a felperes azon érvét, amely szerint nem hajtotta végre az 1992. április–májusi (az első határozat (129) preambulumbekzdése), az 1993. április 1-jei (az első határozat (137) preambulumbekzdése), az 1996. február 13-i ((183) (az első határozat (183) preambulumbekzdése), valamint az 1997. október 16-i (az első határozat (204)–(210) preambulumbekzdése) és november 17-i (az első határozat (214) preambulumbekzdése) megállapodásokat, és amely szerint nyilvánvaló volt, hogy nem vett részt ezekben a megállapodásokban.

222 Mindenesetre, amint azt a Bizottsági is hangsúlyozza beadványaiban – és azt a felperes sem cáfolta –, a Bizottság az alapárak rögzítésére irányuló kartell kapcsán okirati bizonyítékokat gyűjtött, amelyek igazolják az érintett vállalkozások részvételét az 1996. február 13-i (az első határozat (183) preambulumbekzdése), az 1997. október 16-i (az első határozat (204)–(210) preambulumbekzdése), az 1998. június 9-i (az első határozat (233) preambulumbekzdése), és a 2000. január 11-i (az első határozat (280) preambulumbekzdése) és 25-i (az első határozat (282) preambulumbekzdése), február 1-jei (az első határozat (283) preambulumbekzdése) és 9-i (az első határozat (285) preambulumbekzdése), március 10-i (az első határozat (289) preambulumbekzdése), május 8-i (az első határozat (297) preambulumbekzdése), 16-i (az első határozat (298) preambulumbekzdése) és 23-i (az első határozat (299) preambulumbekzdése), valamint június 27-i (az első határozat (304) preambulumbekzdése) találkozókn. Megállapította egyébként, hogy a Lucchini SP legalább 8 ilyen találkozókn részt vett, amelyekre 1996–1998 között és 2000-ben került sor (az első határozat (183), (204), (233), (282) (283), (289), (298), (299) és (304) preambulumbekzdése).

223 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely vállalkozás kartellben való részvételének bizonyításához elegendő az, ha a Bizottság bizonyítja, hogy az érintett vállalkozás olyan találkozókn vett részt, amelyek során versenyellenes megállapodásokat kötöttek, anélkül hogy azok ellen nyilvánosan tiltakozott volna. Amennyiben az ilyen találkozókn való részvétel bizonyított, e vállalkozás feladata olyan bizonyítékok bemutatása, amelyek alapján megállapítható, hogy az említett találkozókn való részvétele minden versenyellenes szándékot nélkülözött, és bizonyítania kell, hogy

ő tájékoztatta a versenytársait arról, hogy az e találkozókön való részvételi szándéka eltér az övékétől (a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 96. pontja, a fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 81. pontja, valamint a C-510/06. P. sz., Archer Daniels Midland kontra Bizottság ügyben 2009. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1843. o.] 119. pontja). A felperes nem terjesztett elő hiteles bizonyítékokat ebben az értelemben.

- 224 Ami a többi találkozót illeti, amelyeket a Federacciai szervezett az árakról és a fizetési határidőkről, és amelyek tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett egyértelműen beazonosítani a résztvevőket, azokra valamennyi olasz betonvasgyártót meghívták, és e gyártók valamennyien meg is kapták a Federacciai e találkozók eredményeiről szóló beszámolóit (az első határozat (465) és (466) preambulumbekzdése).
- 225 A Bizottság azt is kiemelte, anélkül, hogy ezt a felperes vitatta volna, hogy ezek a találkozók összefüggtek egymással, minthogy több alkalommal is előfordult, hogy egyes találkozókön a korábban elhatározottak hatásait értékelték a piac állandó felügyelete alapján, illetve sor került olyan találkozókra, amelyeken a korábban elhatározottakat módosító intézkedéseket fogadtak el (az első határozat (468) preambulumbekzdése).
- 226 Egyébiránt, amint azt a Bizottság jogosan jelezte az első határozat (469) preambulumbekzdésében, egy adott találkozóról való távolmaradás nem jelenti szükségképpen azt, hogy a távolmaradó fél nem működik közre ugyanezen találkozó eredményeiben. Így megtörténhetett, hogy a Lucchini-SP nem vett részt egy találkozó abból az okból kifolyólag, hogy „egyes gyártók részéről nyilvánvaló tehetetlenség és az akarat hiánya tapasztalható a korábbi találkozókön elfogadott árak fenntartására irányuló erőfeszítés szempontjából” (lásd az első határozatnak az 1997. november 17-i találkozóra vonatkozó (208), (215) és (560) preambulumbekzdését). A felperes ennél fogva nem állíthatja, hogy a kartellben való részvételének hiánya nyilvánvaló lenne.
- 227 Rá kell mutatni arra is, amint azt a Bizottság az első határozat (419)–(433) és (560)–(562) preambulumbekzdésében hangsúlyozta, a felperes pedig kifejezetten nem cáfolta, hogy a közigazgatási aktából az tűnik ki, hogy a Lucchini SP csatlakozott az 1992. április–májusi megállapodáshoz, továbbá a kartell alapárrögzítésre irányuló ágához, egészen 2000 júniusáig. Ily módon fordulhatott elő, hogy 1993. január 25-én a Federacciai valamennyi olasz betonvasgyártóhoz közleményt intézett az ugyanazon a napon zajló, és az alapárat 280 ITL/kg-ban rögzítő találkozóval kapcsolatban, amely alapárat később a felperes elfogadta (az első határozat (136) és (420) preambulumbekzdése). 1994-ben a Lucchini az 1994. december 1-jei találkozóon rögzített alapárat fogadta el (az első határozat (145) és (422) preambulumbekzdése). Ezt követően további közleményeket kapott a Federacciaitól és a Lealitól az 1995-ben (az első határozat (149), (160), (161), (164) és (424) preambulumbekzdése), 1996-ban (az első határozat (192) és (426) preambulumbekzdése), 1997-ben (az első határozat (200) és (428) preambulumbekzdése) és 1998-ban (az első határozat (220), (233), (241) és (430) preambulumbekzdése) érvényes alapár rögzítéséről. 1999-et illetően a Lucchini SP-nek a kartell ezen részéhez való csatlakozása a társaság 1999. februári, márciusi, áprilisi és májusi belső jelentéseiből következik (az első határozat (268) és (432) preambulumbekzdése). Végül a 2000. év tekintetében a fenti 222. pont rávilágít arra, hogy a Lucchini SP részt vett a február 1-jei (az első határozat (283) preambulumbekzdése), a március 10-i (az első határozat (289) preambulumbekzdése), a május 16-i (az első határozat (298) preambulumbekzdése) és 23-i (az első határozat (299) preambulumbekzdése), valamint a június 27-i találkozóon (az első határozat (304) preambulumbekzdése) (lásd továbbá az első határozat (434) preambulumbekzdését).
- 228 Harmadszor, a felperes azon érvét illetően, amely szerint a vállalkozások közötti összehangolás megvalósításának elméletét cáfolja az a gyakorlat, hogy az érintett vállalkozások szisztematikusan eltérő árakat alkalmaztak, elegendő a fenti 197. pont megfontolásaira utalni.

– A méretfelárak rögzítéséről

- 229 A méretfelárak rögzítését illetően a felperes először is azt állítja, hogy a méretfelárakra vonatkozó minimálárak Bizottság általi rögzítése, valamint – a betonvasra is érvényes – irányadó és tanácsolt árak közzététele megvonná vagy legalábbis csökkentené a vállalkozások eladási árral kapcsolatos döntési autonómiáját. A méretfelárak, valamint az egyéb felárak lényegében azonosak az Unióban, hogy megkönnyítsék a gyártók és a vevők közötti tárgyalásokat. E tekintetben a felperes 2001. december 10-én levelet küldött a Bizottságnak, – amelyről utóbbi sosem foglalt állást –, hogy megtudja, a valamely versenytársa által közzétett árhoz való esetleges igazodása, amely hallgatólagosan az ESZAK 60. cikkből következik, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésben említett tiltott kartellnek minősül-e vagy sem. Végül a felperes hozzáteszi, hogy a felárakhoz való normál igazodás „kivédhetetlen piaci realitás, amelyet időben és valamennyi helyszínen megerősítenek”.
- 230 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az árak ESZAK 60. cikk (2) bekezdés szerinti kötelező közzétételének az volt a célja, hogy amennyire csak lehet, meggátolja a tiltott magatartásokat, továbbá lehetővé tegye a vevők számára az árakról való pontos tájékozódást és a diszkrimináció ellenőrzésében való részvételt, végül, hogy lehetővé tegye a vállalkozások számára a versenytársak árainak pontos megismerését annak érdekében, hogy ahhoz igazodhassanak (lásd a fenti 151. pontban hivatkozott, Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 308. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 231 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik az is, hogy az árlistákon belül az árakat valamennyi vállalkozásnak függetlenül kell meghatározni, egymás közötti – akár hallgatólagos – megállapodás nélkül. Különösen, az a tény, hogy az ESZAK 60. cikk rendelkezései a verseny korlátozására törekuszenek, nem gátolja meg az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésben szereplő kartelltilalom alkalmazását. Egyébiránt az ESZAK 60. cikk nem ír elő a vállalkozások közötti semmilyen arra irányuló kapcsolatfelvételt az árlisták közzétételét megelőzően, hogy kölcsönösen tájékoztassák egymást a jövőbeli árakról. Márpedig amennyiben e kapcsolatok meggátolják, hogy ugyanezen árlistákat függetlenül határozzák meg, azok alkalmasak a verseny torzítására az ESZAK 65. cikk (1) bekezdés értelmében (lásd a fenti 151. pontban hivatkozott Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 312. és 313. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 232 Tekintettel erre az ítélkezési gyakorlatra, a Bizottság jogosan vélte úgy az első határozat (442) preambulumbekkezdésében, hogy amikor a versenytárs vállalkozások rendszeres összehangolás keretében folyamatosan olyan magatartást tanúsítanak, amelynek célja, hogy megállapodásokon, illetve összehangolt magatartásokon keresztül kiiktassa különösen a piacon alkalmazni tervezett méretfelárakkal kapcsolatos bizonytalanságot, e magatartás az ESZAK 65. cikk értelmében tiltott kartellnek minősül. Márpedig a Bizottság ilyen magatartásokat azonosított különösen az első határozat (438)–(441) preambulumbekkezdésében.
- 233 A felperes e tekintetben nem állíthatja, hogy ez az egységesség a piaci és a gyártási sajátosságokból adódik, amelyek értelmében először is a piaci verseny a különböző vállalkozások által alkalmazott alapárak különbözőségén alapul, másodsor, a kevésbé jelentős vállalkozások szisztematikusan a reprezentatívabb és jelentősebb acélipari vállalkozások által autonóm módon meghatározott felárak alakulását követik, és harmadszor, valamennyi gazdasági szereplő egyetért azzal, hogy a termelők és vevők közötti tárgyalások megkönnyítése érdekében egységes felárakra van szükség, amely tárgyalások középpontjában egyedül egy meghatározott termék alapára áll, ami lehetővé teszi az egyes gyártók előnyeinek azonnali felmérését.
- 234 Ki kell emelni ugyanis, hogy a méretfelárak összegének emeléséhez való igazodás közös – néha hallgatólagos, néha kifejezett – megállapodásból ered, amelynek célja, hogy ne lépjenek egymással versenyre (az első határozat (440) preambulumbekkezdése), valamint azt, hogy 1989. december 6-tól 2000-ig bezárólag legalább 19-szer határozták el az említett méretfelárak megemelését, és azt végre is hajtották (az első határozat (439) preambulumbekkezdése). Ily módon nem áll helyt az az elmélet,

amely szerint az ésszerű igazodást egy jelentős gyártó kezdeményezését követően valósítják meg, minthogy a Bizottság bizonyítékokkal rendelkezik a felárak emelése tárgyában tartott összehangolások tekintetében, és arra nézve, hogy létezik egyfajta közös meggyőződés azon feltételt illetően, amely szerint a feláraknak mindig egyezniük kell a gyártók körében (az első határozat (441) és (489) preambulumbekzdése, valamint az 542. lábjegyzete). Másfelől, amint a Bizottság jogosan hangsúlyozta az első határozat (440) preambulumbekzdésében, ha a méretfelárak összegének összehangolása a piac szokásos fejleménye lett volna, nehezen lenne érthető, hogy a kartellben részt vevő vállalkozások miért érezték szükségesnek, hogy rendszeresen találkozzanak az áremelések egyeztetésének céljával.

- 235 Másodsor a felperes nem állíthatja, hogy a Bizottság nem válaszolt a 2001. december 10-i levelére, amelyben azt kérdezte, hogy a versenytárs által közölt árakhoz való esetleges igazodása az ESZAK 65. cikk szerinti tiltott kartellnek minősül-e. Azon kívül, hogy e kifogás hatástalan, a Bizottsághoz hasonlóan rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság a felperesnek 2002. március 27-én kézbesített kifogásközlés 280. pontjában végső soron válaszolt erre az érvelésre.
- 236 Másodsorban a felperes azt állítja, hogy nem szerepelt azok között a vállalkozások között, amelyek egy előzetes megállapodás végrehajtásaként párhuzamos árakat alkalmaztak a felárak tekintetében. A gyakran informális közlemények kivételével semmilyen erre vonatkozó bizonyíték vagy tényező nem igazolja, hogy a Federacciai minden betonvasgyártót megkeresett volna. Ezenfelül, amint a bemutatott számlákból kiderül, a felperes rendszeresen autonóm módon határozta meg az árait, ami azt mutatja, hogy egyértelműen elhatárolódott a bemutatott utasításoktól.
- 237 Ezt az érvelést mindazonáltal el kell utasítani, minthogy – amint azt a Bizottság jogosan kiemelte – különösen az első határozat (438)–(444) preambulumbekzdése azt állapította meg, hogy a felperes aktívan részt vett a méretfelárak összegének rögzítésére irányuló megállapodásokban és összehangolt magatartásokban.
- 238 E tekintetben különösen az aktából az következik, hogy a Lucchini SP a) a Federacciai 1989. december 6-i közleményének címzettje volt (az első határozat (126) preambulumbekzdése), és ennek következtében módosította árlistáját (az első határozat (127) preambulumbekzdése), b) a Federacciai 1993. január 25-i közleményének címzettje volt (az első határozat (135) preambulumbekzdése), és a megfelelő árakat ennek következtében módosította (az első határozat (136) preambulumbekzdése), c) a Federacciai 1994. február 7-i közleménynek címzettje volt (az első határozat (138) preambulumbekzdése), és a megállapodás szerinti időpontra elfogadta az adott emeléseket (az első határozat (139) preambulumbekzdése), és d) a Federacciai 1994. augusztus 30-i (az első határozat (140) preambulumbekzdése), és szeptember 13-i (az első határozat (142) preambulumbekzdése), valamint 1995. február 22-i közleményének címzettje volt. (az első határozat (149) preambulumbekzdése). Ezenfelül 1997 januárja és júliusa között további közleményeket kapott a Federacciaitól (az első határozat (200) preambulumbekzdése és 328. lábjegyzete), és különösen kezdeményezte, hogy valamennyi gyártó fogadja el az áremelést (az első határozat (200) preambulumbekzdése). Emellett részt vett még olyan találkozókön, ahol a méretfelárak összegéről volt szó (az első határozat (298) és (299) preambulumbekzdése).
- 239 Egyébiránt a Bizottság megállapította, hogy a Lucchini SP részt vett az 1990-ben és 1991-ben (az első határozat (128) preambulumbekzdése), 1992-ben (az első határozat (133) preambulumbekzdése), 1995 júliusában (az első határozat (162) preambulumbekzdése), 1996 februárjában és októberében (az első határozat (184) és (199) preambulumbekzdése), továbbá 1999 júniusában és júliusában (az első határozat (269) preambulumbekzdése) alkalmazandó méretfelárak összegére vonatkozó összehangolt magatartásokban.

– Az értékesítési feltételekről és a fizetési határidőkről

- 240 A felperes emlékeztet arra, hogy az első határozat (435) és azt követő preambulumbekzdéseiben a Bizottság úgy vélte, hogy a szóban forgó vállalkozások megállapodást kötöttek a fizetési feltételekről és határidőkről, legalábbis 1992. április 15. és 1995. szeptember 30. között. Márpedig az SP soha nem egyeztetett más gyártókkal, és politikája ezen a ponton teljes mértékben önálló volt, amint az a felperes által benyújtott számlákból is következik. Másfelől a feltüntetett fizetési határidők (60–90 nap) megszokottak a szakmabeli gazdasági szereplők között az acélipari szektorban.
- 241 Meg kell jegyezni, hogy az első határozatból kitűnik, hogy a kartell a fizetési határidőket is érintette, legalábbis 1995. szeptember 30-ig (az első határozat (435) preambulumbekzdése). E következtetés alátámasztása érdekében a Bizottság hangsúlyozta, hogy a 90 napos fizetési határidő főszabályát, amelyet korlátozott és szabályozott kivételek egészítettek ki, az 1992. áprilisi megállapodásban rögzítették, amely megállapodás a minimál alapárakra vonatkozott (az első határozat (129) és (130) preambulumbekzdése). A fizetési határidők vonatkozásában új határozatokat fogadtak el 1993-ban, (az első határozat (135) preambulumbekzdése), 1994-ben (az első határozat (145) preambulumbekzdése) és 1995-ben (az első határozat (161), (163)–(168), és (174) preambulumbekzdése).
- 242 E tekintetben a felperes nem állíthatja, hogy soha nem állapodott meg a fizetési határidők rögzítésében más gyártókkal, és hogy politikája ebben az értelemben teljesen autonóm volt.
- 243 Először is, amint azt a Bizottság jogosan jegyezte meg, az aktából az derül ki, hogy a Lucchini SP csatlakozott az 1992. áprilisi megállapodáshoz, amely különösen a hónap végétől számított 90 napos fizetési határidőt állapította meg (az első határozat (129) és (130) preambulumbekzdése).
- 244 Másodsor, még akkor is, ha feltételezhető, hogy a felperes nem vett részt az 1993. január 25-i találkozón, ki kell emelni, hogy a Federacciai valamennyi betonvasgyártót tájékoztatta arról, hogy az említett találkozó alkalmával 1993. január 26-tól bevezették a hónap végétől számított 60 napos fizetési határidőt (az első határozat (135) preambulumbekzdése).
- 245 Harmadszor, a Federacciai 1994. november 25-i telefaxát követő 1994. december 1-jei találkozón döntés született különösen a fizetési határidők és az engedmények tárgyában (az első határozat (145) preambulumbekzdése). Márpedig az aktából az is kiderül, hogy e határozatok tartalmát a Lucchini SP tudomására hozták.
- 246 Negyedszer, 1995. július 21-i telefaxában a Federacciai a betonvasgyártóknak aláírandó nyomtatványt küldött, amelyben kötelezettséget vállalnak arra, hogy az 1995. szeptember 1-jei szállításoktól kezdve a teljes ügyfélkör tekintetében maximum 60–90 napos határidőt fognak alkalmazni, amely a szállítás napján indul, a fizetéseket pedig a hónap 10., 20., 30. vagy 31. napjára korlátozzák, a tényleges leszállítás időpontjának függvényében. E nyomtatvány megküldését megelőzően a Federacciai megbízott ügyvezető igazgatója nyilatkozatot tett, amelyben megerősítette a fizetési határidők csökkentésével és az ugyanezen határidőknek az időben történő új elosztásával kapcsolatos szándékot (az első határozat (164) preambulumbekzdése). 1995. július 27-én a Lucchini SP kifejezetten megerősítette az új fizetési határidőkhöz való csatlakozást. (az első határozat (165) preambulumbekzdése).
- 247 Ötödször, 1995. július 31-én a Federacciai új közleményt dolgozott ki a betonvasgyártók számára, amelyben megerősítette, hogy teljesültek a feltételek a „hónap végétől számított 60–90 napos” határidővel történő fizetés feltételeinek szigorú alkalmazásához. (az első határozat (167) preambulumbekzdése). Egy 1995. augusztus 29-i találkozón egyhangúlag megerősítették, hogy az 1995. szeptember 1-je utáni megrendelésekre a „60–90 napos” fizetést alkalmazzák majd (az első határozat (168) preambulumbekzdése).

- 248 Tekintettel mindezen tényekre, a felperes nem hivatkozhat arra, hogy kereskedelmi politikáját autonóm módon határozta meg az értékesítési feltételek és a fizetési határidők tekintetében, sem arra, hogy a megjelölt (60–90 napos) fizetési határidők megszokottak a szakmabeli gazdasági szereplők között az acélipari szektorban.
- 249 A felperes kifogását ennélfogva el kell utasítani.
- A termelés vagy értékesítés korlátozásáról vagy ellenőrzéséről
- 250 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság semmilyen módon nem bizonyította, hogy a felperes részt vett a kartell termelés leállítására irányuló ágában. Ezzel szemben a vételi számlákat megküldte a Bizottságnak, e számlák pedig azt mutatják, hogy a felperes telephelyein a metánfogyasztás a szokásosnak megfelelően alakult. Ezenfelül ismeretes, hogy a kis, közepes és nagy gyárak túlnyomó többsége teljes mértékben leáll augusztus négy hetében. E tekintetben a Federacciai – és nem a versenytárs betonvasgyártók – felé irányuló adatközlés pusztán az adatok e társulással való szokásos, statisztikai célú közlésének tekinthető.
- 251 A felperes érvei nem fogadhatók el.
- 252 Amint arra a Bizottság az első határozat (458) preambulumbekkezdésében rámutatott, a kartellnek a termelés vagy az értékesítések korlátozására vagy ellenőrzésére irányuló ága legalább 1995. június 13-tól 2000. május 23-ig tartott.
- 253 A felperesnek a kartell ezen ágában való részvételét illetően ki kell emelni először is, hogy az aktákból az tűnik ki, a felperes részt vett az 1995. június 13-i találkozón, amelynek során a résztvevők egyhangúlag elhatározták a termelés négy hétre történő leállítását 1995 augusztusának vége előtt (az első határozat (152)–(154) és (445) preambulumbekkezdése). Az a tény, hogy a felperes csatlakozott e határozathoz, kiderül a Lucchini Siderurgica Federaccianak címzett, 1995. június 26-i telefaxából, (az első határozat (158) preambulumbekkezdése és 228. lábjegyzete), amely a Federacciai megbízott ügyvezető igazgatója által a Lealinak címzett, 1995. június 21-i faxát követte, amely utóbbi tartalmát a Leali 1995. június 22-én továbbította a többi betonvasgyártónak (az első határozat (156)–(158) preambulumbekkezdése).
- 254 Másodszor az 1996. január havi jelentésében („Area 80 Informa – Report mensile – Mese: Gennaio 1996”) a Lucchini hivatkozik arra a tényre, hogy „a gyártók azon döntése, hogy február hónapban két hétre leállítják az üzemeket, csökkenti a gyártók raktárkészleteit, és ugyanakkor kismértékben növeli az eladási árakat” (az első határozat (185) preambulumbekkezdése). Egyébiránt a Lucchini SP jelen volt az 1996. február 13-i találkozón, amelynek során meghatározták a hengerek leállításának programját (az első határozat (183) preambulumbekkezdése), míg a Lucchini SP csatlakozását a korábbi Acciaierie e Ferriere Leali Luigi igazgatótanácsa megbízott tagjának 1996. február 20-i közleménye bizonyította (az első határozat (185) preambulumbekkezdése).
- 255 Harmadszor a Bizottság az első határozat (205), (206) és (451) preambulumbekkezdésében rámutatott arra – anélkül, hogy ezt a felperes vitatta volna –, hogy az 1997. évet illetően a kartellnek a termelés vagy értékesítések ellenőrzésére vagy korlátozására vonatkozó ágát azzal a céllal hajtották végre, hogy megerősítsék a kartellel elért magasabb árakat, amely kartell a végrehajtás e szakaszában 8 vállalkozás, köztük a Lucchini azon megállapodásában nyilvánult meg, hogy a szállítási kvótájukat meghaladóan termelt mennyiséget exportálják, vagy szeptember 1-je és november 30. között egy hétre leállítják a termelést. Ezenfelül a Lucchini 1997. októberi belső dokumentumában a Lucchini kifejti, hogy „az egyes gyártók (Feralpi, IRO, Valsabbia, Riva) exportjai a termelés más gyártók (Leali, Lucchini, Alfa Acciao, Darfo) által tervezett novemberi leállításával együtt valószínűleg stabilizálják a piacot az elkövetkező hónapban, de legalábbis megakadályozzák az árak esetleges csökkenését” (lásd még az első határozat (207) preambulumbekkezdését).

- 256 Negyedszer, a Lucchini egy másik, 1998. áprilisi belső dokumentuma szerint „a gyártók közötti megállapodások valószínűleg hozzájárulnak az árak körülbelül 15–20 ITL-val való emelkedéséhez május folyamán”. Ugyanezen dokumentum értelmében „mivel a kereslet nem különösebben élénk, ezt a törekvést a termelés valamennyi gyártó általi csökkentésével kell támogatni” (az első határozat (228) és (453) preambulumbekzdése). Egyébiránt az első határozat (454) preambulumbekzdéséből az következik, hogy az 1998. szeptember–novemberi megállapodás, amelynek a Lucchini SP is részese volt, előírta az olasz piacra szánt termelés ellenőrzését vagy korlátozását is.
- 257 Ötödször, az 1999. évet illetően a termelés vagy értékesítések korlátozása vagy ellenőrzése különösen az Alfa, a Valsabbia, a Ferriere Nord és a Lucchini SP azon közleményeiből derül ki, amelyek szerint elhatározták a betonvasgyártás felfüggesztését november harmadik hetének egészére, vagy „november 22. és 26., illetve december 1. és 3. között” (az első határozat (277) és (455) preambulumbekzdése).
- 258 Hatodszor, a Bizottság megállapította, hogy a termelés korlátozása vagy ellenőrzése 2000-ben is a kartell tárgyát képezte, ami különösen a 2000. május 23-i, Lucchini SP, Alfa, Valsabbia és Feralpi közötti találkozóba került ki, ahol megvitatták „ki haladta meg és ki maradt el a kvótáktól, ami arra utal, hogy egyesek engedtek az árból, mások pedig ezzel ellenkezőleg, fenntartották azt” (az első határozat (299) és (456) preambulumbekzdése).
- 259 Tekintettel a fenti megfontolásokra, a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a metánfogyasztás a szokásosnak megfelelően alakult a telephelyein, sem arra, hogy a termelés leállítására vonatkozó adatok Federacciaival való közlése pusztán statisztikai célokat szolgált. E tekintetben, amint azt a Bizottság az első határozatnak az 1995. június 13-i találkozóáról szóló (445) preambulumbekzdésében megjegyzi, a Federacciai hangsúlyozta, hogy az ezen a találkozón elfogadott új – magasabb – alapár fenntartásához fontos „egységesen fellépni a nyári négyhetes leállás tekintetében”. Másfelől, a Leali 1995. június 22-i telefaxa, amelyet valamennyi betonvasgyártónak címzett, és amely a Federacciai 1995. június 21-i faxára reagált, kifejezetten említette, hogy „szükség van a leállások egységesítésére, [...] hogy kiegyenlítsük a júliusi és augusztusi termelést és kínálatot” (az első határozat (156) és (157) preambulumbekzdése).
- 260 Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a felperes kifogásának nem lehet helyt adni.
- Az 1996. szeptember 27-i tervezetről, az 1997. október 16-i és november 17-i találkozókról, valamint az 1992. április-májusi megállapodásról
- 261 A felperes úgy érvel, hogy nem vett részt az 1996. szeptember 27-i megállapodás-tervezetben, és nincs tudomása arról, hogy a Leali miként szerezhetett tudomást a gyártásával kapcsolatos adatokról, mivel a felperes azokat sosem közölte az utóbbival (az első határozat (196) preambulumbekzdése). Nem volt továbbá tudomása a megállapodásról sem, amit az 1997. október 16-i találkozón kötöttek, és saját szállításairól és gyártásáról csak a Federacciainak adott meg adatokat (az első határozat (204) és azt követő preambulumbekzdései). Ezenfelül nem vett részt az 1997. november 17-i találkozón (az első határozat (208) preambulumbekzdése), és nem állította le gyártását 1997 novemberében. A felperes nem tudja ráadásul, hogy mely versenytárs vállalkozások rendelkeztek a vállalkozás értékesítéseire, exportjára és gyártására vonatkozó adatokkal (az első határozat (209) preambulumbekzdése). Végül a felperes nem kötött megállapodást 1992 áprilisa és májusa között, és nem emlékszik arra, hogy korábban tett volna ilyet.
- 262 Először is, amint az a fenti 173. pontban már megállapítást nyert, a Lealinál talált 1996. szeptemberi megállapodás szövegéből kitűnik, hogy a Lucchini ténylegesen megjelölte csatlakozását a szeptember 30-i telefaxban, valamint két, szintén a Lealinál talált táblázatban, melyek az egyes érintett vállalkozások tekintetében – beleértve a Lucchini-SP-t – tartalmazzák az 1996. októberi és novemberi, a megállapodásban meghatározottakkal megegyező piaci részesedésekkel, a megrendelések

portfoliójával, a készletekkel és a kapott megrendelésekkel kapcsolatos adatokat (az első határozat (196) preambulumbekzdése). A felperes nem hivatkozhat tehát arra, hogy nem vett részt az 1996. szeptemberi megállapodástervezetben.

263 Másodszor az aktából kitűnik, hogy a Lucchini Siderurgica a ténylegesen részt vett az 1997. október 16-i találkozón, melynek során a gyártásra vonatkozó önkorlátozási megállapodást kötöttek 1997 novemberére. Ugyanazon a napon a Leali telefaxon megkapta az egyes vállalkozásoknak a gyártásra, az olaszországi értékesítésre és az exportra vonatkozó egyéni adatokat 1996 (januártól szeptemberig) és 1997 egyes hónapjai tekintetében (az első határozat 336. lábjegyzete). Ennélfogva nem fogadható el a felperes azon érve, miszerint nem volt tudomása az 1997. október 16-i találkozón kötött megállapodásról sem.

264 Harmadszor az 1997. november 17-i találkozót illetően meg kell jegyezni, hogy a Lucchini-SP bejelentette, hogy képviselője nem tud azon részt venni (az első határozat (208) preambulumbekzdése). E tekintetben ki kell továbbá emelni, hogy a Lealinak 1997. november 7-én küldött telefaxban a Lucchini-SP kifejezte azon szándékát, hogy a kereskedelmi igazgatók következő találkozóján nem vesz részt, „egyes gyártóknak az utóbbi találkozókön megállapított árak fenntartásával kapcsolatos nyilvánvaló tehetetlensége vagy akarathiánya miatt” (az első határozat (215) preambulumbekzdése). Ennélfogva a Bizottság helyesen találta úgy az első határozat (560) preambulumbekzdésében, hogy a Lucchini-SP-nek a kereskedelmi igazgatók november közepi találkozójáról történt távolmaradása nem értelmezhető a Lucchini-SP-nek az alapárak rögzítésére irányuló kartelltól való elhatárolódásaként, mivel épp ellenkezőleg, tiltakozási forma volt, mely a kartellnek az árakra gyakorolt hatások terén kifejtett nagyobb hatékonyságának elérésére irányult. Egyébiránt meg kell jegyezni továbbá, hogy a felperes címzettje a Leali 1997. november 24-i azon közleményének, mely az érintett vállalkozásokat az 1997. november 17-i találkozón kötött megállapodásokról tájékoztatta (az első határozat (216) preambulumbekzdése).

265 Negyedszer a felperesnek az 1992. április-májusi megállapodással kapcsolatos érveit el kell utasítani a fenti 171. és 243. pontban kifejtett okokból.

266 Következésképpen a felperesnek az 1996. szeptember 2-i megállapodás-tervezettel, az 1996. október 16-i és 1997. november 17-i találkozókkal, valamint az 1992. április-májusi megállapodással kapcsolatos kifogásait el kell utasítani.

– Az SP K. tanácsadó cég tanulmányában való részvételének hiányáról

267 A felperes megerősíti, hogy a Bizottság állításával ellentétben az SP nem vett részt a K. tanácsadó cég által készített tanulmányokban (az első határozat (223)–(244) preambulumbekzdése), amit egyébként a Bizottság is elismert (az első határozat (226) preambulumbekzdése és 390. lábjegyzete). A Bizottság nem állíthatja, hogy az 1998. év során a felperes, jóllehet nem vett részt a K. tanácsadó cég ellenőrzési műveleteiben, tudomással bírt azokról, és olyan magatartást folytatott, mintha a rendszerben közvetlenül részt vevő vállalkozások csoportjának tagja lenne. Ugyanis, ellentétben azzal, amit a Bizottság az első határozat (257) preambulumbekzdésében állít, a felperes egyáltalán nem vette figyelembe a „Darfo kvótára” vonatkozó megállapodást, és a Bizottság által e tekintetben hivatkozott dokumentumok nem meggyőzőek.

268 Először is, egyrészt, bár a Bizottság elismerte, hogy a felperes 1998-ban nem vett közvetlenül részt a K. tanácsadó cég által készített tanulmányban, (az első határozat (223)–(244) preambulumbekzdése és a 390. lábjegyzete, valamint a (560) preambulumbekzdése és 624. lábjegyzete), bizonyítást nyert, hogy 1997-ben közvetlenül részt vett benne (az első határozat (217) és (560) preambulumbekzdése, valamint a 624. lábjegyzete). Az iratokból ugyanis kitűnik, hogy 1997. december 10-én a K. tanácsadó cég előlegrszámlát bocsátott ki az 1997 decemberében megvalósítandó tanulmányokkal kapcsolatban, és e számla összege hét vállalkozás, közöttük a Lucchini-SP között került felosztásra.

- 269 Másrészt a Bizottság megállapította egy olyan dokumentum alapján, melynek bizonyító erejét a felperes nem vitatta, hogy még ha utóbbi nem is vett közvetlenül részt a K. tanácsadó cég tanulmányaiban, azokról tudomással bírt, és legalábbis 1998. június elejéig úgy viselkedett, „mintha azon vállalkozáscsoport tagja lenne, amelyik közvetlenül részt vesz a [K. tanácsadó cég] beavatkozási és ellenőrzési rendszerében” (az első határozat (228), (337) és (560) preambulumbekzdése), csatlakozva ekképpen a kartell termelés és értékesítés korlátozására vagy ellenőrzésére irányuló ágának a céljához, mely ágnek a részét képezték a K. tanácsadó cég tanulmányai. A felperes nem vitathatja ezen értelmezést arra hivatkozva, hogy önállóan igazodott az új piaci helyzethez. A Törvényszék a fenti 166. pontban emlékeztetett arra, hogy feltételezni kell – míg az érdekelt gazdasági szereplők nem bizonyítják annak ellenkezőjét –, hogy az összehangolásban részt vevő, a piacon továbbra is tevékeny vállalkozások a versenytársaikkal kicserélt információkat figyelembe veszik a piaci magatartásuk meghatározásakor. Fokozottan érvényes ez arra az esetre, ha az összehangolás rendszeres alapon és hosszú távon valósult meg (a fenti 159. pontban hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 121. pontja).
- 270 Másodsorban azon állítást illetően, mely szerint a felperes nem vette figyelembe a „Darfo kvótát”, emlékeztetni kell arra, hogy amint az az első határozat (256) preambulumbekzdéséből is kitűnik, az Acciaieria di Darfo a saját betonvasgyártó létesítményeinek leszerelésére irányuló támogatás odaítélésére vonatkozó kérelmet terjesztett az olasz ipari minisztérium elé. Az említett preambulumbekzdés szerint a korábbi Acciaierie e Ferriere Leali Luigi, a (korábbi) Ferriera Valsabbia, az IRO, az Alfa és a Feralpi megegyeztek az Acciaieria di Darfoval, hogy az utóbbi acélipari tevékenységeinek megszüntetésére vonatkozó kötelezettségvállalás ellentételezéseként cserébe az előbbieket az általuk 1999. január 1-je és 2001. január 31. között Olaszország területén eladott és leszállított minden egyes kilogramm betonvas után kárpótlást fizetnek neki.
- 271 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a „Darfo kvótára” vonatkozó megállapodás Lucchini-SP által történt tiszteletben tartását bizonyítja a Ferriere Nord elnökének kézzel írott feljegyzése (az első határozat (257) preambulumbekzdése), mely szerint „a Riva, a Lucchini és jómagam, illetve a többiek is, kötelezettséget vállaltunk a megállapodás tiszteletben tartására”.
- 272 A felperes kifogásainak ezért nem lehet helyt adni.
- 273 Ebből következően a hetedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A nyolcadik, a felperes védelemhez való jogának megsértésére alapított jogalapról

– Az első, az új kifogások közlésének hiányára alapított részről

- 274 A felperes úgy érvel, hogy a 2002. évi határozat megsemmisítését követően az első határozatot nem előzte meg kiegészítő kifogásközlés, csupán egy egyszerű levél 2008. június 30-án. Az első határozat ennek következtében jogellenes, mivel egy olyan eljárás végén fogadták el, mely nem tette lehetővé az érintett vállalkozások számára a védelemhez való joguk megfelelő és teljes gyakorlását.
- 275 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a védelemhez való jog tiszteletben tartása minden olyan eljárásban, amely szankció, különösen bírság vagy kényszerítő bírság kiszabásához vezethet, az uniós jog alapelvét képezi, amelyet a közigazgatási eljárás során is biztosítani kell. E tekintetben a kifogásközlés az eljárási biztosíték azon uniós jogi alapelv érvényesülésére, amely megköveteli a védelemhez való jog tiszteletben tartását minden eljárásban. Ezen elv megköveteli többek között, hogy a Bizottság azon kifogásközlése, amelyet olyan vállalkozáshoz intézett, amellyel szemben a versenyjogi szabályok megsértése miatt szankciót kíván kiszabni, tartalmazza az e vállalkozás ellen felhozott lényeges tényezőket, mint például a vele szemben kifogásolt tényeket, minősítésüket, és azon bizonyítékokat, amelyekre a Bizottság támaszkodik, annak érdekében, hogy a vállalkozás az ellene indult közigazgatási eljárás során érveit megfelelően kifejthesse (lásd ebben az értelemben a Bíróság

C-322/07. P., C-327/07. P. és C-338/07. P. sz., Papierfabrik August Koehler és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2009. szeptember 3-án hozott ítéletének [EBHT 2009., I-7191. o.] 34–36. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, továbbá a C-534/07. P. sz., Prym és Prym Consumer kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 3-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-7415. o.] 26–28. pontját).

- 276 A védelemhez való jog tiszteletben tartása ugyanis megköveteli, hogy az érintett vállalkozásnak a közigazgatási eljárásban alkalmat biztosítsanak arra, hogy érdemi észrevételeket terjesszen elő a Bizottság által felhozott tények és körülmények fennállásával és jelentőségével, valamint azon iratokkal kapcsolatban, amelyekre a Bizottság a vállalkozás állítólagos jogsértését alapítja (lásd a fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 66. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 277 Egyébként emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely uniós aktus megsemmisítése nem szükségképpen érinti az előkészítő aktusokat, mivel a megsemmisített aktus pótlására irányuló eljárás főszabály szerint megismételhető pontosan onnantól, hogy a jogellenesség bekövetkezett (a Bíróság C-415/96. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1998. november 12-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-6993. o.] 31. és 32. pontja; a fenti 220. pontban hivatkozott Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 73. pontja; a Törvényszék T-66/01. sz., Imperial Chemical Industries kontra Bizottság ügyben 2010. június 25-én hozott ítéletének [EBHT 2010, II-2631. o.] 125. pontja).
- 278 Egyébiránt az ítélkezési gyakorlat szerint egy versenyjogi határozat megsemmisítését követően, amennyiben a Bizottság úgy dönt, hogy a megállapított jogellenességet vagy jogellenességeket orvosolja, és e jogellenességek nélküli, a korábbival egyébként megegyező határozatot hoz, e határozat ugyanazon kifogásokat érinti, melyekkel kapcsolatban a vállalkozások már megtették észrevételeiket (a fenti 220. pontban hivatkozott Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 98. pontja).
- 279 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a 2002. évi határozat megsemmisítésének időpontjában a Bizottság által hozott előkészítő aktusok lehetővé tették a szóban forgó vállalkozások magatartásának az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésére tekintettel történő átfogó elemzését. Egyébiránt a felperes nem hivatkozik a jelen jogalapban arra, hogy a Bizottság kifogásainak tartalma az első határozatban megváltozott volna a kifogásközlésben vagy a kiegészítő kifogásközlésben szereplő kifogásokhoz képest.
- 280 Ennélfogva, amint arra a Törvényszék a fenti 22. pontban már emlékeztetett, a 2002. évi határozat azért került megsemmisítésre, mert az ESZAK 65. cikk (4) és (5) bekezdése 2002. július 23-án lejárt, a Bizottság nem alapozhatta hatáskörét a fent hivatkozott, az említett határozat meghozatalakor már nem hatályos rendelkezésekre, az ESZAK 65. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértés megállapítása és a hivatkozott jogsértést elkövető vállalkozásokkal szembeni bírságkiszabás érdekében, a fenti 22. pontban hivatkozott SP és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet végrehajtása arra kötelezte a Bizottságot, hogy az eljárást pontosan onnantól ismétlje meg, ahol a jogellenesség bekövetkezett, azaz a 2002. évi határozat elfogadásának időpontjától. A Bizottság tehát nem volt köteles újabb kifogásközlést küldeni a felperesnek.
- 281 A nyolcadik jogalap első részét tehát el kell utasítani.
- A második, a Ferriere Nord együttműködésével kapcsolatos dokumentumok közlésének hiányára alapított részről
- 282 A jelen jogalap második részében a felperes úgy érvel, hogy a védelemhez való jogát megsértették, amikor a Bizottság nem tette lehetővé számára, hogy megismerhesse a Ferriere Nord által az 1996. évi engedékenységi közlemény keretében folytatott együttműködése során benyújtott dokumentumokat.

- 283 Az első határozat (636) preambulumbekzdése szerint „a Ferriere Nord hasznos információkat szolgáltatott, amelyek lehetővé tették a Bizottság számára a kartell működésének jobb megértését”. Az első határozat (637) preambulumbekzdésében a Bizottság hozzáfűzte, hogy „a Ferriere Nord volt az egyetlen, aki [számára] olyan [...] információkat szolgáltatott, amelyek lehetővé tették a kartell működésének jobb megértését”. A Bizottság az első határozat 685. lábjegyzetében kifejtette, hogy „a Ferriere Nord részletes tájékoztatást nyújtott a székhelyén talált dokumentumokkal kapcsolatban”, valamint spontán szolgáltatva az első határozat (251) preambulumbekzdésében említett táblázatot, melyet kiegészített a Bizottság rendelkezésére álló dokumentumban kódoltan szereplő vállalkozások nevével. Ekképpen a Bizottság szerint a Ferriere Nord lehetővé tette számára, hogy az első határozat (247) preambulumbekzdésében hivatkozott „Munkahipotézis” című dokumentummal összefüggést állapítson meg, megerősítve, hogy a kód és az olvasókulcs megfelelnek egymásnak. A Bizottság kiemelte továbbá, hogy két vállalkozás arra irányuló kérelmének részleges elfogadása, hogy az 1998. végi megállapodás tárgyát képező kvótákat növeljék, hozzájárult annak alátámasztásához, hogy a munkahipotézis nem maradt változatlan, és az 1998. szeptember-novemberi megállapodást végrehajtották.
- 284 A felperes előadja, hogy a Ferriere Nord együttműködött a Bizottság szolgálataival, benyújtva a 2001. február 14-i és július 13-i beadványokat, és egy 2001. július 30-i helyesbítést (az első határozat (114) preambulumbekzdése), melyek lehetővé tették a Bizottság számára a kartell működésének jobb megértését. A Ferriere Norddal szemben kiszabott bírság összegét ennek következtében 20%-kal csökkentették. A Bizottság azonban nem jelezte a kartellben érintett többi vállalkozás számára a kifogásközlést megelőzően, hogy a Ferriere Nord együttműködését hasznosnak találta a kartell működésének jobb megértéséhez (a kifogásközlés 152. pontja), és nem tette e beadványokat az említett vállalkozások számára hozzáférhetővé az első határozat meghozatalát megelőzően, megsértve ekképpen a védelemhez való jogukat. A felperes úgy érvel, hogy mivel úgy tűnik, a Ferriere Nord kizárólag az 1997 utáni időszak tényeit ismeri el, felmerül a kérdés, hogy a Bizottság miként tarthat fenn kifogásokat az 1997 előtti időszakot illetően, a kartell működésének megértését biztosító meggyőző együttműködés hiányában. A Ferriere Nord így hivatkozhatott egy olyan, gyártók közötti megállapodásra, mely a minimálárakra és a gyártás csökkentésére vonatkozik, és a felperest is érinti, mely már nem szerepel az első határozatban (a 2002. évi határozat (98) preambulumbekzdésének vége). A felperes ezért azt kéri, hogy a Törvényszék az eljárási szabályzat 64. és 65. cikke értelmében hívja fel a Bizottságot az említett beadványok benyújtására, és rendelje el a Ferriere Nord jogi képviselőjének meghallgatását, megkérdezve tőle, hogy a felperes azon vállalkozások közé tartozott-e, melyek megállapodtak a minimálárakról és a gyártás korlátozásáról.
- 285 Emlékeztetni kell arra, hogy egyfelől a kifogásközlés, másfelől az iratokba való betekintés biztosítja a vizsgálat alá vont vállalkozás számára, hogy megismerhesse a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékokat, és biztosítja a védelemhez való jog teljes érvényesülését (a Bíróság fenti 220. pontban hivatkozott Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 315. és 316. pontja; fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 66. és 67. pontja, valamint a C-328/05. P. sz., SGL Carbon kontra Bizottság ügyben 2007. május 10-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-3921. o.] 55. pontja).
- 286 A védelemhez való jogból következő iratbetekintés joga magában foglalja, hogy a Bizottság lehetőséget biztosít az érintett vállalkozás számára a vizsgálati iratai között található valamennyi olyan dokumentum vizsgálatára, amely releváns lehet a védelme szempontjából. Ezek magukban foglalják mind a terhelő, mind a mentő okiratokat, kivéve más vállalkozások üzleti titkait, a Bizottság belső iratait és egyéb bizalmas információkat (a fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 68. pontja).
- 287 Valamely terhelő dokumentum közlésének elmulasztása csak abban az esetben sérti a védelemhez való jogot, ha az érintett vállalkozás bizonyítja egyrészt azt, hogy a Bizottság e dokumentummal támasztotta alá a jogsértés fennállásával kapcsolatos kifogását, másrészt pedig azt, hogy e kifogás csak az említett dokumentumra történő hivatkozással bizonyítható. Ha léteznek egyéb olyan okirati

bizonyítékok, amelyekről a kartellben részt vevők a közigazgatási eljárás során tudomást szereztek, és amelyek a Bizottság következtetéseit kifejezetten alátámasztják, a nem közölt terhelő bizonyítéknak minősülő dokumentum figyelmen kívül hagyása nem érinti a vitatott határozatban felhozott kifogások megalapozottságát. Ezért az érintett vállalkozásnak kell bizonyítania, hogy más lett volna az eredmény, amelyre a Bizottság a határozatában jutott, ha a dokumentumot – amelyet a vállalkozással nem közöltek, és amelyre a Bizottság a jogsértés megállapítása során támaszkodott – az érintett vállalkozással szemben terhelő bizonyítékként nem vették volna figyelembe (a fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet 71. és 73. pontja).

- 288 Ezzel szemben valamely mentő irat közlésének elmaradását illetően az érintett vállalkozásnak csak azt kell bizonyítania, hogy hozzáférhetővé tételének hiánya a hátrányára befolyásolhatta az eljárás lefolyását és a Bizottság határozatának tartalmát. Elegendő, ha a vállalkozás bebizonyítja, hogy az említett mentő dokumentumot fel tudta volna használni a védekezéséhez abban az értelemben, hogy amennyiben a közigazgatási eljárás során ebbe betekintethetett volna, olyan tényezőkre tudott volna hivatkozni, amelyek nem egyeztek a Bizottság által e szakaszban levont következtetésekkel, tehát bármilyen módon befolyásolhatta volna a Bizottság által a határozatban elfogadott értékelést, legalábbis az e vállalkozásnak felrótt magatartás súlyát és időtartamát, és ebből következően a bírság szintjét illetően (a fenti 201. pontban hivatkozott Aalborg Portland és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 74. és 75. pontja).
- 289 Előzetesen ki kell emelni, hogy a kifogásközlés 52. pontjában a Bizottság egyértelműen azonosította a beadványokat, melyeket a Ferriere Nord nyújtott be, valamint az aktája megfelelő oldalainak számát.
- 290 Először is el kell utasítani a felperes azon érvét, mely szerint a Bizottság nem jelezte a kartellben érintett többi vállalkozásnak a kifogásközlést megelőzően, hogy a Ferriere Nord együttműködését hasznosnak találta. Az 1996. évi engedékenységi közlemény E. pontjának (2) bekezdéséből kitűnik ugyanis, hogy a Bizottság csupán a határozat elfogadásakor értékeli e hasznosságot.
- 291 Másodszor a felperes nem állíthatja, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogát, amikor nem tette hozzáférhetővé a fenti 284. pontban hivatkozott beadványokat. Nem fogadható el ugyanis a felperes érve, mely szerint a Bizottság nem tarthatta fent az 1997 előtti időszakra vonatkozó kifogásait a kartell működésének megértését biztosító meggyőző együttműködés hiányában, mivel – amint arra fenti 283. pont emlékeztet – a Ferriere Nord csupán azt tette lehetővé a Bizottság számára, hogy az 1998. szeptember-novemberi megállapodással kapcsolatban az első határozat (247) preambulumbekzdésében említett „Munkahipotézis” című dokumentummal összefüggést állapítson meg. Különösen az első határozat (419)–(459) preambulumbekzdésében hivatkozott tényezők összességéből kitűnik többek között, hogy a Bizottság nem kizárólag a Ferriere Nord együttműködési kérelmére támaszkodott az 1997-et megelőző időszak során elkövetett jogsértés megállapításához.
- 292 Mindenesetre egyfelől ki kell emelni, hogy a 2001. február 14-i beadvánnyal a Ferriere Nord a 2000. októberi vizsgálatról készített jelentéssel kapcsolatos információkat és dokumentumokat szolgáltatott a Bizottságnak, valamint a vizsgálat során lefoglalt táblázat megfelelően kitöltött, az érintett vállalkozások nevét megjelölő másolatát, mely nevek a Bizottság rendelkezésére álló dokumentumban kódoltan szerepeltek. E dokumentum a Bizottság aktájának részét képezi, és hozzáférhető.
- 293 Másfelől a 2001. július 13-i beadványt illetően meg kell jegyezni, hogy az egy bizalmas dokumentum, amelyben a Ferriere Nord hivatalosan kérte, hogy az 1996. évi engedékenységi közlemény szerinti kedvezményekből részesüljön. E beadvány (valamint a 2001. július 30-i helyesbítés) léte ismert volt a felperes előtt, mivel ezeket említi a kifogásközlés 52. pontja, és az említett beadvány, valamint a 2001. július 30-i helyesbítés tartalmát röviden leírja egy, az aktához csatolt dokumentum, mely szintén hozzáférhető.

- 294 A tárgyaláson erre vonatkozóan feltett kérdésre válaszolva a felperes egyébként megerősítette a Törvényszék előtt, hogy a közigazgatási eljárás során nem kért hozzáférést azon dokumentumokhoz, melyeket a Ferriere Nord az 1996. évi engedékenységi közlemény szerinti együttműködése keretében a Bizottságnak benyújtott, és amelyek a vizsgálati iratok részét képezik, valamint hogy nem emelt kifogást a 2001. július 13-i beadványnak és helyesbítésének Bizottság által emelt bizalmas jellegével szemben sem. Kifogásának ekképpen nem lehet helyt adni.
- 295 A fentiekre tekintettel nem kell elrendelni az eljárási szabályzat 64. és 65. cikke értelmében sem az említett beadványok benyújtását, sem a Ferriere Nord jogi képviselőjének meghallgatását, amit a felperes kért (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-260/05. sz., Sniace kontra Bizottság ügyben 2007. november 22-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-10005. o.] 77–79. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 296 Harmadszor a fenti 65. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében el kell utasítani a felperes azon állítását, melyet az első jogalapra utalással fogalmazott meg, és amely szerint azon táblázatok hiánya, melyeknek az első határozat mellékletében szerepelniük kellett volna, szintén a védelemhez való jogának megsértését jelenti.
- 297 A fenti megfontolások összességére tekintettel el kell utasítani a jogalap jelen részét, valamint a nyolcadik jogalapot, és ennél fogva az első határozat nem létezőnek nyilvánítása vagy megsemmisítése iránti kereseti kérelmek összességét.

Az első határozat bírságot illetően történő megsemmisítése iránti kérelmekről

- 298 A felperes úgy érvel, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése nem teszi lehetővé olyan vállalkozásokkal szemben szankció kiszabását, melyeknek nincs forgalma, mint a felperesnek, mivel felszámolási eljárás alá helyezték, és nem valósított meg semmilyen forgalmat, és semmilyen tevékenységet nem végzett az első határozat. elfogadását megelőző év során. Szintén „meglepő” egy felszámolás alatt álló és inaktív vállalkozással szemben növelést alkalmazni a bírság elrettentő hatásának biztosítása érdekében. A Bizottság egyáltalán nem indokolta az e rendelkezésben szereplő kötelezettség be nem tartását, mivel megelégedett az első határozat (632) preambulumbekkezdésében csupán az egy vállalkozást alkotó társaságok teljes forgalmára való hivatkozással az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt tilalom megkerülése érdekében, az egyetemleges felelősség mesterséges eszközével. Még ha a felperes a múltban a Lucchini-csoport tagja is lehetett volna, 2005 óta nem ez a helyzet, amióta a Lucchini-csoport a Severstal-csoport tagja. Léteznek egyébiránt precedensek, melyekben a Bizottság – célszerűségi szempontokból – úgy határozott, hogy nem szab ki szankciót felszámolás alatt álló vállalkozásokkal szemben.
- 299 Először is a fenti 78. pontban hivatkozott állandó ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell vizsgálni a felperesnek az indokolási kötelezettség megsértésére alapított kifogását.
- 300 Az első határozat (632) preambulumbekkezdésében a Bizottság kifejtette, hogy „[k]ülönös tekintettel a felszámolás alatt álló SP-re és a felszámolás alatt álló Acciaierie e Ferriere Lealira, meg kell jegyezni, hogy azon tény, miszerint az egyik inaktív volt, a másik felszámolás alatt állt, nem jelentette annak akadályát, hogy velük szemben bírságokat szabjanak ki, amennyiben [...] egyetemlegesen felelősek voltak a Lucchinivel és a Lealival”. A Bizottság ezzel kapcsolatban emlékeztetett arra, hogy „az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az egyetlen vállalkozást alkotó társaságok esetében az ezen egyetlen vállalkozást alkotó társaságok teljes forgalmát kell figyelembe venni az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében előírt felső határ alkalmazásakor”.
- 301 A Bizottság kifejtette továbbá az első határozat (538)–(544) preambulumbekkezdésében azon okokat, melyek alapján a jogsértő időszak során a felperes ugyanazon vállalkozás részét képezte, mint a Lucchini. E tekintetben a Bizottság elsősorban többek között azon tényre támaszkodott, hogy a

jogsértés teljes időtartama alatt mind a Lucchini tőkéjét, mind a második Siderpotenzáét (ma SP) a Lucchini-család irányította, másodsorban a Lucchiniben, az első Siderpotenzában és a második Siderpotenzában kulcsfunkciót betöltő személyek közötti keresztkapcsolatokra, harmadsorban arra, hogy 1998-ban létezett egy megbízási szerződés a Lucchini és a második Siderpotenza között, valamint negyedsorban e társaságok számos, a jogsértő időszakból származó belső dokumentumára.

- 302 A Lucchini tőkeészesedésében a jogsértő időszakot követően bekövetkezett változásokat illetően a Bizottság először is az első határozat (95) preambulumbekzdésében megjegyezte, hogy „2005. április 20-án a [Lucchini] irányítását megszerezte a Severstal-csoport”, valamint hogy „2007. május 23-án a Severstal-csoport a Lucchini SpA részvényeinek 79,82%-val rendelkezett, míg a Lucchini-család 20,18%-kal”. Ezt követően a Bizottság az első határozat (540) preambulumbekzdéshez kapcsolódó, 586. lábjegyzetében kifejtette, hogy „[a]zon tény, miszerint a Severstal-csoport lett a Lucchini SpA többségi részvényese 2005 áprilisában, semmit sem változtat azon következtetésen, [miszerint a Lucchini SpA és az SP egyetlen vállalkozást alkot], mivel a Lucchini SpA létezett jogi személyként a jelen határozat elfogadásakor”. Végül az első határozat (631) preambulumbekzdésében, mely az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerint megállapított bírságok maximális összegével kapcsolatos, a Bizottság megjegyezte, hogy a számítás e szakaszában elfogadott 14,35 millió euró összeg nem haladja meg a szóban forgó vállalkozás által az ESZAK-Szerződés hatálya alá tartozó termékek tekintetében az Unió területén 2007-ben megvalósított forgalom 10%-os felső határát (a Bizottság a 2007-re vonatkozó adatokat használta, mivel az első határozat elfogadásának időpontjában bizonyos vállalkozások nem tudtak 2008-ra vonatkozóan adatokat szolgáltatni).
- 303 A fenti megfontolásokból következik, hogy az első határozat indokolása jogilag megfelelő az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felső határ alkalmazását, valamint e tekintetben a felperes és a Lucchini által alkotott egyetlen vállalkozás teljes forgalmának a maximális bírságösszeg kiszámítása céljából történő figyelembevételét illetően.
- 304 Másodsorban a felperes úgy érvel, hogy nem tartozik már a Lucchini-csoporthoz, mivel az már a Severstal-csoport része volt, és még a feltételek teljesülése esetén is csak akkor lenne lehetőség az egyetemleges felelősség megállapítására, ha a vállalkozások ugyanahhoz a csoporthoz tartoznak a szankció kiszabásának időpontjában is. Egyfelől a felperes előadja, hogy a Lucchini csak kisebbségi részesedéssel bír a felperes tőkéjében, és nem irányítással. Másfelől a Lucchini a Severstal-csoport tagja 2005 áprilisa óta. A felperes így kifejti, hogy „2005 óta a két vállalkozás elkülönült, és nem képezte már ugyanazon csoport részét”. Jogalapjának alátámasztására a felperes a Lucchini- és a Severstal-csoport 2005. április 20-i közös sajtóközleményére hivatkozik, melyben bejelentik, hogy a Severstal megszerezte a Lucchini tőkéjének 62%-át, amit a Bizottság 2005. április 12-i határozatával jóváhagyott. Az említett sajtóközlemény szerint a Lucchini-család ezen időpontban még a Lucchini tőkéjének 29%-ával rendelkezett, a fennmaradó 9% pedig más részvényesek kezében volt. Ugyanezen közlemény szerint Giuseppe Lucchinit nevezték ki a Lucchini igazgatótanácsa elnökének.
- 305 Meg kell állapítani, hogy a bírság 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti maximális összegével kapcsolatos kifogásával a felperes kizárólag a Bizottság azon megállapításait kívánja vitatni, melyek szerint egészen az első határozat elfogadásáig ugyanazon gazdasági egység részét képezte, mint a Lucchini.
- 306 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdése értelmében „a bírság a jogsértésben részt vett vállalkozások [...] esetében nem haladhatja meg a megelőző üzleti év teljes forgalmának 10%-át”.
- 307 Ekképpen a „felső korlát célja, hogy megóvja a vállalkozásokat az olyan túlzott mértékű bírságoktól, amelyek gazdaságilag tönkreteszhetik őket. Ebből tehát az következik, hogy a felső korlát nem a szankcionált jogsértések időszakára vonatkozik, amely akár évekkal is megelőzheti a bírság kiszabásának időpontját, hanem az ezen időponthoz közel álló időszakra” (lásd ebben az értelemben a fenti 197. pontban hivatkozott Tokai Carbon és társai kontra Bizottságügyben hozott ítélet 389. pontját).

- 308 Következésképpen a 10%-os felső határ bevezetésével elérni kívánt cél csak akkor valósítható meg, ha e felső határt első lépésben a bírságot kiszabó határozat minden külön címzettje esetében alkalmazzák. Csak amennyiben második lépésben kitűnik, hogy több címzett alkotja még e határozat elfogadásának időpontjában is azt a „vállalkozást”, amely a szankcionált jogsértésért felelős gazdasági egység, akkor számítható ki a felső határ e vállalkozásnak, vagyis annak együttesen vett minden alkotóelemének teljes forgalma alapján. Amennyiben azonban e gazdasági egység időközben felbomlott, a határozat minden egyes címzettje jogosult arra, hogy a szóban forgó felső határt egyedileg alkalmazzák rá (a fenti 197. pontban hivatkozott Tokai Carbon és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 390. pontja; lásd továbbá ebben az értelemben a Törvényszék T-72/06. sz., Groupe Gascogne kontra Bizottság ügyben 2011. november 16-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 115. pontját).
- 309 Meg kell következésképpen vizsgálni, hogy – amint arra a felperes hivatkozik – az első határozat elfogadásának időpontjára a Bizottság által az első határozat (538)–(544) preambulumbekzdésében azonosított gazdasági egység felbomlott-e.
- 310 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy az első határozatban a Bizottság a felperesnek és a Lucchininek 2008. július 24-én küldött tájékoztatáskérésre kapott válaszok alapján megállapította egyfelől, hogy a felperes tőkéjének 83,33%-át a Lucchini-családhoz tartozó jogi vagy természetes személyek a tulajdonosai, míg a fennmaradó 16,667%-ban maga a Lucchini (az első határozat (99) preambulumbekzdése), és másfelől, hogy a Lucchini-család 2007. május 23-án a Lucchini részvényeinek már csak 20,18%-ával rendelkezett, a fennmaradó részt ugyanis megszerezte a Severstal-csoport, mely a Lucchini vállalkozás irányítását is megszerezte (az első határozat (95) preambulumbekzdése és 586. lábjegyzete).
- 311 Következésképpen az első határozat elfogadásának időpontjában a gazdasági egység fennállása nem következhetett a Lucchini és a Lucchini-család tagjainak részesedéséből. Ekképpen, ha a Lucchini-család az első határozat elfogadásának idején még rendelkezett is a felperes tőkéjében irányítást biztosító részesedéssel, a Lucchini tőkéjében már nem rendelkezett ilyennel, mivel utóbbi irányítását a jogsértés időszakának végét követően, azonban az első határozat meghozatalát megelőzően megszerezte Severstal.
- 312 E tekintetben el kell utasítani a Bizottság azon érvelését, mely szerint a felperes volt az, aki a 2008. december 17-i – a fenti 310. pontban említett tájékoztatáskérésre válaszul küldött – levelében jelezte, hogy nem történt jelentős változás a részvényesei körében, ami azt jelentené, hogy az SP továbbra is közvetlen vagy közvetett módon a Lucchini-család irányítása alatt áll. Ezen érv nem releváns, mivel, amint a felperes a tárgyalás során kiemelte, nem a felperes részvényeseinek összetétele változott meg, hanem a Lucchinie.
- 313 Másodsor a gazdasági egységnek az első határozat elfogadásakor való fennállása nem következhet a közös alkalmazottak – az első határozat (538) preambulumbekzdésében említett – létéből sem, mivel az csupán az 1998. november 30. és 2002 évvége közötti időszakot érinti.
- 314 A tárgyalás során a Bizottság a felperes által benyújtott, 2005. április 20-i sajtóközleményre támaszkodva kifejtette, hogy a Lucchini-család tagjainak a Lucchini tőkéjében való 20,18%-os kisebbségi részvénytulajdona ellenére e család tagjai továbbra is igen jelentős szerepeket töltek be a vállalkozás vezető szerveiben, oly módon, hogy a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Lucchini-család továbbra is meghatározó befolyást gyakorolt a Lucchinire, még 2005 után is, egészen az első határozat elfogadásának időpontjáig. A Bizottság ekképpen megállapította, hogy 2005-ben a Lucchini-család a Lucchini igazgatótanácsának három tagját nevezte ki, és másfelől, hogy Giuseppe Lucchini az SP részvényese volt, és a Lucchini igazgatótanácsának elnöke lett a vállalkozás Severstal általi 2005-ös megszerzését követően.
- 315 Ezen érvelés nem lehet eredményes.

- 316 Először is a Bizottság kizárólag a 2005. április 20-i, a Lucchini tőkéje 62%-ának Severstal általi 2005-ös megszerzésével kapcsolatos sajtóközleményre alapítja megállapításait, mely közlemény szerint a Lucchini-család ezen időpontban még a vállalkozás tőkéjének 29%-ával rendelkezett. Az első határozat (95) preambulumbekzdésből kitűnik azonban, hogy a határozat elfogadásának időpontjában a Lucchini-család tagjai a Lucchini részvényeinek csupán 20,18%-ával rendelkeztek. A Bizottság e tekintetben semmiféle olyan adatot nem szolgáltatott, amely lehetővé tette volna annak megállapítását, hogy a Lucchini-család tagjai a Lucchini tőkéjében való részesedésük csökkenése ellenére továbbra is ugyanannyi tisztségviselővel képviseltették magukat.
- 317 Ezenfelül, még ha a Lucchini-család tagjai a Lucchini tőkéjében való részesedésük csökkenését követően is ugyanannyi tisztségviselővel képviseltették volna magukat a Lucchini igazgatótanácsában, a Bizottság nem nyújt magyarázatot arra, hogy miképpen gyakorolt volna a Lucchini-család e vállalkozásra meghatározó befolyást pusztán azon tény alapján, hogy a kilenc fős igazgatótanácsban négy tagja (az elnök és három igazgatótanácsi tag) vett részt az első határozat elfogadásának időpontjában.
- 318 Végül a Bizottságnak a szintén a felperes által előterjesztett, 2005. április 20-i sajtóközleményre alapított megállapítását illetően, mely szerint a Severstal alelnöke úgy nyilatkozott, hogy „a részvényesek közgyűlésen hozott határozatok stratégiai és tartós partnerséget vezetnek be a Severstal-csoport, a Lucchini-család és az olasz vállalkozás valamennyi részvényese között”, meg kell jegyezni, hogy ezen állítás nem elegendő annak bizonyításához, hogy az első határozat elfogadásának időpontjában a Lucchini-család meghatározó befolyást gyakorolt a Lucchinire.
- 319 Harmadszor a Bizottság az első határozat elfogadásának időpontjában nem támaszkodhatott a Lucchini és a felperes közötti megbízási szerződés fennállására, mivel maga a Bizottság fejtette ki a tárgyalás során, hogy a felperes leállította a betonvasak gyártását 2002-ben, és átadta a potenciális létesítményét a Ferriere Nordnak, és ekképpen már nem volt szükséges fenntartani az említett megbízási szerződést.
- 320 Negyedszer az első határozat (538) preambulumbekzdésében említett többi belső dokumentumot illetően meg kell jegyezni, hogy azok mind a jogsértéssel egyidejűek, és nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a Lucchini és a felperes között gazdasági egység állt fenn az első határozat elfogadásának időpontjában.
- 321 Ötödször a Bizottság a tárgyalás során megerősítette, hogy a felperes székhelye megfelel a Lucchini üzletvezetése központjának. E körülményre önmagában ugyanakkor nem alapítható a Lucchini és a felperes közötti gazdasági egység első határozat elfogadásának időpontjában való fennállásának megállapítása.
- 322 A fenti megfontolásokból kitűnik, hogy a Bizottság a Lucchini részvényesi struktúrájában történt jelentős változásokra vonatkozó, az első határozatban hivatkozott, birtokában lévő információk ellenére, nem állapította meg a határozat (538)–(543) preambulumbekzdésében, hogy az első határozat elfogadásának időpontjában a Lucchini és a felperes között gazdasági egység állt még fenn.
- 323 Meg kell tehát semmisíteni az első határozatot, amennyiben nem alkalmazta külön a felperes tekintetében a bírságnak az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felső határát.
- 324 E tekintetben, mivel az iratokból kitűnik, hogy 2007-ben a felperes nem valósított meg forgalmat, a felperessel szemben nem lehet bírságot kiszabni.
- 325 A fenti megfontolások összességére tekintettel a jelen jogalapnak helyt kell adni, és meg kell semmisíteni az első határozat 2. cikkét, amennyiben abban a Bizottság bírságot szab ki a felperessel szemben, és amennyiben megállapítja a felperes egyetemleges felelősségét a Lucchinivel szemben is kiszabott 14,35 millió euró bírság tekintetében.

326 Következésképpen nem szükséges megvizsgálni a jelen jogalapban hivatkozott többi kifogást, sem a kilencedik és tizedik jogalapot (lásd a Törvényszék T-370/09. sz., GDF Suez kontra Bizottság ügyben 2012. június 29-én hozott ítéletének 272. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

2. A T-55/10. sz. ügy

327 A T-55/10. sz. ügyben benyújtott kereset tárgya a módosító határozat megsemmisítése iránti kérelem.

328 A T-55/10. sz. ügyben benyújtott keresete alátámasztására a felperes beadványaiban három jogalapra hivatkozik. Az első jogalap egy súlyos hibákkal teli jogi aktus utólagos szabályozásának jogellenességén alapul. A második jogalap a gondos ügyintézés elvének megsértésén alapul. Végül a harmadik jogalap a módosító határozat megfelelő jogalapjának hiányán alapul.

329 A tárgyalás során a felperes elállt a T-55/10. sz. ügyben benyújtott keresete első jogalapjától.

330 Mindenekelőtt a T-55/10. sz. ügyben benyújtott kereset elfogadhatóságáról kell határozni.

331 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez. Ez az érdek feltételezi, hogy ezen aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat (a Bíróságnak az 53/85. sz. Akzo Chemie kontra Bizottság ügyben 1986. június 24-én hozott ítéletének [EBHT 1986., 1965. o.] 21. pontja; lásd továbbá a Törvényszék T-480/93. és T-483/93. sz., Antillean Rice Mills és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2305. o.] 59. és 60. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a Törvényszék T-188/99. sz., Euroalliances kontra Bizottság ügyben 2001. június 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1757. o.] 26. pontját), vagy más megfogalmazás szerint a kereset – eredményét tekintve – az azt indító személy javára szolgálhat (a Bíróság C-174/99. P. sz., Parlament kontra Richard ügyben 2000. július 13-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-6189. o.] 33. pontja; a C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6677. o.] 21. pontja; a Törvényszék T-310/00. sz., MCI kontra Bizottság ügyben 2004. szeptember 28-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-3253. o.] 44. pontja).

332 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a módosító határozattal a Bizottság az első határozathoz fűzött számos táblázatot, melyek nem szerepeltek az utóbbi mellékletében, és kiigazította az említett táblázatokra történő számszerű hivatkozásokat a határozat számos lábjegyzetében.

333 Ugyanakkor, amint az a fenti 47. és 48. pontban megállapítást nyert, és amint a T-472/09. sz. ügyben előterjesztett első jogalap vizsgálatából (lásd a fenti 63–108. pontot) kitűnik, a módosító határozat csupán arra irányul, hogy az első határozathoz fűzzön számos táblázatot, melyek nem szerepeltek az utóbbi mellékletében, és kiigazítsa az említett táblázatokra történő számszerű hivatkozásokat a határozat számos lábjegyzetében, anélkül hogy az első határozat indokolásának e módosítása érintené a rendelkező részében hozott döntés érdemét. Következésképpen a felperes számára semmilyen előnnyel nem jár csupán a módosító határozatnak a megsemmisítése. Továbbá, amennyiben a felperes a T-55/10. sz. ügyben előterjesztett keresete keretében a Törvényszéktől olyan határozat meghozatalát kéri, mely valójában az első határozatot érinti, meg kell állapítani, hogy az ilyen kérelem egybemosódik lényegében a T-472/09. sz. ügyben benyújtott keresetben előterjesztettekkel.

334 Ennélfogva a T-55/10. sz. ügyben benyújtott kereset elfogadhatatlan, és következésképpen azt egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 335 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 3. §-a alapján részleges pernyertesség esetén vagy különleges indokból a Törvényszék elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.
- 336 Mivel a Törvényszék a T-472/09. sz. ügyben a keresetnek csak részben adott helyt, az adott ügy körülményeinek helyes mérlegelése megkívánja, hogy a felperes viselje a saját költségeinek felét. A Bizottság viseli a saját költségeit, valamint a felperes részéről felmerült költségek felét.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a T-472/09. és T-55/10. sz. ügyeket a jelen ítélet meghozatala céljából egyesíti.**
- 2) **A Törvényszék a T-472/09. sz., SP kontra Bizottság ügyben:**
 - az ESZAK 65. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2009. szeptember 30-án hozott C(2009) 7492 végleges bizottsági határozat (COMP/37.956 – „betonvas”-ügy, újbóli elfogadás) 2. cikkét megsemmisíti, amennyiben az egyetemlegesen 14,35 millió euró bírságot szab ki az SP SpA-val szemben;
 - a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja;
 - az SP-t kötelezi saját költségei felének viselésére;
 - a Bizottságot kötelezi a saját költségeinek és az SP részéről felmerült költségek felének viselésére.
- 3) **A Törvényszék a T-55/10. sz., SP kontra Bizottság ügyben:**
 - a keresetet elutasítja;
 - az SP-t kötelezi a költségek viselésére.

Martins Ribeiro

Popescu

Berardis

Kihirdetve Luxembourgban, a 2014. december 9-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér

1. Az ESZAK-Szerződés rendelkezései	2
2. Az EK-Szerződés rendelkezései	3
3. Az 1/2003/EK rendelet	3
4. Az ESZAK-Szerződés lejtárból fakadó versenyjogi kérdések kezelésének bizonyos szempontjairól szóló bizottsági közlemény	4
A jogviták tárgya	4
A felperes bemutatása	5
A jogvita előzményei	5
Az első határozat	6
Az első határozat közlését követő fejlemények	11
A módosító határozat	11
Az eljárás és a felek kérelmei	11
A jogkérdés	12
1. A T-472/09. sz. ügy	13
Az első határozat nem létezőnek nyilvánítása vagy megsemmisítése iránti kereseti kérelmekről	13
Az első, a lényeges eljárási szabályok megsértésén alapuló jogalapról	13
A második és negyedik, a Bizottság hatáskörének hiányán, a jogsértés és a szankció jogalapjával kapcsolatos téves jogalkalmazáson, hatáskörrel való visszaélésen, illetve eljárással való visszaélésen alapuló jogalapokról	21
– Az első határozat jogalapjának megválasztásáról	22
– A Bizottság arra vonatkozó hatásköréről, hogy az ESZAK 65. cikk (1) bekezdése megsértését az ESZAK-Szerződés lejtárból fakadó versenyjogi kérdések kezelésének bizonyos szempontjairól szóló bizottsági közlemény alapján megállapítsa és szankcionálja	23
Az ötödik, az ESZAK 65. cikk megsértésén, az indokolási kötelezettség megsértésén, és a tények elferdítésén alapuló jogalapról	28
A hatodik, a gondos ügyintézés elvének, valamint az indokolási kötelezettségnek a megsértésén alapuló jogalapról	34
A hetedik, a tények téves jogi minősítésén, a felperessel szemben megfogalmazott kifogások megalapozatlanságán és a tények elferdítésén alapuló jogalapról	37
– A bresciai üzemi alapár rögzítése	39

– A méretfelárak rögzítéséről	42
– Az értékesítési feltételekről és a fizetési határidőkről	44
– A termelés vagy értékesítés korlátozásáról vagy ellenőrzéséről	45
– Az 1996. szeptember 27-i tervezetről, az 1997. október 16-i és november 17-i találkozóról, valamint az 1992. április-májusi megállapodásról	46
– Az SP K. tanácsadó cég tanulmányában való részvételének hiányáról	47
A nyolcadik, a felperes védelemhez való jogának megsértésére alapított jogalapról	48
– Az első, az új kifogások közlésének hiányára alapított részről	48
– A második, a Ferriere Nord együttműködésével kapcsolatos dokumentumok közlésének hiányára alapított részről	49
Az első határozat bírságot illetően történő megsemmisítése iránti kérelmekről	52
2. A T-55/10. sz. ügy	56
A költségekről	57